CUMARTESİ
1
Sonteşrin
1 9 4 1
5 KURUŞ

ULUS Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf: U L U S Ankara
TELEFON
Başyazarlık 1371
Yazı İşleri Müdürü .. 1061
Müessese Müdürü ... 1144
Yazı İşleri 1062
İdare 1064

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜP SARAYI

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

GÜVEN
SİGORTA SOSYETESİ
Hayat - Yangın - Nakliyat - Kaza
Ankara: Telefon: 2208
Galata Telefon: 44969 - 40630

B. Millet Meclisi Cümhurreisimizin vereceği bir nutukla bugün açılıyor

Cümhurreisimizin nutukları ve müzakereler radyo ile verilecek

Bugün Reis ve Reislik Divanı seçimleri yapılacak

Millî Şefimiz geçen seneki toplantıda nutuklarını irat buyururlarken

Büyük Millet Meclisi bugün saat 15 te altıncı devresinin üçüncü içtima yılına başlıyacaktır. Anayasamıza göre davetsiz yapılan bu toplantıyı Cümhurreisimiz senelik nutuklariyle açacaklardır.

Tatil dolayısiyle seçim dairelerini dolaşmak ve müntehipleriyle temas etmek üzere şehrimizden ayrılmış bulunan mebuslarımız, bugünkü toplantıya iştirak etmek üzere Ankara'ya dönmüş bulunmaktadırlar.

Millî Şefimizin, dolan Cümhuriyet yılının çalışmalarını ve eserlerini toplıyan ve gelecek yıl için direktifler veren senelik nutukları, geçen yıllarda olduğu gibi, bu sene de pek büyük bir alâka ile beklenmektedir. Ankara radyosu, saat 15 ten itibaren, Cümhurreisimizin nutuklarını ve Meclisin bugünkü ruznamesine dahil bulunan seçimleri nakledecektir.

Bugün, Cümhurreisimizin nutku dinlendikten sonra Meclis Reisi ve bunun ardından da reislik divanı seçimleri yapılacaktır.

Gelen evrak

Büyük Millet Meclisinin son tatili sırasında gelen evrak arasında aşağıdaki kanun lâyihaları vardır:

1 — Askerlik kanununun 39 uncu ve 61 inci maddelerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası.

2 — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna ek kanun lâyihası

3 — Hudut ve sahiller sıhat umum müdürlüğü 940 malî yılı katî hesabı hakkında kanun lâyihası.

4 — Noter kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası.

5 — Orman umum müdürlüğü 1941 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılmasına dair kanun lâyihası.

İran komşumuza dair

Falih Rıfkı ATAY

Son günlerde İran'dan alınan haberlere göre, ingiliz ve sovyet kıtaları Tahran'ı boşaltmaktadırlar. Komşu ve dost memleketin toprak bütünlüğüne, İran milletinin hüriyet ve hâkimiyetine ait İngiliz - Sovyet teminatının gerçekleşeceği kanaatini kuvvetendiren her hâdise, Türkiye halkını gönülden sevindirir.

Eski anane ve müesseselerin kara baskısı altında, İran, gitgide sömürgeleşmekte, yabancı devletlerin türlü türlü ihtiraslarına ve nüfuz rakabetlerine kurban olmakta idi. Harpsonrası devrinde bu memleket yalnız istiklâline kavuşmuş değildir: siyasî, içtimaî ve iktısadî kalkınma ve yenileşme hareketleri ile, garp âlemi içinde hür bir millet ve müstakil bir devlet olarak yaşamağa hak da kazanmıştır. İnkılâp, İran'ı sömürgeler hartası içinde tutmak istiyen iddiaların dayanmaktadır olduğu mantığı çürütüp yıkmıştır. Bir memlekette hüküm süren rejime ait münakaşaları, biz Türkler, yalnız o memleketin halkına bırakırız ve bu rejimlerin millî hâkimiyetlere doğru inkişaf ettiğini görmekten bahtiyarlık duyarız. Ancak, istiklâl ve inkılâp, bütün İran milletinin malıdır. Bu milletin refah ve kuvet bulmasını istiyen ne bir İran vatandaşı, ne de bir komşu ve dost kalbi, istiklâl ve inkılâp kanaatlarının sarsılmasını arzu etmez. Dünyasının başına millî hüriyetler çöktüğünü çeken ingilizlerle, onların müttefiklerinin dahi başka türlü düşünecekleri zannedilemez.

İran, millî kalkınma devrinde, içeride ilerlemeğe ve müesseselerini yenileştirmeğe, dışarıda ise sulha çalıştı. İnkılâp, garp medeniyet âleminin hudutlarını iç Asya'ya doğru genişletti. Bugün o topraklarda yaşıyan halkın mesul olmadığı geçiklerden dolayı, iranlılar bir sükûn devresine muhtaçtırlar, ve medeniyetler arasındaki tezatların orta-

[Sonu 5 inci sayfada]

C. H. P. Müstakil Grup toplantısı

C.H.P. Müstakil Grupu reis vekilliğinden bildirilmiştir:

Cümhuriyet Halk Partisi Müstakil grupu umumî heyeti, dün, reis vekili İstanbul Mebusu Ali Rânâ Tarhan'ın reisliği altında toplanmış ve bu içtima senesi için müstakil grup idare heyeti âzalığına: Konya mebusu Ali Rıza Türel, Muğla mebusu Hüsnü Kitapçı ve Rize mebusu Fuat Sirmen'i seçmiştir. (a.a.)

Millî Şefimizle İran Şahı arasında teati edilen telgraflar

İran Şahinşahı'nın doğumu yıldönümü münasebetiyle Cümuhrreisi İsmet İnönü ile Majeste Mehmet Rıza Şah Pehlevi arasında tebrik ve teşekkür telgrafları teati edilmiştir. (a.a.)

İstanbul Üniversitesi dün törenle açıldı

Fevkalâde şartlara rağmen

Üniversitemiz verimini düşürmeden çalışıyor

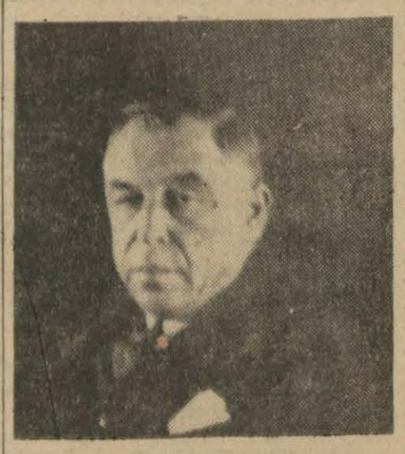

İstanbul Üniversitesi Rektörü B. Cemil Bisel

İstanbul, 31 a.a. — İstanbul Üniversitesi bu sabah saat 9 da merasimle açılmıştır. Üniversite rektörü Cemil Bisel, Üniversitenin geçen ders yılına ait çalışmaları ve durumun bu çalışmalara yaptığı maddî ve manevî tesirleri anlatmıştır.

85 profesör, doçent ve asistan askere alınmıştır. Bununla beraber Millî Şef'in uzak ve iyi görürlüğüne inan içinde talebe ve profesörler çok çalışmışlar ve yılın verimini düşürmemişlerdir.

Bu yıl Üniversite'den 719 kişi mezun olmuştur. 322 si tıp, 157 si hukuk, 78 i fen, 86 sı edebiyat, 66 sı iktısat ve 27 si diş tababeti mektebindendir.

Bu yıl basılan ve baskıya sevkedilen eserler 44 dür. Şimdiye kadar basılanların sayısı bunlarla 282 ye varmaktadır. Bu yıl Üniversite'ye yazılan talebe sayısı 2244 dür. Bunlarla talebe sayısı 9400 ü bulmak-

[Sonu 5 inci sayfada]

Başvekilimiz Dr. Refik Saydam sergiyi açıyor

Üçüncü devlet resim ve heykel sergisi açıldı

Maarif Vekilimiz güzel bir nutuk söyledi

Bu sergiye 68 ressam 285 tablo ve 8 heykeltraş 14 heykelle iştirâk etmişlerdir

Maarif Vekili nutkunu söylüyor

Üçüncü devlet resim ve heykel sergisi dün saat 14 te, Başvekilimiz Dr. Refik Saydam'ın huzuriyle ve Maarif Vekilimiz B. Hasan - Âli Yücel'in bir nutkiyle Ankara Sergievinde açılmıştır. Güzel sanatların resim ve heykel gibi iki mümtaz kolunda Türk sanatkârlarının bir yıllık çalışmalarının olgun eserlerini toplıyan resim ve heykel sergisinin açılış töreninde bazı Vekillerimizle, birçok mebuslarımız, sivil ve asker ileri gelenlerden birçok zatlar, şehrimizin sanatseverleri de hazır bulunmuşlardır.

Üçüncü devlet resim ve heykel sergisine 68 ressam 285 tablo ile ve 8 heykeltraş 14 heykelle iştirak etmişlerdir. Muhtelif birliklere dahil olan ve olmıyan sanatkârlar bundan evvelkilerinde olduğu gibi bu sergide de yanyanadırlar. Bu haliyle sergi, Ma-

[Sonu 5 inci sayfada]

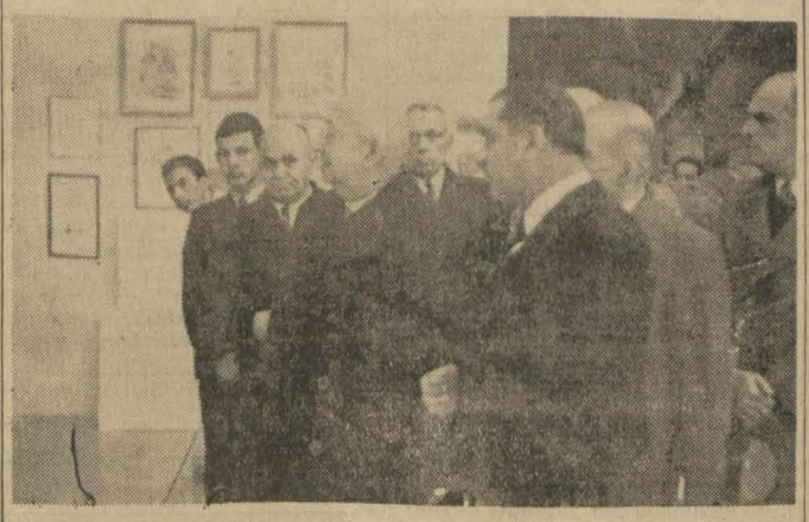

Başvekilimiz ve dâvetliler sergiyi geziyorlar

Mareşal Çakmak'ın teşekkürleri

Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, Cümhuriyet Bayramının on sekizinci yıldönümü münasebetiyle aldığı tebriklere ve bu vesile ile gerek ordu, gerek kendi hakkında bildirilen iyi temennilere karşı teşekkürlerinin iblâğına Anadolu Ajansının delâletini rica etmişlerdir. (a.a.)

Eşya ile kiraya verilecek binalar

Eşya kıymetleri belediyece takdir edilmeden kiraya zam yapılamaz

Ankara Belediye Riyasetinden

Sayın Ankara halkının nazarı dikkatine :

1 — 20-2-941 tarihinde yürürlüğe giren 166 sayılı koordinasyon heyeti kararına göre eşyalariyle birlikte kiraya verilecek gayri menkuller (içindeki eşya kıymetleri belediyece tayin ve hizmete âmade kılınan heyetçe takdir ettirilmeden) 939 yılı kira bedellerine zam yapılmak suretiyle kiraya verilemez.

2 — Alâkalıların kanuna aykırı muamelelere girişmemeleri ve müşkül durumlarda kalmamaları için kanun ve kararname icaplarına uyarak belediyeye müracaat etmeleri ve bu kabil eşyaya kıymet takdir ettirmeleri lâzımdır.

3 — Hilâfında hareket edenler millî korunma kanunu hükümleri dairesinde takibata tabi tutulacaklardır.

İlk okullara devam mecburiyetindeki çocukların sayımı

Ankara Valiliğinden :

Sayın Ankara halkının nazarı dikkatine,

1 — 8 sonteşrin 1941 cumartesi günü İlkokullara devam mecburiyetinde olan 7-16 yaşındaki çocukların sayımı yapılacaktır.

2 — Sayım, bu işe memur edilenlerin evleri birer birer gezmeleri suretiyle ayni günde bitirilecektir.

3 — Çocukların sayım gününde evde oturmaları ve memurları beklemeleri mecburî değildir.

4 — Memur evi ziyaret ettiği zaman sayımı yapılacak çocuklar, orada olsun olmasın memurun soracağı suallere evde bulunanlar tarafından karşılığı verilecektir.

5 — Evleri ziyaret edecek olan memurlara kolaylık gösterilmesinin, suallere tam cevap verilmesinin sayımın kolaylıkla ve lâyikiyle başarılması bakımından gerekli olduğunu sayın Ankara halkının nazarı dikkatine arzederim.

Cümhuriyetin 18 inci yıldönümü dolayısiyle

İnönü ile yabancı devlet reislerinin teati ettikleri telgraflar

İngiltere Kıralı Majeste altıncı George, Cümhuriyet'in 18 inci yıldönümü münasebetiyle Cümhurreisi İsmet İnönü'ye gönderdiği bir telgrafla tebrik ve iyi dilekle-

[Sonu 5 inci sayfada]

İleri hatlardaki alman askerleri alman tayyarelerine kendilerini tanıtmak için bayraklarla ilerliyorlar

(Haberlerimiz 3. üncü sayfadadır.)

Konservatuvarın temsilleri dolayısiyle

İrlanda - J. M. Synge

— ve —

"Denize giden atlılar,,

Orhan BURİAN

Anglo - Sakson medeniyetinin çok ağır basan tesirine rağmen, on dokuzuncu asrın son çeyreğinde, İrlanda aydınları arasında — hem eski, hem memleketin özü olmak bakımından — *Kelt* medeniyetini yeniden canlandırmak gibi bir arzu kuvetle hissedilmiye başladı. Bu arzunun mahsulü olan hareketten edebiyat tarihleri *Celtic Renaissance* yahut *Celtic Twilight* diye bahsederler. Sanatın her türlü tecellisini görüp geçirmiş olan Avrupa, bir züppeleşme hastalığına tutulduğu sırada tek bir memleket, bu hareket sayesinde, kendi toprağından ve kendi tarihinden hız alarak gür bir edebiyat yaratabilmiştir. Bu edebiyatın hususiyetleri: İrlanda'nın mazisiyle, yahut, dış medeniyetlerin tesirinden korunabilmiş, ücra eyaletlerinin haliyle meşgul olmasının; vasıta olarak da İngiltere ingilizcesini değil, ya Kelt dilini yahut da İrlandalı ağzının ve zihninin damğasını taşıyan Irlanda İngilizcesi kullanmasıdır. Bu vasıfları dolayısiyledir ki *Celtic Renaissance* hareketi, millî bir edebiyatın imkânları üzerinde düşünen, araştırmalarda bulunan Türk sanatkârı için misline az rastlanır bir örnektir, ve yakından tanınmıya değer. (1) İrlanda'daki bu uyanışa ilk vesile bir tarih kitabı oldu. Irlanda'nın kahramanlar ve destanlar devrinden bahseden, vesikalardan çok, halk efsanelerine dayanan bu tarih kitabı, onu okuyan memleket aydınları için, sadece bir bilgi kaynağı olmakla kalmadı; onlara geçmişteki büyüklüklerini duyurup yeni hamlelerde bulunmak gayretini aşıladı.

İrlanda'da bu asrın hemen başında görülen sahne hareketi, Kelt medeniyetinin bu yeniden uyanış hareketinin bir, hattâ en mühim, cephesidir. Daha doğrusu sonradan böyle olmuştur. Çünkü daha önce, millî bir edebiyat yaratmak hamlesinden ayrı olarak, Avrupa'nın muhtelif memleketlerinde edebî dramlara karşı bir alâka uyanmıştır. Skandinav ve Rus dram yazıcılarının eserleri, tiyatroyu bir ticaret müessesesi haline sokmuş olan on dokuzuncu asır zihniyetini reddeden zümrelerin teşekküllüne yol açmış, Paris, Berlin, Londra gibi şehirlerde böyle edebî eserlerin temsilini gaye edinen "serbest" tiyatrolar kurulmuştu. Bu tiyatrolardan biri de 1899 senesinde Irlanda'da Dublin şehrinde kurulan *İrish Literary Theatre — İrlanda Edebî Tiyatrosu* idi. İrlanda'nın edebiyat ve fikir adamlarından bir çoğu bu harekete alâka duyup yardımda bulundular. Fakat bu tiyatro, belki de gayesi hudutsuz olduğu için, çok yaşamadı; üç sene sonra yerini, mevzularını İrlanda'dan alan dramlar oynamak üzere kurulan, *Irish National Theatre — İrlanda Millî Tiyatrosu* adlı teşekküle bıraktı. Bu yeni teşekkülün başında bulunanlar "Hareketimiz halka doğru bir dönüştür," diyorlardı. Halkta zevk uyandıracak bir eser "ya ona kendi hayatından, yahut şiirin yarattığı ve içinde insanın kendi hayalini gördüğü hayattan bahsetmeli" idi. Teşekkülün sahnesi olan Abbey Tiyatrosunda yazıcı ile oyuncu yanyana çalıştılar; biri mevzuları, öbürü dili için halkı kendine örnek tuttu. Böylelikledir ki Yunan, Elizabeth devrindeki İngiliz, bir dereceye kadar da XIV. Lui devrindeki Fransız tiyatrosunu andıran ve yazıcı oyuncu, seyirci arasındaki âhengi ispat edecek surette millî olan bir sahne edebiyatı çağdaş Avrupa'da yalnız Irlanda'ya nasip oldu. İşte, Synge (Sinc) de bu sahne hareketiyle beraber meydana çıktı; şöhretini de bu tiyatro için hazırladığı eserler sayesinde kazandı.

*

Synge (1871 - 1909), otuz iki yaşında sahne için yazmıya başlamadan önce de yazı yazardı; fakat bunlar seyahat yazıları, yabancı memleket edebiyatlarına ve bilhassa Fransız edebiyatına ait tetkikler tercümelerdi. Esasen, Dublin üniversitesini bitirdikten sonra Avrupa'ya geçmiş; Fransa'da, Almanya'da, İtalya'da seyahatlerle vakit geçiriyordu. Fakat, Irlanda edebî kalkınışının başı olan büyük şair Yeats ona Paris'te rastladığı zaman asıl kabiliyetinin hangi sahada olduğunu sezmiş bulunmalı ki bu sakin ve münakaşa sevmez adama Irlanda'ya dönüp memleketini yakından tanımıya çalışmasını, yazıcılığa sonra girişmesini tavsiye etti. Synge şöhretini, tabiat vergisi olan kendi dehası kadar, bu irşada da borçludur. Paris'ten birdenbire, oraya tamamen zıt bir çehresi olan, Aran adalarına gitti. Bu adalar İrlanda'nın garp kıyısında küçük, tabiat zenginliğinden mahrum bir takım adalardır; tenhadırlar, halkın çoğu da balıkçılıkla geçinir. Synge uzun zaman bu adalarda yaşıyarak, sade, dış tesirlere uzak değişmeden kalmış İrlanda'yı tanıdı; onu, dramlarında canlandırmak üzere içine sindirdi. Avrupa dil ve hars âlemine âşina olmak kendisine, memleketi halkının kendilerine has olan his, hareket ve sözlerle — gayrı şuurî olarak — meydana koydukları şahsiyetlerini — şuurlu olarak — farketmek, anlamak imkânını verdi. Doğuştan sahip olduğu kabiliyet de onları yeniden yaratmasını mümkün kıldı. (2)

Synge büyük denmiye lâyık bir sahne edebiyatının ncak muhayyilesi zengin; ifade kudreti büyük olan bir millet içinden doğacağına inanıyor. Çünkü, hem "bütün şiirin kökü olan hakikat" anlatılmak, hem tabiiliğini kaybetmeden bu hakikati anlatacak bir dil hazinesi bulmak başka türlü kabil değildir. Eğer halkın konuştuğu dil zenginliğini kaybetmişse, sahne için kullanılınca sunî durmıya mahkûmdur. Synge kendi günlerinin İrlanda'sını, halkının muhayyilesini ve dilini bu bakımdan "ateşli, muhteşem ve munis" buldu. Bu his ve ifade hazinesinin en katışıksızını elde edebilmek için daima halk arasında vakit geçirdi. İrlanda'nın İngiliz tesirinde kalan doğu illeri yerine batı illerini ve hattâ batı kıyısı açıklarındaki adaları da bu düşünce ile kendine tetkik sahası seçti. Eserinin kuvetle millî — Binaenaleyh kuvetle milletler arası — olmasının sebeplerini burada aramalıdır. Hastalık kendisini erken öldürmeseydi İrlanda'nın bu en büyük dram yazıcısının sanatını daha da yüksek bir zirveye eriştireceği muhakkaktı.

*

Şahsiyeti de, eserleri de memleketimizde çok daha iyi tanınmıya değen Synge altı sahne eseri yazmıştır. Bunlardan ikisi birer, bir tanesi iki, üçü de üçer perdeliktir. "Denize giden atılar" bir perdelik bir dramdır ve ikinci yazdığı eserdir. 1904 senesinde Dublin'de ilk temsil edildiği gündenberi, son çağların, Yunan trajedilerine yaklaşan, en pürüzsüz en asil bir dramı olarak kabul edilmiştir. Hattâ yazıcısı, diğer eserleri için, milliyetçi olmak iddiasındaki bazı ağzı - kalabalıkların şiddetli hücumuna uğradığı halde, bu eseri için istisnasız herkesin takdirini kazanmıştır. (3). Eserin mevzuu, doğrudan doğruya, olmuş bir vakadan alınma değildir.

İki genç kıziyle birlikte ihtiyar bir ana, denize giden ve dokuz gündür dönmiyen oğlunun cesedini sular getirsin diye beklerken altıncı ve sonuncu oğlunun da — denizin fırtınalı olmasına rağmen — karaya geçip bir at pazarına gideceğini öğrenir. Genç adam onun israrlarına aldırmadan gider. Ana için, aklından fena düşünceleri kovmak imkânsız. Bir ömür boyunca, süren mücadelesiyle deniz — belki de, bu kılıkta görünerek, kader — ondan kocasını, beş oğlunu birer birer almıştır. Bu gidişle muhakkak sonuncusunu da alacaktır. Netekim, uğurlamak için yolunu beklediği sırada, önde kısrağın üstünde onun; arkada, tayın üstündeyse ölen beşinci oğlunun geçtiğini görür. Az sonra komşular, "'Kır tay çarpıp onu denize yuvarladı,, haberiyle birlikte oğlunun ölüsünü getirirler.

Synge notlarında, halkının hemen hepsi balıkçılıkla geçinen Aran adaları için bu türlü facıaların olağan şeyler olduğuna işaret ediyor. Tabiatin görünmez kuvetleriyle cenkederken yenilen insanın faciası sade bu adalar için değil, bütün dünya için ezelden ebede uzanan bir faciadır. Bundan fazla olarak, dünyanın büyük edebiyat eserlerinin hemen hepsi için müşterek olan bir kaynaktır. Bu bakımdan, — bazı münekkitlerin yaptığı gibi — Synge'de Maeterlinck tesirlerini aramak; "Denize giden atılar" ile "Körler", ler"Evin içi" gibi eserler arasında benzerlikler bulmıya çalışmak yersiz bir gayret severlik olsa gerektir. Bu iki dram yazıcı arasında esaslı ayrılıklar gösterilebilecek gibi şuna da ayrıca işaret edilebilir ki: tabiatin insan hayatı üzerindeki kör tahakkümünü canlı bir şekilde ifade eden son sanatkâr Synge olmadığı gibi, ilk sanatkâr da Maeterlinck değildir.

Bu düşünceleri bir tarafa bırakarak eserin kendisine bakarsak görürüz ki: Synge, ihtiyar ana Maurya'nın şahsında kaderin her darbesini, ne kadar ezilse gene tevekkülle kabul eden insanı canlandırmaktadır.(4) Son oğlunun da gidişiyle erdiği huzur korkunç fakat gerçektir. "Artık hepsi gitti, denizin de bana yapacak bir şeyi kalmadı.... Samhain yortusu peşinden gelen uzun gecelerde iyi bir uyurum," diyor. Biliyor ki, insanlık için, mücadeleden kaçınmak imkânsızdır; fakat gene biliyor ki, onun için, bu mücadele sona ermiştir: "Kimsenin ömrü sürüp gitmez, bahtımıza razı olmak gerek,,. Bu ruh, Yunan trajedisinde hâkim olan ve onu ebedi kılan aynı ruhtur. İhtiyarın yirmi yaşlarındaki kızı Cathleen, otuz kırk sene evelki anasının yerini almıştır; şimdi evi o çeviriyor. Bin bir mihnet ve mahrumiyetin çoraklığı içinde yavaş yavaş kuruyan gençlik. Fakat henüz, hayat ugrunda, her şeyle çarpışılabileceğine inanmaktadır. Onun için, durmadan sızlanan anasına karşı tahammülü yoktur; bu hususta erkek kardeşiyle birliktir: "Genç bir adam hayatını denize gitmekle kazanır," fikrinde. Bartley de onun gibi. Evde kendinden başka çalışacak erkek kalmadığı için omuzundaki yükün ne kadar ağırlaştığını biliyor; fakat mücadele edecek kuveti de kendinde buluyor. Bu sebeple, hiç bir görünür tehlike onu yolundan alıkoyamaz. Bu dertli alleden, kaderin kör gazabını henüz öğrenmemiş olan tek kişi on beş yaşlarındaki Nora'dır. Onda, milletler destanlar yarattıkları, insanlar ömre yeten ihtiyaslarını topladıkları gençlik çağının bir remzini bulabilirler. Nora, iyiliğin var olduğuna ve duaların müstecap olacağına inanan çocuktur. "Ama genç papas, kadir Tanrı nineyi oğulsuz eli böğründe bırakmaz, demedi mi?,, diye düşünür. Lâkin ergeç o da bu rüyadan uyanacak; o da öğrenecek ki kader ne hayal kabul eder, ne isyan. "Bahtımıza razı olmak gerek,,

İşte Synge'in kudreti birer remiz olarak alınacak kadar beşerî olan bu tipleri İrlandalı heyetiyle canlandırmış olmasındadır. Hem, bu İrlandalılık yalnız vakanın geçtiği yer ve kahramanlarında değil, dilindedir de. "Denize giden atılar,, mevzuunun beşerliliğiyle ebediyen dünyanın malı olurken, (tercümesinde bazan nahvi parçalıyarak belirtmiye çalışılan) pürüzlü fakat şiir dolu halk diliyle ebediyen İrlanda'nın malı olarak kalıyor.

(1) Dil Fakültesi İngiliz Edebiyatı Doçentlerinden Saffet Korkut bu mevzuu her tarafından kavrıyacak geniş bir tetkik hazırlamaktadır. Synge ve eserleri hakkındaki biricik yazı da gene kendisi tarafından "Yurt ve Dünya" dergisinin 1 ve 2 numaralı sayılarında çıkmıştır.

(2) Eserleri :
"İn the Shadow of the Glen — Yamacın gölgesinde" : Komedi (1905),
"Riders to the Sea — Denize giden atılar : Dram (1905),
"The Well of the Saints — Erenlerin kuyusu" : Dram (1905),
"Tinker's Wedding — Tenekecinin düğünü" : Komedi (1907),
"The Playboy of the Western World — Batı illerinin kabadayısı" : Dram (1907),
"Aran İslands — Aran adaları" : Memleket notları (1907),
"Poems and Translations — Şiirler ve tercümeler" : (1907),
"İn Wicklow, West Kerry and Connemara" : Memleket notları (1910),
"Deirdre of the Sorrows — Derdi sonsuz Deirdre" : Dram (1910).

(3) Synge'in çoğu eserleri hakkında çıkarılan kavgalar, "Böyle bayağı şahsiyetler İrlandalı olamazlar," gürültüsü de ayrıca ibret alınacak derslerdir.

(4) Maurya ile "Yaban" romanındaki ana birbirine, nerde olsa, aşina çıkacak aynı ruhta iki insandır sanıyorum.

"Millî giyim balosu,, hazırlıkları ilerliyor

Her yıl Ankara'nın en güzel bir eğlencesini teşkil eden millî giyim balosunun bu sene 6. ilkkânun pazartesi akşamı verileceğini evelce haber vermiştik.

Öğrendiğimize göre önümüzdeki hafta içinde bu balonun hazırlıklarını ilerletecek olan hususî bir komite Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezinde toplanacaktır. Bir çok değerli şahsiyetlerin iştirak edeceği bu komite bu sulh yılı giyim balosunun yeniliklerini hazırlıyacaktır.

Alenî teşekkür

Babam esbak Samsun kadısı İstanbul avukatlarından Ali Nevzat Pınar'ın vefatı dolayısiyle acımıza iştirak, taziye ve teselli etmek lutfunda bulunanlara teşekkür ve minnetlerimi arza gazetenizin delâletini rica ederim.

Millî Müdafaa Vekâleti Hukuk Müşaviri Salâhattin Nevzat Pınar

Türk ceza kanununun umumî hükümlerinde yapılacak tâdiller

Proje üzerinde çalışmalara devam edilmektedir

Adliye Vekâleti ceza kanununun tadilâtı üzerindeki çalışmalarına devam etmektedir. Bugüne kadar ceza kanunumuzun umumî hükümleri gözden geçirilerek yeni esaslara bağlanmıştır. Genişletilen ve ikmal edilen hükümler 124 maddeden 183 e çıkarılmıştır.

Yeni projede en mühim değişikliklerden biri şudur: siyasî mücrimlerin iadesi hakkındaki hüküm tadil edilmekte ve bunların iadesine ait memnuiyet kanundan kaldırılmış bulunmaktadır. Muahedelerde sarahat bulunduğu takdirde mücrim olan Türk vatandaşların dahi iadesine cevaz verilecektir.

Diğer taraftan hafif ve ağır para cezalarında hâkimin tayin ettiği mikdar suçlunun iktısadî vaziyeti dolayısiyle tesirden uzak bulunduğu tahakkuk edecek olursa hâkim bu para cezasının yukarı haddini üç misline çıkarabilecektir.

Yeni projede emniyet tedbirleri de tevsi edilmektedir. Bu suretle aklî malûliyete dûçar olan, uyuşturucu madde kullanan, yaşı küçük olan kimseler doğrudan doğruya salıverilmiyecek, bu gibiler tedavi müesseselerine, devlet idare ve müraka besindeki ıslah ve terbiye müessese lerine konulacaktır.

Devletin şahsiyeti ve âmmenin nizamı aleyhinde veya siyasî maksatlarla işlenen cürümlerin failleri hâkim tarafından bir veya birkaç vilâyet ve kaza hududunun içine girmekten menedilebilecektir. Bu suretle yeni bir emniyet tedbiri mahiyetinde bir sürgün ortaya çıkmış olacaktır.

Halen mevcut olan hükümlere göre suçların içtimaında bir suçtan dolayı tam ceza verilmekte ve diğerlerinden muayyen nisbetler altında bu esas cezaya ilâve yapılmaktadır. Yeni tadille her suç için verilecek cezalar cemedilerek çektirilecektir.

Bundan başka diğer bir değişiklik, hâkim cezanın asgarî ve âzamî haddi arasındaki mikdarı tayin ederken suçun vehamet derecesine ve suçlunun suç işlemek istidadına bakarak hüküm verecektir. Suçun vehamet derecesini ve suçlunun ahlâkî ridaeti derecesini tayin edecek usul yeni lâyiha ile toplu bir halde tesbit edilmektedir.

Tadile tabi tutulan maddelerde ağır hapsin hapis ile olan karışık vaziyetini bertaraf etmek ve işe sadelik vermek bakımından cürümler için verilecek cezaların sınıfları değiştirilmektedir.

İnhisarlar fabrikaları işçilerine parasız sıcak yemek veriyor

İnhisarlar İdaresi, işçilerinin sıhî durumunu düzeltmek, çalışma kabiliyetini arttırmak için yeni ve güzel bir teşebbüse girişti. Yurdun muhtelif köşelerindeki İnhisarlar idaresi fabrikaları işçilerine parasız olarak sıcak yemek vermiye başladı.

Memnuniyetle öğrendiğimize göre, İnhisarlar Umum Müdürlüğü Ankara'da bulunan fabrikalar işçilerine de sıcak yemek vermiye başlamıştır. İlk sıcak yemek bayramdan bir gün evel verilmiştir. Şehrimizdeki inhisarlar işçileri, idarenin bu hareketini büyük bir memnunlukla karşılamışlardır.

GÜNÜN İÇİNDEN

Gözlerini İnönü öpenler...

Nurettin ARTAM

Sayın Başvekil, evelki gün Harp Okulunda ikinci sınıf mezunlarına hitap eden sözlerine şöyle başladı:

"Bu törene gelirken ordumuzun Başbuğu, Millî Şefimiz, Reisicümhurumuzdan, İnönü'den şu vazifeyi aldım:

"Genç subay evlâtlarıma selâmlarımı götür. Hepsinin ayrı ayrı gözlerinden öperim. Yeni girdikleri ordudaki şerefli vazifelerinde muvaffak olmaları için dileğim kendileriyle beraberdir." dediler.

Ordulara zafer kumandası veren büyük Başbuğun şu çelik gibi parlıyan ve küçülmüş birer volkan gibi kıvılcımlanan gözleri birer birer öpüşünü, gözümü kapıyarak, seyrediyorum. Bu, kahramanlar babasının kahraman çocuklarına kahramanlık için izin vermesidir;

Bu, çelikten yaratılmış vatan yavrularının zırhlı gönüllerine en büyük usta tarafından su verilmesidir;

Bu, öyle bir emanettir ki şu bıyıkları yeni terlemiş genç yiğitlere birer Atatürk, birer İnönü olmak umut ve gururunu verecektir.

Barışın şen yuvası olan Türk vatanını da, günün birinde, savaş yangını sararsa bütün silâh kardeşleri, bütün vatandaşları gibi, İnönü'nün bu "genç subay evlâtları" da kahramanlık destanlarımızda en az birer sayfayı — birer köprübaşını tutar gibi — tutacaklardır.

Onlar vatanın yıkılışını, bayrağın indirilişini, istiklâlin ve şerefin zincire vuruluşunu görmiyeceklerdir; İnönü'nün birer birer öptüğü gözler buna tahammül edemiyeceği için...

O gözlerden göz yaşlarının süzüldüğünü değil, alevlerin ve kıvılcımların fışkırdığını göreceğiz; gözlerini birer birer öpen büyük Başbuğun gözleri Metristepelerde o alevleri ve o kıvılcımları tarihe örnek ve emanet olarak bıraktığı için...

Onlar, kahramanlık potasında yıllarca kaynamış ve evelki gün yiğitlik kalıbına dökülmüş arık Türk cevheriydi; büyük Başbuğun dudakları onların hepsinin gözlerine, bir sanat eserinin son düzeltimini yapan kudretli birer usta eli gibi, değmiştir.

Onlar, binlerce asırdan bu yana gelip bir Şef'te, bir Başbuğ'da biriken kudretler ve mucizeler tılsımını kutsal birer emanet gibi gözleriyle içip gönüllerine sindirerek okullarının kapısından çıktılar.

O kapının önünde vatandaş kalabalığı arasında, dikkat ettinizse, Tarih ve Coğrafya da vardı: Kanije oradaydı; Pilevne oradaydı; Çanakkale oradaydı, Sakarya oradaydı; Dumlupınar oradaydı, Metristepe oradaydı.

Genç subaylarımız, Tarihin ve Coğrafyanın alkışları arasında o kollarının kucağından ordunun kollarına atıldılar.

Yiğit delikanlılar, eski bir silâh arkadaşı ve adsız bir ağabey gibi bu satırları yazan da size gönlünden ve içinden gelen en iyi dileklerini iletecekti; eğer yapamadı ise bunu heyecandan ve gururdan titriyen kaleminin aczine veriniz:

Rütbelerinizi kutlu, ödevlerinizi ve antlarınızı kutsal olsun!

Türk İktısat Cemiyetinin ilmî toplantısı

Türk İktısat Cemiyetinin bu haftaki toplantısında, İktısat Vekâleti sanayi tetkik heyeti reisi Şevket Süreyya Aydemir tarafından "Türkiye'de demir ve çelik sanayii,, hakkında bir tebliğ yapılacağı öğrenilmiştir.

Münakaşalı olan bu konferans, 7 ikincitesrin cuma akşamı, saat 21 de C. H. P. Yenişehir merkezinde verilecektir.

Kongre ve konferans

Cümhuriyet Halk Partisi Cebeci nahiyesi kongresi yarınki pazar günü saat on buçukta Cebeci'deki Siyasal Bilgiler okulu salonunda toplanacak ve kongre esnasında mebuslarımızdan Hasip Aytuna tarafından partinin hizmeti ve kongreler konusu üzerinde bir konferans verilecektir. Bu toplantıya herkes gelebilir.

Mesut bir evlenme

Müzeler müdürlüğü emekli memurlarından Hasan Tahsin Çiloğlunun kızı Münevver Çiloğlu ile Devlet Demiryolları makine mühendislerinden Orhan Günenç'in evlenme törenleri dünkü cuma günü Ankara belediyesinde yapılmıştır. Genç evlilere saadetler dileriz.

Ölüm

Ergani Bakır Şirketi Direktörü mühendis Hilmi Erel, İnhisarlar Kaldırım tuzlası müdürü ve Bayan Melâhat Özyürekli'nin babaları Konya eşrafından müteahhit Bay Mehmet Ali Erel'in tedavi edilmekte olduğu Nümune hastanesinde 29-X-1941 günü üremiden vefat ettiği teessürle haber alınmıştır.

Kederli ailesine başsağılarımızı sunarız.

Piyanist Bayan Eren Sürel vefat etti

Malatya Bez Fabrikası erkânından B. Safder Sürel'in zevcesi Bayan Eren Sürel pek genç yaşta bayramın birinci günü beyin kanserinden vefat ettiğini teessürle haber aldık.

Bayan Eren Sürel muhitinde kendisini çok sevdirmiş, sanatkâr bir kadındı. Konser piyanisti olarak, Prag konservatuvarından mezun olmuş ayrıca List'ten ders almıştır. Bayan Eren Sürel bundan sonra meşhur piyanist Konrad Ansorge'nin üstadlar mektebinden "Meisterschule" den de çok iyi derecede diploma almıştır.

Bayan Eren Sürel memleketimizde ve Çekoslovakya'da, İtalya'da hayır cemiyetleri menfaatine bir çok konserler vermiş, gazeteler vakit vakit kendisinden alâka ve takdirle bahsetmişlerdi. Bayan Eren Sürel Ankara ve İstanbul radyolarında birçok piyano konserleri vermişti. Aynı zamanda birçok eserler besteliyen genç sanatkâr, bilhassa İstiklâl marşı üzerine bir varyasyonu bir konserde pek çok takdir toplamıştı.

B. Safder Sürel'in büyük acısına paylaşır, genç yaşta kıymetli bir sanatkârın kaybedilişi dolayısiyle tessürlerimizi bildiririz.

Mevlût

Zonguldak Mahrukat Pazarı sahibi merhum Refik Halit Gedik'in ruhu için 2-11-941 pazar günü öğledensonra Zincirli camide Hafız Cevdet Soydanses tarafından mevlûdü şerif okunacağından arzu edenlerin gelmeleri rica olunur. 5050

Evlenme

Merhum binbaşı Abdurrahman kızı Bayan Mukaddes Tüzer ile Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı muamele memurlarından Mehmet Polatkan'ın nikâh törenleri Malatya belediyesinde yapılmıştır. Genç evlilere saadet dileriz.

Acı bir ölüm

Eski saylavlardan Kadri Kürkçü'nün kızı Saadet Kürkçü tutulduğu hastalıktan kurtulamıyarak genç yaşta gözlerini hayata kapamıştır.

Mevlâ rahmet eylesin.

Dilden çıkan deyimler

Bazı yazarlar, bir takım Türkçe kelimelerden yapılmış deyimleri yazılarında sayıp döküyorlar.

Acaba, uzun zamandır, baş konumuz olan "dil" den ne kadar deyim çıkmıştır? diye merak ettim ve Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanmakta olan "Türk sözlüğü" nün "dil" maddesine baktım.

Burada yazıldığına göre "dil" den çıkan deyimler şunlardır:

1) Ağzı var, dili yok. 2) Dil dökmek. 3) Dile düşmek. 4) Dile gelmek. 5) Dile getirmek. 6) Dili açılmak. 7) Dili çalmak. 8) Dili çözülmek. 9) Dili dışarı çıkmak. 10) Dili dolaşmak. 11) Dili döndüğü kadar. 12) Dili dönmemek. 13) Dili ensesinden çekilsin. 14) Dilinden düşürmemek. 15) Dilinden kurtulamamak. 16) Dilinde tüy bitmek. 17) Diline dolamak. 18) Diline sağlam olmak. 19) Diline virdetmek. 20) Dilini eşek arısı soksun. 21) Dilini kesmek. 22) Dilinin altında bir şey olmak. 23) Dilinin belâsını çekmek, bulmak. 24) Dilin persengi. 25) Dilinin ucunda olmak. 26) Dilini tutmak. 27) Dilini yutmak. 28) Dili tutulmak. 29) Dil uzatmak. 30) Dili uzun. 31) Dili varmamak. 32) Dil kavgası. 33) Dillerde dolaşmak (gezmek). 34) Dillere destan olmak. 35) Diliyle sokmak. 36) Dil tutmak. 37) Dil uzatmak. 38) Dil yarası.

Bir "dil" kelimesinden kırka yakın deyim. Baş, göz, el gibi kelimelerden çıkan deyimler ise ayrı ayrı yüze yaklaşmakta hattâ geçmektedir. Bunları da ele geçirirsem, bir gün sayar, dökerim.

YANKILAR

Bir arkadaşımızın çeyrek asrı!

İstanbul'daki "Vakit" arkadaşımız yirmi beş yılını, yani yayın hayatında çeyrek asrı tamamladı. Bu yıldönümü, bayramlara rastladığı için bundan bahseden tek bir fıkra bile yazmamış olduğumu bayramertesi hatırladım ve utandım.

İstanbul gazetelerinin en yaşlısı olan Vakit, bir bakımdan da birçok gazetecilerimizin uğrağı, yahut ilk veya orta okulu olmak bakımından kutlanmağa değer.

Kalbur üstü gazetecilerden bir çoğunun adını sayabiliriz ki hepsi orada çalışmış, orada meslek melekelerini ilerletmişlerdir.

Kalbur üstü olmıyan bir gazeteci, yani bu satırların yazarı da uzunca yıllarını o gazeteye vermişti. İlk defa "Toplu İğne" imzasını orada kullanmıştım; bu imzanın üstünde yazdığım "gelişi güzel" fıkralar orada çıkmıştı.

Rahmetli şair İsmail Safa, Darüşşefeka için yazdığı bir manzumede:

Ben sâyei sakfında yetiştim bu binanın

der. Şimdi Vakit'in yirmi beşinci yılını düşünürken benim aklıma da aynı mısra geliyor; fakat tekrarlıyamıyorum. Önce kendimi yetişmiş bir gazeteci saymadığım için, sonra üstadımız Hakkı Tarık'ın yapıcılık ve tamircilik merakı yüzünden Vakit, sık sık tavan değiştirdiğinden...

Eskiden günü geçmiş haberler, gazetelere "gecikmiştir" kaydiyle konulurdu. Bu kutlama yazısına da aynı kaydı koyabilirsiniz.

Davula dair !

İstanbul'un iki orta yaşlı muharriri, Refik Halit ve Hakkı Tarık Us, bayram günü radyoda çalınması dolayısiyle davulu öğen iki yazı yazdılar. Aynı radyoda zurna da çalındığına göre bugünlerde birer fıkra daha yazmaları beklenebilir.

Bu münasebetle hatıra bir atalar sözü geliyor: "anlıyana sivrisinek saz; anlamıyana davul zurna az!"

Şu halde "sivrisinek" musikide minor'u, davul da major'u temsil ediyor, demektir.

Refik Halit'e bir diyeceğim yok; fakat Hakkı Tarık üstadımız, majüskül düşmanı olduğuna göre, ilk fıkrasını sivrisinek hakkında yazmalı değil miydi?

T. A.

—(BU GECE)—
Nöbetçi Eczane
Çankaya Eczanesi

DIŞ POLİTİKA

Berelendi mi? yaralandı mı? ezildi mi?

Alman - Rus harbi başlıyalı dört ayı geçmiştir. Rusya'nın ezilmesiyle neticeleneceği bildirilen sonuncu alman saldırışı da tam bir ay önce bugün baş.amıştı. Bilindiği gibi taarruza başlandığını alman Führer'i Adolf Hitler 3 ilkteşrinde haber vermiş ve birkaç gün sonra alman basın şefi Dietrich artık Rusya'nın ezilmiş sayılabileceğini söylemişti. Bu sırada Tokyo'daki alman elçiliği basın ataşesi Dietrich'ten bir adım daha ileri giderek artık Rusya diye bir devletin mevcut olmadığını japonlara bildirmişti.

Şimdi aradan bir ay kadar zaman geçtikten sonra bu defa Dietrich'in muavini Südermann, D. N. B. ajansının bildirdiğine göre, Berlin gazetelerinden birine bir makale yazarak "Doğudaki harbin yeni bir safhaya" girdiğini bildirmektedir. Basın şefi muavini bu yeni safhada da "bütün servislere mensup kahraman alman askerlerinden daha epeyce çetin gayretler" istenileceğini söyledikten sonra makalesini şu sözlerle bitirmektedir:

"Bu şartlar altında alman halkına alman kıtalarının yeni ilerlemelerini bildirmekte devam edeceğiz." Basın şefi muavininin bu makalesi, önce kendi şefi ve ondan sonra da propaganda teşkilâtı mensupları tarafından ileri sürülen mübalâgalı iddiaları tevil için yazılmış olacaktır. Südermann, aynı zamanda ortada Rusya diye bir devletin kalmadığı resmen ilân edildiği halde hâlâ Moskova'nın, Leningrad'ın almamamasından ve Doğuda harbin devam etmesinden Almanya'da doğan endişeyi gidermeğe çalışmıştır. Basın şefi muavininin anlattığına göre şimdi Doğuda harbin girdiği yeni safha 1870 harbinde Sedan meydan muharesinden sonraki duruma benzemektedir. Fransa'nın o zamanki durumu ile Rusya'nın bugünkü durumu arasında bir benzerlik olmadığı gibi, iki harekât, kıyaslanamıyacak derecede birbirinden ayrı iken, Südermann'ın 1870 harbi ile bugünü izah etmeğe çalışması, alman efkârı üzerine en iyi tesir yapabilmek maksadına matuf olmalıdır. Çünkü almanlar, en iyi 1870 harbini anlarlar.

Bu propaganda manevraları bir tarafa bırakıldığı zaman Rusya ile Almanya arasındaki harbin bilâncosu ve bugünkü durumu hakkında beliren hakıkat şudur: evelce de söylediğimiz gibi, Rusya bu dört ay içinde çok ağır zayiata uğramıştır. Geniş ve zengin toprakları istilâ edilmiş, mühim sanayi bölgelerinden mahrum kalmış, milyonlarla ölü, yaralı ve esir insan zayi etmiş, on binlerle top, tank ve tayyaresi mahvolmuştur. İnsan zayiatı, almanların bildirdiklerine göre, 31 ağustosa kadar dört milyonu geçmekte idi. Bu, yapılan son hamledeki insan zayiatını hesaba katmamaktadır. Harp sanayiinin de en aşağı yarısını kaybetmiştir.

Fakat Rusya'nın ezildiği, bir devlet olarak ortadan kalktığı evelce de söylediğimiz gibi ham hayalden ibarettir. Henüz Rusyanın mukavemeti bile kırılamamıştır. Bunun delili meydandadır: almanlar henüz Leningrad'ı ve Moskova'yı bile alamamışlardır. Eğer Rusya yok olmuşsa, bu şehirlerin işgaline mâni olan nedir? Son neşredilen alman tebliğleri çetin rus mukavemetinden bahsetmektedir. Ezilmiş ve yok edilmiş bir kuvetin mukavemet edebileceğine akıl erdirilemez. Rusya'daki alman zaferleri cidden büyüktür, şümullüdür, ehemiyetlidir. Bu zaferlerin olduğu gibi gösterilmesi, alman silâhları için kâfi bir şeref teşkil edeceği halde alman propaganda teşkilâtı zayretkeşlikle, alman halkını ümitlere düşürmekte, dünya efkârını yanlış yollara sevketmekte ve içinden çıkamadığını görünce tevil yoluna sapmaktadır.

Almanya'nın çok çabuk netice almak için bu Doğu harekâtına giriştiğine şüphe yoktur. 22 haziranda başlıyan hareket bir baskın olarak tertip edilmişti. Almanya'nın Polonya'da ve Fransa'da olduğu gibi, Rusya'da da en çok altı hafta gibi kısa bir zaman içinde netice almayı ümit ettiğine şüphe yoktur. Fakat bu netice alınamamıştır. Ondan sonra alman taarruz hamlesi kâh simale kâh cenuba doğru tevcih edildi. Ve nihayet kıştan evel harekâtı tasfiye etmek için son büyük taarruz yapıldı. Bu taarruzla Almanya'nın Rusva'yı yıkabileceğini zannettiğine, bizzat B. Hitler'in sözlerinden başka delil aramıya lüzum yoktur. Fakat bugünkü durume bakıldığı zaman böyle bir netice elde edilmediği de meydandadır.

Yarın ne olacak? Onu bilmiyoruz. Tahmin etmek de istemiyoruz. Belki Rusya şimdiki cepheyi tutmuya muvaffak olur, belki Leningrad'ı, Moskova'yı ve Rostof'u terkederek bu hattın arkasında bir cephe tutar. Belki Volga hattına, yahut da Ural dağlarına çekilir ve hattâ hakikaten almanların mevsimsiz olarak iddia ettikleri gibi, ezilir. Fakat basın şef muavini Südermann'ın da söylediği gibi, alman askerleri henüz çetin mücadelelerle karşılaşmak zorundadırlar.

Hulâsa Rusya, rusların iddia ettikleri gibi yalnız berelenmiş sayılamaz. Almanların iddia ettikleri gibi ezilmiş de değildir. Belki yaralanmıştır.

A. Ş. ESMER

MOSKOVA'YA GÖRE

Orel ve Tula'ya karşı alman taarruzu şiddetlendi

Cenupta alman hamlesi tehlikeli mahiyet aldı

Londra; 31. a.a. — Daily-Telegraph gazetesi "Karadeniz'de tehlike„ başlığı altında şöyle yazıyor :

"Moskova istikametindeki Alman hamlesi yeniden durmuş ise de, cenuptaki hamle daha tehlikeli bir mahiyet almıştır. Rus basını, tehlikenin büyük olduğunu kabul etmektedir. Donetz havzasında, Alman ilerlemesi, henüz durdurulmamıştır. Rusya'nın istihsâl kudreti gitgide daha fazla tahrip edilmektedir. Bu, inkâr edilemez bir vakadır.

"Dün Almanlar, Kırım müdafaa bölgesine girdiklerini söylemekle övünmüşlerdir. Almanlar, Kırım müdafaa bölgesinde bir gedik açtıklarını bir hafta önce bildirmişlerse de, mütearrız almanlar, gerilemek zorunda kalmışlardı. Bu defa da belki vakitsiz bir coşma karşısında bulunuyoruz. Bununla beraber, Almanların Kırım yarımadasına göz diktikleri ve yarımadaya girmek için uzun ve büyük gayretler yaptıkları teslim olunmalıdır.

"Sıvastopol, Karadeniz'deki Sovyet donanmasının başlıca üssüdür. Gerçi Almanlar Sıvastopol'a kadar gelmemişlerse ve yarımadanın istihkâmları ve tezgâhları uzun bir zaman dayanmak kudretini haiz ise de, Alman hava kuvetleri, Rus donanmasını daha doğuda yeni bir üs aramağa zorladığı takdirde, bu donanmaya ağır bir darbe indirilmiş olacaktır. Bununla beraber, Almanya bu cepheye derhal deniz yolu ile asker gönderemiyecektir. Binaenaleyh, Almanya'nın zaferi kazanması imkânları pek uzaktır. Sıvastopol düşse bile, Rus donanması uzun bir zaman tutunabilecek ve Hitler'in kendisine karşı göndereceği herhangi bir denizaltıya meydan okumak ve alman kıtalarının naklini tehdit etmiye yetecek derecede kuvetli olacaktır.„

Ruslar almanların Kırım'da ilerlediklerini kabul ediyorlar

Kuibişef, 31 a.a. — Cepheden gelen son telgraflara göre, Mihver kuvetleri, Kırım istikametindeki mütehevvir hamlelerine devam ediyorlar. Bu son beş gün içinde Almanların 20.000 asker kaybettikleri söyleniyor.

Sovyet müdafaaları, Almanların Rostof, Mojaisk, Maloyaroslavets, Volokolamsk'a karşı yaptıkları taarruzları durdurmuşlardır. Bununla beraber, Moskova'ya karşı cenuptan gelen tehdidin gittikçe arttığı kabul edilmektedir. Ruslar adım adım gerilemektedir.

Orel ile Tula arasındaki çevrede 5000 ve Volokolamsk çevresinde de birçok Almanın öldüğü kaydedilmektedir.

Kızılordunun organı olan Krasnaya-Svezda, Almanların Kırım'da ilerlediklerini kabul etmekte ve fakat Perekop'a karşı taarruzun başladığı tarihten yani 24 eylüldenberi 50.000 Alman askerinin kaybedildiğini yazmaktadır.

Orel ve Tula'ya karşı

Moskova, 31 a.a. — Pravda gazetesinin muhabirine göre, Moskova cephesinin cenup çevresindeki iki yere, Orel ve Tula'ya karşı yapılan alman taarruzu şiddetlenmektedir. Almanlar bazı yerlerde rus kuvetlerini geriletmiye muvaffak olmuşlardır. Cephelerde kanlı muharebeler cereyan etmekte ve düşman tank ve tayyarelerinin faaliyeti artmaktadır.

Sovyet müdafaa mevzileri tehditte

Kuibişef, 3.. aa.. — Merkez cephesindeki sovyet mukavemeti son hafta içinde gittikçe inatlı bir şekilde devam etmişse de sovyet müdafaa mevzileri hâlâ tehdit altında bulunmaktadır. Almanlar hamlelerini yapmak için külliyetli asker kullanıyorlar ve kayıbı hesaba almadan ileri hareketlerinin hızını idame etmiye gayret ediyorlar. Rostof'a karşı ve Donetz havzasında Stalino'dan Donetz nehri istikametine yapılan alman hücumunun başlıca hamleleri cepheden yapılmaktadır. Taganrog'un ötesinde bir köy aynı gün içinde üstüste üç defa bir kısımdan öbürüne geçmiş ve nihayet ruslarda kalmıştır.

Sovyet hava kuvetleri bu kesimde mühim bir rol oynamaktadır. Ve iki günlük harekât esnasında 21 düşman tayyaresi tahrip edilmiştir. Bir düşman tayyare meydanı da ciddî surette hasara uğramıştır.

Sovyet mukavemeti

Kuibişef, 31 a.a. — Royter: Bütün bu hafta içinde cenup cephesinde sovyet mukavemeti gittikçe daha inatlı olmakta devam etmiştir. Fakat sovyet müdafaaları hâlâ tehdit altında bulunmaktadır. Almanlar, ileri hareketlerinde büyük miktarda asker kullanmakta ve kayıplara bakmadan ileri hareketlerinin hızını muhafazaya çalışmaktadırlar. Alman ileri hareketinin esas hattı, cepheden Rostof'a ve Stalino üzerinden Donetz nehri istikametinde Donetz havzasına hücum olmakta berdevamdır.

Avusturalya Rusya'ya sıhiye malzemesi gönderecek

Canberra, 31 a.a. — Avusturalya başvekili Curtin dün beyanatta bulunarak harp kabinesinin, derhal gönderilebilecek fazla bazı sıhiye malzemesini Rusya'ya göndermeğe karar verdiğini bildirmiştir. Bu karar, Sovyetler Birliği tarafından istenilen sıhiye malzemesine ait listenin gelmesi üzerine ittihaz edilmiştir.

Kabine sovyetler lehine yapılacak para yardımı taleplerin de tanzim ve tasvip etmek hususunda alâkadar komisyona salâhiyet vermiştir. Bu para Avusturalya'nın temin edemiyeceği ve Rusya'nın başka memleketlerden satın alacağı sıhiye malzemesinin ödenmesinde kullanılacaktır.

Berlin'e yapılan hava akını hakkında tafsilât

Moskova, 31 a.a. — Geçen gece Berlin üzerine yapılan hava akını hakkında Tass ajansı şu tafsilâtı vermektedir:

Hareketten önce bir sovyet filosu kumandanı, "biz Moskova'nın öcünü alacağız, onlar her halde bizi beklemiyorlar" demişti. Kumandanın bu sözleri haklı idi. Hava şartları fena olduğundan sovyet tayyareleri Berlin üzerine vardığı zaman, onları karşılama bataryalarının hiçbir ateşi karşılamamıştır. Sovyetler, en ziyade Berlin'in şimal batısında bulunan çelik ve makine fabrikalarını bombalamışlardır. Yüksek infilâk bombaları, yangın bombalarını takip etmiştir. Bunun üzerine alman ışıklı mermilerin izleri, havada gözükmeğe başlamıştır. Şehir üzerine almanca yazılmış beyannameler atılmıştır. Alman karşı koyma bataryaları hız ve şiddetini artırmış, fakat sovyet tayyareleri çok yüksekten uçtuğu için bunlara isabet olmamıştır. Bütün sovyet tayyareleri sağ ve salim dönmüşlerdir.

Bu muvaffakıyetli akından dönen subaylardan biri şu sözleri söylemiştir:

"— Berlin yolunu biliyoruz. Oraya daha birçok defalar gideceğiz."

BERLİN'E GÖRE

Kremlin yakınında askerî hedefler yakıldı

Şimalde bir sovyet teşebbüsü akîm kaldı

Berlin, 31 a.a. — D. N. B. ajansının salâhiyetli bir kaynaktan haber aldığına göre, alman savaş tayyarelerinin 29-30 ilkteşrin gecesi Moskova üzerinde yaptıkları hücumlarda, Kremlin sarayı yanında askeri ehemiyeti olan hedefler yakılmıştır. Birçok ehemiyetli binadan başka iki demiryolu istasyonuna da isabetler olmuştur.

Moskova şehrine on bir demiryolu bağlıdır ve bunların 9 sondurak istasyonu vardır. Alman zaferlerinden sonra Leningrat, Riga, Minsk ve Kief'e giden dört demiryolu sovyetlerin elinden çıktıktan ve alman hava kuvetlerinin birçok bombardımanları yüzünden Moskova dışındaki başka hatlar birçok yerlerde kesildikten sonra, alman bombalarının tesirini duymak sırası aşağıdaki iki ehemiyetli istasyona gelmişti: Moskova'yı cenupta Kursk'a bağlıyan Kurskaya demiryolu ile doğuda Gorki'ye giden Gorkovskaya demiryolu. Bu iki hat, şehrin doğusunda Kurski-Vagzal istasyonundan başlamaktadır. Alman bombaları binaları ve rayları Çakalovskaya sokağında tahrip etmişlerdir.

Karadeniz limanlarındaki Sovyet gemilerine hava hücumu

Berlin, 31 a.a. — Askeri kaynaklardan D. N. B. ye bildirildiğine göre, alman savaş tayyareleri dün de Karadeniz limanlarında bulunan sovyet gemilerine karşı muvaffakıyetli hücumlarda bulunmuşlardır.

Kırım'ın batı kıyısı üzerinde Evpartoria limanının bombardımanı esnasında, üç bin tonilâtoluk bir nakliye gemisi ile sekiz yüzer tonilâtoluk iki taşe gemisi batırılmıştır.

Birçok savaş tayyaresi, aynı gün, Kırım'ın doğu ucunda kâin Kerç limanını bombalamışlar ve iki biner tonilâtoluk iki sovyet ticaret gemisiyle 500 tonilâtoluk bir ticaret gemisi batırmışlardır. İki biner tonilâtoluk iki başka ticaret gemisi de ağır hasara uğramıştır. Başka bombalar, liman tesislerine ve bir mühimmat deposuna düşmüş ve şiddetli infilâklar ve büyük yangınlar çıkmıştır.

Alman hava kuvetleri, dün, şark cephesinin cenup bölgesinde demiryolu tesislerine karşı hücumlarına tesirli surette devam etmişlerdir. Üç mühim demiryolu, birçok noktada tamamiyle inkıtaa uğramıştır.

Suya düşen bir Sovyet hücumu

Berlin, 31 a.a. — D. N. B. nin askeri kaynaklardan öğrendiğine göre, cephenin şimal bölgesinde sovyetler, 30 ilkteşrinde, almanların kurmağa muvaffak olmuş bulundukları bir köprü başını yeniden işgale teşebbüs etmişlerdir. Düşmanın bütün şiddetli hücumları püskürtülmüştür. Sovyetler muharebe meydanında 60 subay ve 600 er ölü bırakmışlardır.

Perekop berzahının zaptı hakkında Alman raporu

Berlin; 31. a.a. — D. N. B. ajansı, Perekop berzahının zaptı hakkında cepheden aşağıdaki raporu almıştır :

Kırım yarımadasını kıtaya yalnız birkaç kilometre genişliğinde bir berzah bağlar. Bu, pek mükemmel bir müdafaa mevziidir. Bu berzah üzerinde 8 kilometre uzunluğunda, 15 metre derinliğinde ve 50 metre genişliğinde (Tatar çukuru) denen bir kanal Karadeniz suları ile Azakdenizi suları arasında muvasala temin etmektedir.

Sovyetler, bu gibi müdafaa imkânlarından faydalanmışlar ve Sovyet batarya mevzileri önünde, beton sığınaklardan, toprak istihkâmlardan, zırhlı siperlerden ve demir engellerden mürekkep biribiri ardına beş çember kurmuşlardır. Binlerce kara maynından derin barajlar kurulmuştur. Ağır sahil bataryaları çok iyi gizlenmiş bulunuyordu. Bunlar, sahilde aldatmak üzere kurulmuş sahte mevzilerin yanlarına yerleştirilmişti. Perekop koyunda, adacıkların himayesinde demirlemiş olan harp gemileri, Alman kıtalarının ileri mevzilerine obüslerini yağdırmakta idi.

Alman komutanlığı, havadan ve karadan yapılan ve günlerce süren istikşaftan sonra düşman mevzileri hakkında tam bir fikir edinmiştir. Bu esnada, her çapta bataryalardan muazzam bir tahşidat da bu esnada düman tarafından hiç taciz görmeden bitirilmiş bulunuyordu.

Hücum başlıyor

Bunun üzerine, üç gün süren hücuma geçildi. İki yüzden fazla top, Sovyet mevzilerine ateş püskürmeğe başladı. İstihkâm kıtalarına mensup askerler, dikenli teller arasından yollar açmakta ve alev makineleri hâlâ ateş etmekte olan sığınaklara kadar ilerlemekte idi. Sovyet askeri, inanılmıyacak derecede inatla müdafaa ediyordu. Eski Osmanlı kalelerinde içinden çıkılmaz derecede geniş ve girift koridorlar yapılmıştı. Bunlar, mazgallardan 40 hattâ 50 bomba atılmasına rağmen, hâlâ garnizonların bir kısmına himaye temin etmekte idi.

Hücum topçusunun işbirliği ile ileri taburlar, istihkâm sisteminin ikinci çenberini yarmışlardır. Hava muharebelerini topçu duellosu, topçu duellosunu hava muharebeleri takip etmekte idi.

İlk günün akşamı, komutanlık mühim bir karar almak zorunda bulunuyordu. Düşman hatlarında derin bir gedik açılmıştı. Bütün düşman topçusunun ateşi Alman kıtaları üzerine çevrilmiş bulunuyordu. Düşmanın üç karşı hücumu geri püskürtülmüştü. Alman kıtaları dayanmalı ve yeni hücumlara mı kalkmalıdır, yoksa geri mi çağrılmalıdır ? Fakat bu ikinci şık, bütün teşebbüsü sarsabilecektir. Bundan dolayıdır ki, ertesi sabah yeniden hücum emri verilmiştir.

İkinci gün

İkinci gün, Sovyet tankları, Sovyet Martin ve Rata bombardıman tayyareleri çok şiddetli karşı hücumlar yapmışlardır. Alman topçusu, ateşini, Perekop'un üçüncü müstahkem çemberi üzerine çevirmiştir. İstihkâm ve piyade kıtalarının gerisinde, hücum topları ve karşıkoyma bataryaları, mayn tarlalarından, siperlerden ve kuvetli sığınaklardan mürekkep müstahkem hatlarda geniş bir gedik açmıştır. Sovyetlerin inatlı müdafaası karşısında, hücum, çok yavaş bir tarzda arazi kazanmaktadır. Stukalar, müthiş bir kuvetle üçüncü müstahkem çenber üzerine hücumlar yapmışlar ve biraz sonra bombardıman tayyareleri ve tanklar hücuma kalkmışlardır. Sovyet tankları, Almanların cenahlarına girmeğe çalışmışlardır. Tanklara binmiş olarak ilerliyen avcılar mevzileri işgal eylemişlerdir. Topçu, temerküz ettirilmiş kir tarzda ateş etmektedir. Fakat bu hücum geri püskürtülmüştür.

Üçüncü gün

Katî netice günü olarak üçüncü gün, tayyarelerin, topların ve öteki harp âletlerinin gürültüleri ile bütün bölge inlemektedir. En büyük çapta havan ve obüs toplarının tarrakalariyle yer sarsılmakta ve büyük mermiler huzmeleri Perekop üzerine düştüğü zaman bir yanar dağın faaliyete geçtiği zehabını vermektedir.

Alman piyadesinin önünde, (Tatar çukuru) na kadar son 400 metrelik bir mesafe kalmıştır. Son katî hücum başlamıştır. Herşey, bu hücumun muvaffakıyetine bağlıdır. İstihkâm kıtalarının lağımları ile bir gedik açılmıştır. Askerler, buradan müstahkem mevzie hücum etmektedirler. Stukaların bombaları ve bataryaların obüsleri, muazzam çukurlar açmaktadır. Muharebe meydanı, ifade için kelime bulması imkânsız bir tahrip manzarası göstermektedir. Bütün çiftlik evleri müstahkem müdafaa mevzii haline getirilmiş olan bir köy zaptedilmiştir. Biraz sonra da başka bir alay, Perekop'a girmiştir, Perekop'ta her ev ayrı ayrı hücumlarla zaptedilmiştir.

Almanların ileri hareketini durdurmak için düşmanın yaptığı son ümitsiz gayretler muvaffakıyetsizliğe uğramış ve Kırım kapısı zorlanmıştır.

Ukrayna cephesinde

Budapeşte, 31 a.a. — Macar ajansı bildiriyor:

Ukrayna cephesinde faaliyette bulunan müttefik kuvetler, düşmanı daha geniş bir kesimde Donetz nehrinin ötesine sürmekte ve nehrin sağ kıyısını ele geçirmektedir.

Macar kıtaları, son muvaffakiyetlerini genişletmişler ve Donetz boyunca yeni mevkiler işgal eylemişlerdir.

ÇOCUK DAVASI
CÜMHURİYET
DAVASIDIR!
Çocuk Esirgeme Kurumu
Genel Merkezi

HARBE DAİR

Kafkasya için harp

Kırım'a yapılan taarruz

Kırım'a karşı yapılan taarruz, almanların yeni hedeflerini açıkça meydana koymaktadır. Bu hedef bir an evel Kafkasya'ya ulaşmak ve bunun için de geride hiçbir tehdit unsuru bırakmamaktır. Bizzat D. N. B. muhabirinin verdiği tafsilâta göre, bu taarruz çok şiddetli olmuş, ve almanlar Perekop'ta bazan her biri istihkâm şeklini alan evleri bile tek tek almak zorunda kalmışlardır. Alman ajansının alman hareket üslerinin çok defa sovyet toplarının tehdidi altında bulunduğunu söylemesine bakılırsa, alman kayıplarının yalnız son hücumda 20.000 e baliğ olduğu hakkında sovyet kaynaklarının verdikleri haberi izam edilmiş telakki edemeyiz. Almanlar, taarruzun ikinci günü o kadar büyük bir mukavemetle karşılaşmışlardır ki, bu kesimdeki alman başkomutanı bile taarruzu devam ettirmek ve yahut ordularını geri çekmek hususunda tereddüde düşmüştür. Fakat sonradan iki gün içinde başarılanları elden kaçırmamak için bir defa daha taarruz emri vermeği daha muvafık bulmuştur.

Kırım'daki harekâtın inkişafi

Dünkü alman tebliğine göre, Kırım'da mağlûp edilen ruslar takip edilmektedir. Bu takip nereye kadar inkişaf etmiştir? Bu hususta alman tebliğinde bir kayıt yoktur. Fakat kızılordunun organı olan "Kızılyıldız" gazetesi, almanların Kırımda ilerlediklerini kabul etmektedir. Londra'da Daily Telegraph gazetesinin de Kırım harekâtından bahsederken, almanların Sivastopol'a kadar varmadıklarını söylemesine bakılırsa, alman harekâtı, Kırım'da oldukça genişlemiştir. Çünkü Sivastopol hemen hemen Kırım'da son merhalelerden biridir ve yarımadanın Karadeniz'e saplanan burnunun tepesindedir. Zaten burası, muhtelif dağlarla, şimaldeki steplerden ayrıldığı için, almanların ilk hücumlarını bu limana karşı şiddetlendirecekleri tahmin edilemez. Öyle anlaşılıyor ki, ilk hedef, şimdi yarımadanın doğuda şahnişi telakki edilebilen, ve Azakdenizi'ni Karadeniz'den ayıran Kerç boğazıdır. Zaten alman hava kuvetlerinin burasını da sıkı bir surette bombardıman etmelerinden bu neticeyi çıkarmak kabildir.

Kafkasya'ya doğru

Kerç boğazı ele geçince, Kırım yarımadasının batıdaki diğer büyük limanları belki muhasarada kalacak ve almanlar doğrudan doğruya Kafkasyaya doğru istikamet alacaklardır. Eğer ingilizler Kafkasya'da hakikaten Rostof'a kadar, kuvet göndermişlerse, almanlar Kerç - boğazından atlıyarak, bu kuvetleri arkadan da bir baskıya almak gayesini güdüyor, gibidir. Kafkasya'nın ele geçirilmesi, Sovyet - Alman harbi üzerinde Moskova'nın sukutundan daha büyük bir tesir doğuracaktır. Bu suretle sovyet harp endüstrisini ve harp makanizmasını besliyen petrolün yatağına varılmış olunacaktır. İngiltere ve Amerikanın yapacağı malzeme yardımını, petrole yapılacak bir hücumla sıfıra düşürmek de düşünülmüş olabilir. Almanlar belki ilk hamlede Bakû'yü alamıyacaklardır, çünkü buranın alınması hem zamana, hem de büyük fedakârlıklara ihtiyaç gösterir, ilk hedef olsa olsa petrol borularını kesmektir.

Rostof etrafında

Rostof etrafında da çok sıkı çarpışmalar olduğu muhakkaktır. Almanların şehrin çok yakınına vardıklarını rus kaynaklarından gelen haberlerden anlıyoruz. Eğer Rostif düşecek olursa, almanlar Hazer denizi sahillerine gelen ilk petrol borusunu burada ellerine geçireceklerdir. Donetz havzasında Stalino'dan daha doğuya Voroşilovgrad'a yapılan alman taarruzundan, almanların Rostof üzerine ve bilhassa bu şehrin doğusuna şimalden de bir baskı hazırladıkları anlaşılmaktadır. Belki de, Harkof'u alan kuvetler Donetz havzasını temizlemek için, Voroşilofgrad'a bir an evel şimalden varmağa çalışacaklar ve burada cenuptan yukarı tırmanan kuvetlerle bir irtibat kurmayı düşüneceklerdir. Sözlerimizi hulâsa edecek olursak diyebiliriz ki, durum, cenupta bilhassa Kafkasya harekâtını hazırlamak bakımından çok nazik bir safhaya girmiştir. Rus mukavemet derecesinin alman taarruzunu ne dereceye kadar duraklatacağı hakkiyle sorulabilir.

Moskova etrafında

Moskova etrafındaki tazyık bilhassa cenuptan, ve batıdan çok artmıştır. Almanlar, Tula istikametinden yürüyüp Moskova'yı bir de doğudan sarmak teşebbüsündedirler. Fakat Tula kimlerin elindedir? Almanlar bundan onbeş gün evel Tulanın alındığını bildirmişlerdir. Ruslar, bu çevredeki hareketler hakkında malûmat verirken Tula'nın kendi ellerinde bulunduğu zahabını doğurtmaktadırlar. Fakat Oka nehri üzerinde çarpışmalar olduğu göz önüne alınacak olursa, almanların Tula'nın çok üstüne çıktıkları anlaşılır. Diğer taraftan Moskova'nın garbinde de Rjev - Moskova hattı üzerinde Volokolamsk istikametinde sıkı bir alman taarruzu olduğu bildirilmektedir. Kalinin - Volokolamsk - Mojaisk - Maliyaroslavez - Tula hattı Moskova'yı batıdan doğuya doğru çeviren yarım çenberdir. Almanların bu çenberi, her beş noktadan yarmağa kalktıkları anlaşılıyor. Fakat en büyük baskının nereden yapıldığı hakkında sarih bir fikir edinmek kabil değildir. Çünkü taarruzun şiddet derecesi dört beş gündür, başka başka kesimlerde toplanmıştır.

Dün gelen telgrafalara göre sovyet cephesindeki harp durumunu bu suretle hulâsa etmek kabildir.

Mümtaz Faik FENİK

Uzak-doğu'da

Japonya tarihinde benzeri olmıyan bir buhran geçiriyor

Tokyo; 31. a.a. — Başvekil general Tojo millî hizmetler birliğine mensup 300 âzaya hitaben bir nutuk söyliyerek, Japonya'nın tarihinde benzeri görülmedik bir buhranı yenmesi için azamî gayret yapılmasını istemiştir.

Başvekil, bundan sonra, Asya'nın verimlendirilmesi federasyonuna bir mesaj göndermiş ve bu mesajda şunları söylemiştir :

"Dünyanın karışık bir durumda bulunmasına rağmen, biz Japonlar bütün engelleri yıkmak için demirden bir irade ile birleşmeliyiz.„

Hindistan'da bulunan japon tebaasının çoğu memleketine dönüyor

Bombay; 31. a.a. — Hindistan'da bulunan Japon tebaalarının çoğu Japonya'ya gitmektedir. Hindistan'da ve Orta-doğudaki Japonları memleketlerine götürmek üzere Japon hükümeti tarafından kiralanan Hiyemaru vapuru ile önümüzdeki aybaşında 215 kişilik yeni bir grup hareket edecektir. Japonya'nın Kalküta'daki baş konsolosu ile Karaşi konsolos vekili gidenler arasında bulunmaktadır. Söylendiğine göre, büyük ölçüdeki bu tahliye hareketinin başlıca sebepleri, Japonya ile Hindistan arasında iş hacminin azalması, Japonya ile münakalenin güç temin edilmesi ve Japonya'ya para gönderilmesinde güçlük olmasıdır. Bombay Kalküta ve Karaşi konsoloslukları muamelelerine devam etmektedirler .

Bu ay Japonya'dan Hindistan'a mutat tarihten önce gelmiş olan Hiyemaru Bendersahpur ve Monbasa'ya gitmiştir. Vapur, Orta-doğu'dan 80 Japon'la Bombay'a dönecektir.

Hollanda Hindistanından bine yakın japon ayrılıyor

Batavia; 31. a.a. — United-Press : 1000 kadar Japon kadın ve çocuğunun Hollanda Hindistanından ayrılmaları beklenilmektedir. Bunlar 7 sonteşrinde Batavia'ya gelip oradan Surabaya'ya hareket edecek olan bir Japon vapuruna bineceklerdir.

Şanghay'daki ingilizlere de harekete hazırlanmaları için tebliğlerde bulunuldu

Şanghay; 31. a.a. — Vaziyette görülen son inkişaflar üzerine Britanya makamları, burada esaslı işi olmıyanların ve bilhassa kadın ve çocukların hareket etmeleri için bugün yeni tebliğlerde bulunmuştur.

Hitler Won Papen'in doğum yıldönümünü kutladı

Berlin, 31 a.a. — Alman devlet reisi Hitler, Almanya'nın Türkiye büyük elçisi M. von Papen'in doğum yıldönümü dolayısiyle kendisine pek dostane bir lisanla yazılmış bir tebrik telgrafı göndermiştir.

Kadınlık âleminde

Kadın mahkûmların kurtuluş yurdu

Nezahet Nurettin EGE

Kaliforniya eyaletinin zümrüt ormanları arasında yepyeni kârgir binaları, göz alabildiğine uzanan yemyeşil çimenleriyle bayındır bir ülke yükselmektedir. Çayırlar üzerinde renk renk elbiseleriyle düzgün taranmış saçlariyle genç kızların, orta yaşlı kadınların kollarının altında kitaplariyle sağa sola gidişlerini gören ziyaretçiler burasının zengin çocuklarının bir yatı okulu olduğunu sanırlar. Halbuki burası sadece Kaliforniya eyaletinin kadın hapisanesidir.

Tehachopi ismindeki bu müessesenin altmış, yetmiş dönümlük arazisinin etrafına tel çekilmiştir. Burada Kaliforniya'nın 180 tane en müthiş cürümleri işliyen mahkûmları yaşamaktadır. Bunlardan 40 tanesi adam öldürmekle, diğerleri de dükkân soymak, adam kaldırmak, çocuk kaçırmak ve saire gibi çok ağır cürümlerle mahkûm olarak buraya gönderilmişlerdir. Bu mücrimlerin yarısından çoğu otuz yaşından küçüktür.

Tehachopi hapishanesinde - sakinleri en büyük cürümlerle mahkûm olmalarına rağmen - caniler için ayrı ayrı höcreler, demir parmaklıklar, elleri silâhlı nöbetçiler, koyu renk biçimsiz üniformalar, daimî bir korku ve ıstırap hissi veren sessizlikten eser yoktur. Aksine, hapishane binalarının kırmızı kiremitleriyle etraftaki ormanların zümrüt manzarası ahenkle uyuşmakta, gerek ziyaretçilere, gerek mücrimlere dünyada, rahat ve saadetin timsali olarak gülümsemektedir.

Bu hapishanenin ilk temelleri 1930 senesinde Misis Wallace Rose tarafından atılmıştır. Bu yüksek ruhlu kadın senelerdenberi içtimaî dâvalara alâkadar oluyor, fenalıkların dış görünüşüyle değil, fakat asıl sebepleriyle mücadele etmiye çalışıyordu. Bir gün Kaliforniya kadın hapisanelerini ziyaret etmiş mücrim kadınların yaşamakta oldukları manevî yalnızlık ve ıstırap karşısında son derece müteessir olmuştu. Gördüklerini evelâ kadın cemiyetleri âzalarına, sonra da Kaliforniya'nın hükümet adamlarına ve mebuslarına izah ederek bu bahtsız mücrimlere, insanca bir hayata avdet için fırsat verilmesi hususunda bütün muhataplarını inandırmıştır. İşte bu faziletli kadının azimli çalışmasiyle Kaliforniya eyaleti Tehachopi müessesesine kavuşmuş ve on senedenberi de bu müessesenin idare heyeti riyasetini Misis Wallace'ın dirayetine ve kudretli eline bırakmıştır.

Hapishanenin mesul müdiresi de Florence Monaham adında halden anlar faziletli bir muallimdir. Mis Monaham bu vazifeyi kabul etmeden önce uzun müddet çocuk ıslah evlerini idare ederek insan ruhunda bulunan sonsuz yükselme imkânlarına inanmış geniş bir görüş ufku olan çok değerli bir kadındır. Mis Monaham'ın iddiasına göre, yıllarca hapishanenin demir parmaklıkları arasında, boğucu bir sessizlik içinde, kaba kıyafetler içinde, tatsız tuzsuz yemekler yiyerek ve her gün cürmü yüzüne vurularak yaşıyan zavallı bir felâketzede yarın hüriyetine kavuşacak olursa tabiî hayat içinde kabil değil yerini bulup, mesut bir insan zevkiyle muhitine faydalı bir vatandaş olamaz. Hapishane hayatı kendisini mazinin kusurlarından dolayı cezalandırmak için değil, fakat istikbalin mesuliyetlerine hazırlamak gayesiyle düzenlemelidir. Çok defa bugünün büyük canileri dünün küçücük suçlardan dolayı hapise atılan ve müthiş canilerin yanı başında cinayet âleminde adım adım ilerliyen, eli kamçılı, kelepçeli, tabancalı, namuslu insanların önünde namuskâr hayata karşı bir nevi isyan ve intikam hissi besliyen bahtsızlardır. Tehachopi müessesesinin felsefesine göre her felâketzede suçluya kendi ruhunun derinliğindeki hakikî benliğini keşfetmesi için imkân verilmelidir. Müessesesye sevkedilen her suçlu altı hafta sıhî müşahededen sonra hapishaneyi teşkil eden bir çok zarif köşklerden birisinde kendisine ayrılan hususî odaya gönderilir. Her yatak odasının geniş çimenliklere, dağlara, ormanlara bakan büyük bir pençeresi vardır. Her suçlu, müessesede çalışarak kazandığı paralarla bu odacığını kendi zevkine göre döşemiye bilhassa teşvik edilmektedir.

Müessesedeki dersler, para kazanmak için vazife saatleri ve yemek zamanları haricindeki vakitlerini her suçlu istediği şekilde kullanmak hakkına maliktir. Her suçlu ve kendisini ziyarete gelen dostlariyle demir parmaklıklar arkasından görüşmek zorunda değildir. Bilhassa kendisini arayan bir bildiği, oturduğu köşkün toplantı salonuna götürür. Orada güzel bir şöminenin etrafına yerleştirilmiş rahat koltuklarda yan yana oturarak dünya yüzündeki her mevzu hakkında istediği, dilediği gibi serbestçe konuşabilirler. Yalnız konuşmıya izinli olmadıkları bir tek mevzu vardır: "niçin bü müessesesye girmek zorunda kaldınız?.." sualini hiç kimse soramaz bu sırrı sadece suçlu ile müessese müdürünün dosyasından başka hiç kimse sormıya ve bilmiye izinli değildir.

Müessesede çalışma saati sabahleyin 7.30 da başlar. Suçlular meyva ve sebze bahçelerinde, süthanede, çamaşırhanede, mutbakta ve Kaliforniya eyaletinin bayraklarını hazırlamakla meşgul olan dikiş atölyesinde çalışmakla ödevlidirler. Bu şubelerin her birinde üçer ay sıra ile çalışırlar. Ve çalıştıkları için ücret alırlar. Bu işlerin dışında bazı genç kızlar ofis kâtibeliği, hastabakıcılık, röntgen mütehassısları yanında teknisyen, dişçi ofislerinde vazife almak, telefon memurluğu, fotoğrafçılık gibi mühim vazifeler için hazırlanmaktadırlar.

Eğer suçlular alâkadar olurlarsa ki - % 68 i olmaktadırlar - bizzat seçtikleri kültür derslerine de devam edebilirler. Edebiyat, resim, musiki, ev idaresi, moda ressamlığı, stenografi gibi dersler bu kadınların en çok sevdikleri mevzulardır. Bu dersler için dışardan gönüllü muallimler bulunduğu gibi suçlular arasından da arkadaşlarına muallimlik edebilecek şahsiyetler çıkmaktadır.

Cumartesi öğleden sonra müessesede sinema gösterilmektedir. Cumartesi akşamları kendi aralarında danslar tertip etmektedirler. Pazartesi akşamları iskambil oyununa müsaade edilmektedir. Çarşamba akşamları da müessesenin küçük sahnesinde çok defa suçluların kendi yazdıkları piyesler yahut çok beğenilmiş herhangi bir piyes sahneye konulmaktadır. Bazı akşamlar da bütün müessese sakinlerinin iştirâkiyle halk şarkıları söylenmektedir.

Müessesenin her küçük köşkünde bir radyo mevcuttur. Suçlular Amerika'nın beşyüz radyo istasyonundan herhangi bir programı dinlenmekte serbesttirler. Müessesenin kütüphanesindeki en son neşriyat, romanlar, içtimaî iktısadî, terbiyevî eserleri alıp okumaları için bilhassa teşvik edilmektedirler. Müessesenin gayesi suçluları imkân derecesinde dış hayatla temasta bulundurmak ve zaman içinde fikir ve vicdan bakımından büyümelerini temin edebilmektir.

Müessesede hâkim olan ruh Self - government "kendi kendini idare" sistemidir. Her köşk suçluların kendi aralarında seçtikleri bir komite tarafından idare edilmektedir. Bu komite haftada bir toplanarak gerek mensup oldukları köşkün umumî işleri gerek suçluların hususî hayatları hakkında düşüncelerini anlatır ve yeni yeni kararlar alırlar.

Müessesede ceza pek az tatbik edilmektedir. En mühimmi sigara içmek yasağı, sinema ve konserlere gidememek gibi cezlardır. Vakıa büyük suçluları tecrit için hazırlanmış iki küçük hücre mevcuttur. Fakat senelerdenberi oraya kimse hapsedilmemiştir. Müessesenin halinden anlar müdiresi, "biz bu bahtsızları, kendilerini buraya gönderen insanlardan daha büyük bir mükemmeliyete erişdirmek niyetinde değiliz. Binaenaleyh her insanın yapabileceği kusurları hoş görüyor. Zamanla yaraları - nı iyileştirmiye çalışıyoruz." demektedir. Hapishanede vasatî ceza müddeti on iki yıldır. Maamafih suçluların mühim bir kısmı beş yıla mahkûm kızlardır. Bu uzun yıllar, bu bahtsız insanları namuslu vatandaşlar yapmıya kâfi gelecek kadar çeşitli derslerle, faaliyetlerle dopdolu geçmektedir. Müessesenin altmış dönümlük topraklarının etrafındaki tel örgüler, her çevik, becerikli kızın aşabilmesine elverişli olmasına rağmen hemen hiç bir suçlu bu idealist insanların kurduğu hapishaneden kaçmıya kalkışmamaktadır. Mahkûmlar insanları hüriyete kavuşturan yolun ancak namuskârlık ile kendi azim ve gayretleriyle kazanılabileceğine iman etmişlerdir.

Buna karşı da Kaliforniya polis teşkilâtı ceza müddetini tamamlıyan her kıza müessesede ayrılmadan önce dışarda ihtisasiyle uygun bir vazife hazırlıyarak son bir yardımda bulunmayı üzerine almıştır.

Birçok münekkitler Misis W. ve Mis M. in hudutsuz şefkatlerinin meyvası olan bu müessesede canilere lüzumundan fazla şefkat gösterildiğine itiraz etmektedirler. Bu muhterem kadınlar da bu tenkitleri şöylece susturmıya muvaffak olmaktadır.

"Bizim felsefemize göre her suçlu bir hastadır. Cinayetinin korkunçluğu nisbetinde daha çok şefkate, sevgiye, himayeye muhtaç bir hastadır. Biz böyle düşündüğümüz ve bahtsız mahkûmları böyle bir ruhla ihataya çalıştığımız içindir ki bizim müessesemizden çıkan kızlardan ancak % 6 sı tekrar polisin takibiyle karşılaştığı halde insan ruhuna zincir vuran ruh hastalıklarını demir parmaklıklar, zincirler, kelepçelerle tedavi etmiye devam eden eski sistem hapishanelerde suçluların % 25 i tekrar polisin takibine uğramakta, mahkemeleri, hapishaneleri doldurmaktadırlar. Bizim bütün terbiyevî vasıtaları kullanarak tedavi ettiğimiz suçlularımızın yılda her biri beş yüz dolara mal olmaktadır. Eski sistem hapishanelerde de masraf aynıdır. Biz muallime, kitaba para harcamıyoruz. Onlar, gardiyana para veriyorlar. Hangisi cemiyet için daha ucuzdur? Siz mukayese ediniz!" cevabını vermektedirler.

İnsan ruhunun derinliğinde sonsuzlukların gizli bulunduğuna her zaman doğruluğun, güzelliğin, iyiliğin üstün olabileceğine iman eden kadın muhayyelesinin insanlığın en betbaht sınıfı için yarattığı bu kurtuluş yurdu!.. un tarihini bu vesile ile tetkik ederken kadına lâyık olduğu mevki ve salâhiyeti veren cemiyetlerin ne kazandığını bir kere de bu sayede müşahede etmiş oluyoruz kanaatindeyim.

BİBLİYOĞRAFYA

KIZİLAY mecmuası

Kızılay Cemiyeti tarafından ayda bir defa neşredilecek olan mecmuanın ilk sayısı dün çıktı. Mecmuayı hayret ve takdirle karşıladık. Hayretimizin sebebi şu idi: bugüne kadar bazı kurumlar adına çıkan mecmualara örnek ve denk bir eserle karşılaşacağımızı umuyorduk. Halbuki bugünkü magazin tekniğinin en ağır başlı ve en muvaffak bir eseriyle karşılaştık. Mecmuanın kapağı, tertip ve düzeni çok güzeldir. İçinin zenginliğini takdirle gözden geçirdik.

Kızılay mecmuası, hakikaten benzerleriyle kıyaslanamıyacak bir nefasette, maksadına uygun bir şuur içinde muvaffak olmuş bir eserdir. Üç renkli nefis bir kapak içinde, tanınmış birçok imzaların yazıları güzel resimlerle süslenmiş bir vaziyettedir..

Bu arada "Bayram günleri ve Kızılay", Kızılay'ın bir cümhuriyet yılı içindeki başarıları, Esma Deniz'in "Kızılay ve Kızılhaç nasıl doğdu?" ve "Hemşirelik" yazılariyle Ekrem Şenozan'ın "Kızılay" şiiri, G. A. nın "Kızılay hatıraları", Salâhattin Güngör'ün "Kızılay bir zamanlar bana da elini uzatmıştı", profesör Vasfi Raşit Sevig'in "Tesanüt ve Kızılay", profesör doktor Sadi Irmak'ın "Hayır işlemenin şekilleri" yazılariyle Ferit Zahir Törümküney'in "Beklenmiyen saadet" adlı büyük hikâyesi vardır.

Bunlardan başka Cemal Nadir'in nefis bir karikatürü, resimlerle röportajlar, Kızılhaç dünyasından resimli aktüalite ve diğer yazı ve resimler vardır. Mecmua bütün bu zenginliğine, güzelliğine ve 28 büyük sayfalık hacmine rağmen 20 kuruş gibi çok ucuz bir fiyatla Akba Kitabevinde satılmaktadır. Mecmuayı bütün okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

Ne için sınıf ve ikmal kalıyorlar? ve Pisikolojiden gelen bir tahsil teorisi

Psikoloji doktoru Ziya Talât Çağıl'ın Ankara'da 1930 - 1938 arasındaki orta okul ve liselerde 20.000 talebe üzerinde yaptığı araştırmada 20 kadar muvaffakıyetsizlik sebepleri bulmuş ve bir de ortaya müsbet ilme dayanan bir terbiye teorisi koymuştur. Orta okul ve liselere ait bizi üzen güçlüklerin çoğu çözülmüş ve aydınlanmıştır. Kıymetli eseri okurlarımıza tavsiye ederiz.

Fiyatı 125 kuruş. Satış yeri Akba Kitabevi ve Gazi Terbiye Enstitüsü talebe kooperatifi.

İngiltere'de yeni nazi şahsiyetleri paraşütle karaya inmiş değil

Londra, 31 a.a. — Yüksek nazi memurlarının İngiltere'de karaya indikleri hakkındaki haberler resmen yalanlanmaktadır. Bir sayıya göre mühim bir nazi şahsiyeti tayyareden paraşütle atlıyarak yere inmiş ve Cambridgeshir'de bulunmuştur.

Bu sayının çarşamba günü Almanya üzerinde yapılan bir akın dönüşünde güç bir vaziyete düşen bir Britanya bomba tayyaresi mürettebatından ikisinin paraşütle atlaması yüzünden meydana çıktığı sanılmaktadır. Bununla beraber tayyare üssüne inebilmiştir.

Hâdisenin cereyan ettiği bölge üzerinde hiç bir alman tayyaresi uçmamıştır.

Artova'da yeni hükümet konağı törenle açıldı

Artova, 31 a.a. — Kazamız hükümet konağımın açılış töreni dün yapılmış ve törende valimiz ve vilâyet erkânı ile kazamız halkı hazır bulunmuşlardır.

Bir Amerikan destroyeri daha torpillenip battı

Amerika Almanya ile münasebetleri kesmek için sebep görmiyor

Vaşington, 31 a.a. — Bahriye nazırlığının bildirdiğine göre, amerikan "Reuben James,, destroyeri 30-31 ilkteşrin gecesi torpillenerek batmıştır. Destroyer şimali Atlantik'te İzlanda'nın batısında bir gemi kafilesine refakat etmekte idi.

Tarih tekerrür ediyor

Vaşington, 31 a.a. — Royter: Amerikan destroyerleri ile alâkalı hâdiselerde tarih tekerrür etmektedir. Reuben James, geçen harpte bir alman denizaltısı tarafından torpillenip batırılan ilk amerikan gemisi olan Jacop Jones'in aynı sınıfındandır. Jacop Jones, 6 ilkkânun 1917 de İngiltere açıklarında batırılmış ve 64 kişi kaybolmuştur. Bundan önce, Cassin amerikan destroyeri de 15 ilkteşrin 1917 de İzlanda açıklarında torpillenmiş, fakat batmamıştı. Cassin'e 1917 de yapılan hücum, 17 ilkteşrin 1941 de İzlanda sularında Kearney'ye yapılan hücuma benzetilebilir.

Almanya ile münasebetler kesilmiyecek

Vaşington, 31 a.a. — M. Ruzvelt, gazetecilerle yaptığı görüşmede, Almanya ile diplomatik münasebetleri kesmek için hiç bir imkân görmediğini ve Reuben James destroyerinin kayıbı ve amerikan gemilerine karşı son zamanlarda yapılan öteki hücumlar üzerine, amerikan siyasetinde hiç bir değişiklik olmıyacağı fikrinde bulunduğunu bildirmiştir.

Alman sözcüsü ne diyor ?

Berlin, 31 a.a. — Reuben James amerikan destroyerinin torpillenmesi hakkında, alman hükümeti sözcüsü bu akşam gazetecilere demiştir ki:

"— Bir alman denizaltısının batmış değil fakat bir Birleşik Devletler destroyerinin torpillenmiş olmasından dolayı memnunum. Amerikan destroyerlerinin harp sahasında hiç bir işleri yoktur."

Fransa'da kurşuna dizilenler için Londra ve Kahire'de tezahürler yapıldı

Fransa'daki rehineler Hitler'in emri üzerine kurşuna dizilmiyecek

Paris, 31 a.a. — Stefani: General Von Stülpenagel fransız ahalisine bir beyanname neşrederek, Führer'in Nantes ve Bordeaux suykasdi üzerine kurşuna dizilmeleri emredilen diğer rehinelerin kurşuna dizilmemelerine karar verdiğini bildirmiştir. Bu suretle bu alçakça suykastleri tasvip etmediklerini ve tekerrürüne engel olmak için alman makamlariyle işbirliği yapmağa hazır bulunduklarını gösterebilmeleri için fransızlara fırsat verilmiş olmaktadır.

General, beyannamesinde bundan böyle bu gibi misilleme tedbirleri almak zorunda kalmamakla bahtiyar olacağını ilâve etmektedir.

Londra'daki beş dakikalık sükût tezahürü

Londra, 31 a.a. — Bugün bütün fransızların beş dakikalık bir sükût muhafaza etmek suretiyle yaptıkları tezahürler Londra'daki hür fransız umum karargâhında başlamıştır. General de Gaulle, millî fransız meclisinin beş âzası yanında olduğu halde bugün saat 15.58 de çalışma odasından ayrılmış ve tam saat 16 da arkadaşlariyle birlikte odasının dışında beş dakikalık bir tevakkuf yapmıştır. General de Gaulle'e hür fransız donanmasının kumandanı Amiral Muselier, hür fransız hava kuvetleri kumandanı general Valin, hür fransız hariciye komiseri Dejean, maliye ve ticaret komiseri Pleven, adliye komiseri profesör Cassin refakat ediyorlardı.

Hür fransız umum karargâhında ve bütün İngiltere'de asker, tayyareci ve bahriyeliler dahil olduğu halde bütün franızlar beş dakikalık sükûtu muhafaza etmişlerdir.

Mısır'daki tezahürler

Kahire, 31 a.a. — İngiliz Akdeniz filosuna mensup bütün gemiler, müttefik deniz birlikleri ve İngiltere büyük elçiliği saat 16 dan itibaren karanlık basıncıya kadar bayraklarını yarıya indirmişlerdir. Bu suretle almanlar tarafından kurşuna dizilen fransız rehinelerinin hatırası anılmıştır.

İdam edilen fransızların istirahatı ruhu için, 2 sonteşrinde Kahire'de dinî bir âyin yapılacaktır.

Almanlar tarafından kurşuna dizilen fransız rehineleri için tertip edilen tezahürlere iştirak etmek üzere orta şarktaki hür italyan, bulgar ve rumenler beş dakikalık bir sükût muhafaza etmişlerdir. Aynı sükût bütün Mısır ve Suriye'de de ve hür fransızların bulundukları bütün yerlerde muhafaza edilmiştir.

Fransa'da hâdise olmadı

Vichy, 31 a.a. — United Press: Dahiliye nazırlığı tarafından resmen bildirildiğine göre fransızların bugün beş dakikalık bir sükût muhafaza etmek suretiyle fransız rehinelerinin idamını protesto etmeleri için de Gaulle tarafından verilen talimata fransız topraklarında riayet edildiği hakkında hiç bir alâmet yoktur. Hiç bir hâdise kaydedilmemiştir.

Bugünkü maçlar

Gençlerbirliği - Maskespor
Saat : 13.30

Harp Okulu - Ankaragücü
Saat : 15.15

Ilıca - Palamutluk hattı işletmeye açıldı

Edremit, 31 a.a. — Edremit körfezi kıyısından başlıyarak Edremit'e ve Havran kasabalarından geçerek Palamutluk'ta nihayet bulan 30 kilometre uzunluğundaki Ilıca - Palamutluk hattı üç günden beri işletmiye açılmış bulunuyor.

Bu hâdise muhitimizde derin bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Güzergâhında kesif bir nüfus ve muhtelif fabrika ve ticaret müesseseleri bulunan bu hattın ıslah edilerek çalıştırılmıya başlanmasının bu bölgelerde gerek iktısadî ve gerek ziraî ve ticarî bakımdan yaratacağı faaliyet gözönüne getirilecek olursa hükümetimizin bu isabetli hareketinden halkımızın duymakta olduğu sevincin ne kadar ehemiyetli ve yerinde olduğu pek güzel anlaşılır.

Çeltik mahsulü

Adana, (Hususî) — Bu yılın çeltik harmanına başlanmıştır. Ceyhan, Osmaniye ve Bahçe kazaları bereketli pirinç mahsulünden ve koordinasyonun tesbit ettiği fiyattan çok memnundurlar. Bu yıl mahsul dekar başına 300 - 400 kilodur. Yeni mahsul bu ay sonunda piyasaya çıkacaktır.

YURT VE DÜNYA

Onuncu sayısı çıktı

ANKARA Lv. ÂMİRLİĞİ

Pirinç alınacak

Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. dan:

1 — 10 ton pirinç pazarlıkla eksiltmesi 3.11.941 saat 11 de Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — Şartname ve nümunesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin teklif edecekleri fiyata nazaran yüzde 15 teminatlariyle komisyona müracaatları.

(7968) 17926

Nohut alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko.dan :

1 — 5000 kilo nohudun pazarlıkla eksiltmesi 3-11-1941 saat 14 te Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko.da yapılacaktır.

2 — Şartnamesi komisyonda görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin teklif edecekleri fiyata nazaran yüzde 15 teminatlariyle komisyona müracaatları.

(7997) 17986

Bulgur alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko.dan :

1 — 45 ton bulgur pazarlığı 3-11-1941 saat 15 te Ankara Levazım Amirliği Sa. Al. Ko.da yapılacaktır.

2 — Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin teklif edecekleri fiyata nazaran yüzde 15 teminatlariyle belli vakitte komisyona müracaatları.

(7998) 17987

Çeşitli yiyecek alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko.dan :

Aşağıda cins ve miktarları yazılı ıaşe maddeleri pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 5-11-1941 çarşamba günü saat 14 te Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko.da yapılacaktır.

Şartnamesi her gün Ko.da görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden katı teminatlariyle birlike Ko.na gelmeleri.

Kilo	Cinsi		
1000	Kuru kayısı Malatya		
1000	Kuru erik		
1000	Çamaşır sodası		
10	Limon tuzu.	(8045)	18003

Boru ve saire alınacak

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko.dan :

Aşağıda cins ve miktarları yazılı malzemeler pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlığı 3-11-1941 pazartesi günü saat 15.30 da Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko.da yapılacaktır.

İsteklilerin belli gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden kanuni teminatlariyle birlikte Ko.na gelmeleri.

Adet	Cinsi		
500	Boru		
250	Dirsek		
120	Soba tahtası		
90	Kürek		
90	Maşa		
75	Gelberi.	(8080)	18023

RADYO

Türkiye Radyo Difüzyon postaları
Türkiye Radyosu — Ankara Radyosu
(Dalga Uzunluğu)
1648 M. 182 Kc/s. 120 Kw.
31.7 M. 9465 Kc/s. 20 Kw. T. A. P.

CUMARTESİ : 1. 11 1941

7.30 Program ve Memleket Saat Ayarı,
7.33 Müzik : Hafif Program (Pl),
7.45 AJANS HABERLERİ,
8.00 Müzik : Senfonik Program (Pl),
8.15 EVİN SAATİ,
8.30/8.45 Müzik : Senfonik Programın devamı (Pl).
13.30 Program ve Memleket Saat Ayarı,
13.33 Müzik : Türkçe Plâklar,
13.45 AJANS HABERLERİ,
14.00 Müzik : Türkçe Plâklar Programının ikinci kısmı,
14.30 Ankara Sonbahar At Yarışlarının Tahminleri,
14.40/15.30 Müzik : Riyaseticümhur Bandosu — (Şef: İhsan Künçer) :
1— Sellenick : Hint Marşı,
2—G. Maquis : Güzelim (Vals),
3— Rossini : Hırsız Saksağan Opera-Komiğinden Uvertür,
4— Verdi : Maskeli Balo Operasından Fantezi,
5—..... : Şufuli (Şarkı),
18.00 Program ve Memleket Saat Ayarı,
18.03 Müzik : Çifte Fasıl,
18.40 Müzik : Radyo Caz ve Tango Orkestrası (İbrahim Özgür ve Altı Böcekleri),
19.00 KONUŞMA : (Kahramanlar Saati)
19.15 Müzik : Radyo Caz ve Tango Orkestrası Programının devamı,
19.30 Memleket Saat Ayarı, ve AJANS HABERLERİ,
19.45 KONUŞMA : (İaşe Saati),
19.55 Müzik : Karışık Şarkı ve türkülerden,
20.15 RADYO GAZETESİ,
20.45 Müzik : Muhtelif Makamdan Şarkılar,
21.00 ZİRAAT TAKVİMİ,
21.10 Müzik : Dinleyici İstekleri,
21.45 KONUŞMA : (Günün Meseleleri),
22.00 Müzik : Radyo Salon Orkestrası (Violonist Necip Aşkın) :
1— Winkler : Donna Çikita,
2— Godard : Ninni,
3— Texidor : Carrascosa,
4— Strauss : Sanatkâr Hayatı.
22.30 Memleket Saat Ayarı, AJANS HABERLERİ; Ziraat, Esham-Tahvilât, Kambiyo-Nukut Borsası (Fiyatlar),
22.45 Müzik : Radyo Salon Orkestrası Programının ikinci kısmı :
5— Ziehrer : Potpuri.
22.55/23.00 Yarınki Program ve Kapanış

Sebzelerin günlük fiyatı

Belediye Reisliğinden:

Sebzelerin günlük âzamî toptan ve perakende satış fiyatları

(1 Sonteşrin 1941)

Cinsi ve menşei	Toptan Vasatî Fiyatı	Perakende Fiyatı
Ispanak (M)	12	16
Lahana (A)	5	7
Pırasa (A)	3	5
Yerelması (A)	6.50	10
Kereviz (B)	15	22
Patates sarı (Ü)	10	15
Patates beyaz (Ü)	8	12
Havuç (Bey.)	6	9
Kabak (T)	16	22
Ayşe fasulye (T)	20	28
Barbunya „ (M)	16	22
Domates (A)	7	10
Kemer „ (Mek.)	20	27
Yuvarlak „ (Ad.)	20	27
Bamya (Ad.)	42.5	50
Dolmalık biber (B)	18	25
Sivri biber (B)	20	25
Kuru soğan (M)	7	10

(A) Ankara, (Ad.) Adana, (B) Bursa, (Bey.) Beypazarı, (M) Muhtelif, (Mek.) Mekece, (T) Tarsus, (Ü) Ürgüp, menşeli mallardır.

NEOSTERİN

Sıhatli olmak için insanın ağız, burun, boğaz ve bademciklerini sıhhî bir tarzda temiz bulundurması lâzımdır.

Bu yollarla giren anjinler, grip, kızıl, kızamık, difteri, kabakulak, çiçek suçiçeği, menenjit . . . ilâh bulaşıcı hastalıklarda

NEOSTERİN

pülverizasyon veya gargarası şifaya yardım eder.

Böyle hastalar ile temasta bulunanları korur, şahsî ihtiyat ve tedbiri aldırır. Eczanelrde reçetesiz satılır.

Bugün ve yarın

ULUS SİNEMASINDA

Kapılara kadar gelip de içeriye giremiyen yüksek halkımızın arzuları üzerine

Kraliçenin Kalbi

(MARİE STUVART)

Tarihin esrarengiz kapılarını açan bu filmde baş roller

ZARAH LEANDER
VİLLY BİRGEL

Seanslar: 14.30 - 16.30 - 18.30 ve 21 de

Tel : 6294

RESMÎ TEBLİĞLER

İngiliz Ortaşark hava resmî tebliği

Kahire; 31. a.a. — Orta-doğu'daki Britanya hava kuvetleri umumî karargâhı tarafından dün akşam neşredilen tebliğ :

Britanya hava kuvetlerine bağlı orta bomba tayyareleri, çarşamba günü cenubî İtalya'da Siderna, Soverato ve Locri'deki askerî hedeflere bir sıra muvaffakıyetli hücumlar yapmışlardır. Locri'de bir fabrikaya ve binalara tam isabetler kaydedilmiştir. Siderna'da gaz fabrikasına ve başka bir fabrikaya isabetler olmuş ve bir yangın çıkarılmıştır. Bulutları kaplıyan dumanlar, kilometrelerce mesafeden görülmekte idi.

Soverato'da da büyük yangınlar çıkmıştır. Askerî binalara, garaj yollarına ve bir fabrikaya bombalar düşmüş ve bir istasyonla bir demiryoluna tam isabetler kaydedilmiştir.

Catanzaro - Marino üzerinde yapılan bir akında bir fabrikaya ve istasyonda duran bir trene isabetler olmuş ve mitralyöz yuvaları susturulmuştur.

Şimalî Afrika'da Britanya ağır bomba tayyareleri tarafından 27-28 ilkteşrin gecesi Bingazi üzerine ertesi gece de Trablusgarp üzerine akınlar yapılmıştır. Bingazi'de bombalar Katedral mendireği ve liman tesisatı üzerine düşmüştür. Trablusgarp'te ise gümrük binalarına ve askerî levazım depolarına isabetler olmuştur. Mellaha tayyare meydanına ve Bardia - Tobruk yolu üzerindeki benzin ve mühimmat depolarına da hücum edilmiştir.

28 İlkteşrinde Bueralhusn ordugâhı bombalanmış ve iyi neticeler alınmıştır. Binalar yıkılmışsa da kum ve toz bulutları yüzünden hasarın genişliği anlaşılmamıştır.

28-29 İlkteşrin gecesi donanmaya bağlı tayyareler, hudut çevresinde motörlü nakliye ve iaşe kollarına hücum etmişlerdir.

Donanmaya bağlı tayyareler, 28-29 ilkteşrin gecesi Sicilya'da Comiso tayyare meydanı üzerine yeni bir akın yapmışlardır. Meydana âit hangarlara ve binalara isabetler olmuş ve yangınlar çıktığı görülmüştür.

Habeşistan'da Ambrazzo'nun cenubundaki düşman mevzileri çarşamba günü tesirli surette bombalanmıştır.

Bu harekâta ve diğer başka harekâta iştirâk eden tayyarelerimizden yalnız biri üssüne dönmemiştir.

Libya cephelerinde

Kahire, 31 a.a. — Ortaşark ingiliz umumî karargâhının tebliği:

Libya'da Tobruk'ta dün hüküm süren büyük kum fırtınası, düşmanın harekâtına engel olmuştur. Çünkü ingiliz keşif kolları, hiç bir muhalefetle karşılaşmadan geniş bir bölgede hareketlerine devam etmişlerdir.

Hudut bölgesinde ingiliz keşif kolları, yeniden faaliyette bulunmuşlardır. Bütün hedeflere varılmış ve ingiliz kuvetleri düşmanın fasılalı ateşinden hiç bir kayıp kaydetmeden tam keşiflerini yaparak dönmüşlerdir.

Sovyet resmî tebliği

Moskova; 31. a.a. — Sovyet haberler bürosu tarafından dün gece neşredilen tebliğ :

30 İlkteşrinde bütün cephe boyunca ve bilhassa Volokolamsk, Mojaisk, Malo - yarovslavets ve Tu istikametlerinde şiddetli muharebeler devam etmiştir.

Alman resmî tebliği

Berlin, 31 a.a. — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Alman ve rumen kıtaları tarafından şiddetle kovalanan düşman Kırım'da kaçmaktadır. Bu suretle uzun süren şiddetli yarma muharebeleri muvaffakıyetle neticelenmiştir. Bu muvaffakıyetin general Von Manstein'in piyade tümeni ve onunla işbirliği yapan korgeneral Pflugbeil kumandasındaki hava filosu yarımadaya giden boğazları zorlamak suretiyle kazanmıştır.

Donetz havzasında da alman ve müttefik kıtaları yenilmiş düşman kuvetlerini kovalamağa muvaffakıyetle devam etmektedir.

Kuşatılmış olan Leningrat'ta alman çemberini kırmak için düşmanın yapmış olduğu birçok teşebbüsler püskürtülmüştür. Ağır topçu bataryalarımız Leningrat şehrinin askerî ehemiyette olan hedeflerini muvaffakıyetle bombardıman etmişlerdir.

Şark cephesinin öteki kesimlerinde askerî hareketler devam etmektedir.

Karadeniz çevresinde alman savaş tayyare teşkilleri Opatoria ve Kerç liman tesislerini bombalamış ve bu çevrede ceman 13 bin ton hacminde beş silep batırmıştır.

Britanya iaşe gemilerine karşı mücadelede alman denizaltıları topyekün 27 bin ton hacminde 16 Britanya ticaret gemisi, bir destroyer ve bir devriye gemisi batırmıştır. Bir Britanya topçekeri bir torpil isabetiyle ağır hasara uğramıştır.

Atlantik'te uzun mesafeli alman savaş tayyareleri Cadiz'in şimal batısında 2000 tonluk bir ticaret gemisi batırmışlardır. Diğer bir silep de bombalarla hasara uğramıştır.

Deniz üzerinde silâhlı keşif faaliyetinde bulunan tayyareler dün gece Büyük Britanya'nın doğu ve şimal doğusu kıyısında limanları bombalamıştır. Düşman alman toprakları üzerinde uçmamıştır.

İtalyan resmî tebliği

Roma, 31 a.a. — İtalyan orduları umumî karargâhının tebliği:

Şimalî Afrika'da topçumuz Tobruk cephesinde faaliyette bulunmuştur. İngiliz tayyareleri tarafından Trablusgarp'a ve Bingazi'ye yeniden hücum edilmiştir. Birkaç kişi yaralanmış ve nafif hasar olmuştur. Düşman tayyarelerinin dünkü tebliğde bildirilen 26 ilkteşrin hücumu esnasında bir tayyarenin karşı koyma bataryaları tarafından Bingazi yakınında denize düşürüldüğü görülmüştür.

Doğu Afrika'da ileri müfrezelerimiz faaliyette bulunmuşlardır.

Cezayir kesiminde kıtalarımız, düşmanın mevzilerimize yaklaşma teşebbüslerini püskürtmüşlerdir.

Sicilya kıyıları yakınında bir düşman tayyaresi denize inmek zorunda bırakılmıştır. Bu tayyarenin kanadalı üç subay olan mürettebatı esir edilmiştir.

Cümhuriyet piyangosunda

Büyük ikramiye kazanan Kayserili Yusuf usta sevincini anlatıyor

İlk işi arkadaşlarına 10 kasa gazoz iki damacana su ve kahve ısmarlamak olmuştur

Cümhuriyet bayramında 18 milyon vatandaş bir başlı sevindi. Kayserili Yusuf usta başta olduğu halde bazı yurttaşlar da bu sevinci iki katlı duydular.

Kayserili Yusuf Gönye, millî piyangonun bayram günkü fevkalâde çekilişindenberi artık hiç kimseye yabancı değildir. Bu çekilişin büyük ikramiyesi olan 50 bin lira, bu bahtı açık vatandaşa vurmuştur. Bu hâdiseden Ankaramız da kendi payına bir övünme sebebi çıkarabilir. Keşidelerin büyük ikramiyelerinin düştüğü şehirleri radyodan dinliyen, gazeteden okuyan vatandaşların, yalnız talihlilere değil, talihlilerin oturdukları şehirlere de nasıl gıpta duyduklarına çok kere şahit olmuşuzdur.

Dün sabah ilk işlerimizden biri Samanpazarında Uğrak gişesini aramak ve ondan Kayserili Yusuf ustayı bulmak için bize yol göstermesini rica etmek oldu. Talihli vatandaşı bu yoldan aramağa çıkmakla hiç de hata etmemişiz. Sevinçten hâlâ titrediği belli olan bir ses bize:

— Yusuf usta mı, dedi, biraz evel burada daydı. Tabii biraz telâşlı, şuraya buraya uğrıyor. Şimdi bankaya gitti, ama birazdan gene gelecek.

— Kendisiyle konuşmak istiyoruz, dedik, acaba bir boş vaktinde bize uğrar mı?

Hem sorduk, hem tereddüt ettik. Öyle ya, 50 bin liranın ardından Kayserili Yusuf ustanın başına 50 bin iş açılmıştır. Bu arada gazetecilerle konuşmağa vakit ayırmak, cidden, bir meseledir. Mamafi, talihli hemşehrimiz, görüştüğümüz zaman kendisinin de söylediği gibi, birdenbire ne aklını, ne işlerini şaşırmış değildir. Öğleden sonra bir aralık hatırımızı surmağa geldi. Halinde birçok işleri kısa zamanına sığdırmağa mecbur kalmış insanların acelesi ve telâşı seziliyordu. Kendisini tebrik ettik:

— Sen, dedik, yüz binlerce vatandaş içinde yıldızı en parlak olanımızsın. Herkes tanımak istiyor. Kısaca hayatını anlatır mısın?

— Şimdi bankadan geliyorum, dedi, aşağıda da arkadaşlar bekliyorlar. Ama mademki sordunuz, söyleyivereyim.

Ben Kayseri'nin Gezi nahiyesinin İskübü köyündenim. 41 yaşındayım. Üç aylıkken yetim kaldım. O zamandanberi talihim bana gülmediydi. İstanbul'da, Eskişehir'de çalıştım. Sekiz ay önce de buraya geldim. Kendim boyacı ustasıyım, yeni yapılan küçük evlerde götürü iş aldım.

Bir karım, bir kızım, bir damadım, iki torunum, oğlum, oğulluğum, anam, kardeşimin çocukları, sizin anlıyacağınız 15 nüfus var ki, hepsine ben bakarım. Bu para gene bana vurmazdı ya, Allâh başımdaki fakir fukaraya acıdı.

— Gelelim piyango faslına...

— On dört yıldanberi alırım. Şimdiye kadar iki kere çıktı. Biri geçen ay, 50 kuruş amortî, biri de işte bu...

Zaten ben geçen ay talihimin gayri döndüğünü anlamıştım. 50 kuruşu hiç almadım bile, düşündüm, baktım benim işime yarıyacak bir para değil bu, gişeye vardım, dedim ki:

— Elli kuruşu verme de, o numaradan bir bilet kes gitsin!

— Kazandığını ilk defa kimden duydun?

— Ha, bakın bunu anlatayım size.. O akşam işten çıkınca damatla eve gittik. Ertesi sabah erkenden damatla işe gidiyorduk. Gişenin önünden geçerken, damat şöyle asılan numaralara baktı. Bende okur yazarlık yok. Ona sordum:

— Var mı bir şey bari...

Damat bir baktı, bir daha baktı, gözlerini sildi bir daha baktı, sonra:

Kayserili Yusuf usta

— Aman baba, büyük ikramiye sana vurmuş, dedi.

Ben:

— Hele bir daha bak, diye zorladım. Bileti çıkardık, numaraya bir daha baktık. Halk başımıza toplandı. Onlar da hep bir ağızdan dediler ki:

— Yusuf usta vurdun postayı, aldın büyük ikramiyeyi...

Ben söyle bir hevtikledim; ama kendimi kaybetmedim. Hani Bey, 50 bin değil, 100 bin de çıksa aklıma ziyan gelmezdi. Gittik hemen parayı saydılar. Allah devlete, millete, cümhuriyete zeval vermesin.

Ben çalışkan bir adamım. Şimdiye kadar sanatımdan çok para kazandım ama, doğrusu bu kadarını bir arada görmemiştim.

Ama, çok eskilerden bana bir çingene karısı fal baktıydı da "sana kırkından sonra bir yıldız doğacak,, dediydi, yıldız daha yeni doğdu.

— Peki bu parayı nasıl kullanacaksın?

— Beyim doğrusunu ister misin, bir apartman alacağım. Başımı içine sokacağım. bir yanını kiraya vereceğim. Geçinip gideceğim. Parayı simdi bankaya yatırdım geldim (cebinden bankanın defterini çıkarıp gösterdi). Birkaç bin lirasını yanıma aldım. (Rakamları görüyorsunuz ya, binden aşağı konuşmuyoruz). Bunları alleye göndereceğim. On beş nüfusa dağıtsınlar. Bir yandan da satılık ev arıyorum. Var mı bildiğiniz yer?

— Yok valîahi Yusuf usta, dedik, sen kiralık yer biliyorsan bize haber ver.

Peki ama parayı alınca hiç mi telâş etmedin, bu kadar soğukkanlılık da doğrusu..

— E tabii insan bir tuhaf oluyor ama, hani fazlası fazla... Derhal fakir fukaraya, gişe sahibi ile birlikte, 10 kasa gazoz, iki damacana su, bir o kadar kahve ısmarladık.

Hayır kurumlarını da unutmadım. 175 lira Hava Kurumuna, pardon parayı nereye yatırayım, kurum neredeydi, 50 lira Kızılaya veriyorum. Doğrusu kurumları unutmamalı!

Yusuf Gönye usta, hatırımız için konuşuyordu, daha da konuşacaktı ama, pek sıkmak istemedik. Tekrar tebrik ettik:

— Parayı güle güle harca da dönen yuvarlaklara dua et, dedik, gitti.

Bordeaux'da siyasî bir cinayet mi?

Eski hariciye arşiv müdürü öldürüldü

Paris, 31 a.a. — Son günlerde, Bordeaux yakınında Escoire şatosunda yapılan bir cinayet meydana çıkarılmıştır.

Şatonun sahibi Fransız hariciye nezareti arşiv dairesi müdürü M. Girard'ın, kızkardeşinin ve hizmetçisinin feci surette parçalanmış cesetleri şatoda bulunmuştur.

M. Girard, Fransız hariciye nezaretinin son umumî kâtibi M. Leger'nin hasmı olduğundan polis, cinayetin siyasî bir suikast neticesi olup olmadığını tesbite teşebbüs etmiştir.

Fransa'nın bozgunu esnasında M. Leger, arkadaşlarını tehlikeye koyabilecek ve mesûliyete sevkedebilecek olan ve arşiv dairesinde bulunan bir mikdar vesikanın yakılması emrini vermişti. Halbuki M. Girard, mümkün olduğu kadar çok vesikayı muhafaza etmeği kendisine vazife biliyordu.

Fakat bütün bu deliller, bu heyecan uyandırıcı hâdiseyi aydınlatmağa yaramamıştır. Polis, M. Girard'ın, cinayetin vukuu sırasında şatoda bulunan oğlunu suçlu telâkki etmektedir. Tevkif edilmiş olan genç Girard'ın suçluluğuna hükmettirecek emarelere istinat eden kâfi derecede deliller bulunduğu söylenilmektedir. M. Girad, biricik varisi olan oğluna şatodan başka ayrıca mühim bir serveti de vasiyet yolu ile bırakmıştı.

Rusya boyun eğmiyecek

Stalin'in B. Hopkins'e söylediği sözler

Nevyork, 31 a.a. — M. Harry Hopkins amerikan mecmualarının birinde neşrettiği bir makalede M. Stalin ile yaptığı konuşmayı anlatmakta ve şunu yazmaktadır.

M. Stalin bana dedi ki:

"— Muharebe hattı Moskova'nın garbında kalacaktır. Biz ruslar, harbi kazanacağız ve darbemizi iyi vuracağız. Rusya büyük bir Rusya'dır. Boyun eğmez bir Rusya'dır. Ve biz yeniden esarete alınamıyacak olan bu Rusya için harbediyoruz,,

M. Hopkins şunu ilâve etmektedir:

"— Hiç bir zaman Stalin'in Hitler'den nefret ettiği gibi bir nefrete uğramak istemem. Stalin Hitler'e karşı aldatılmış bir adamın duyacağı öfkeden daha fazlasını duymaktadır. Bu, bir makam işgal eden bir kimse tarafından ifade edildiğini az işittiğim şahsi bir kindir. Bu bahse bir dram şekli vermek istemiyorum. Zira bunu yapabileceğimden emin değilim. Fakat şunu söyliyebilirim ki Stalin'in alman Führerine karşı duyduğu soğuk ve amansız kini yarı buruşmuş iri ellerinden açıkça okumak kabildi. Öyle sanıyorum ki Stalin'in o anda çok arzu ettiği şey Hitler'i karşısında benim oturduğum yerde görmekti,,

Stalin'le dört saat konuşmuş olan M. Hopkins şunu ilâve etmektedir:

"— Stalin, kıtalarının düşmana sert bir ateşle ve iyi nişan alarak mukabele ettiğinden emin olan bir tavırla konuşuyordu. Stalin, Amerika'dan tank, ağır top, tayyare ve tank karşı koyma topları, petrol ve çok miktarda tel örgü istiyor,,

---

İran komşumuza dair

(Başı 1 inci sayfada)

dan kalkmasını istemek lâzımgelen milletlerin yardımına lâyıktırlar. Eyi bir garpli, kendi idealine hıyanet etmeksizin, bu ideali benimsiyen bir devleti ve büyük bir insaniyet parçasını ona kazandıran inkılâp kuvetlerini zâfa uğratamaz.

Hür ve inkılâpçı İran, şark nizamı için bir sulh inancasıdır. Türkiye, gerek beynelmilel dâvası, gerek millî menfaati bakımından, yanıbaşında, ileri, zengin ve kuvetli komşular bulunmasını ister. Harp cilvelerinin talihsizliğine uğrıyan komşumuzun, bu imtihandan sarsılmaksızın kurtulmasını arzu ettiğimiz kadar, müstakil ve yeni İran'a vücut veren müesseselerin zayıf düşmemesini ve bilâkis, bu tecrübenin, millî kalkınma hamlesini, halk şuuru içinde, daha fazla kökleştirmesini, kurtuluş ve yükseliş gayretlerine daha büyük bir hız vermesini dileriz.

Falih Rıfkı ATAY

İstanbul Üniversitesi dün törenle açıldı

(Başı 1 inci sayfada)

ta ise de, terkler ve kayıt silmelerle bu rakkam azalacaktır.

Rektör, talebe artışının doğurduğu güçlükleri tebarüz ettirerek yeni yıla ferahlıkla giriş sebeplerini anlatmış ve maarif vekilinin himmetiyle yeni kliniklerin açılması, klinik ve yataklarının 400 e arttırılması, kadroya 7 profesör, 18 doçent ve 30 asistan ilâvesi, talebe yurdu açılması ve gelecek yıl talebenin imtihanla üniversiteye alınması kararlarından şükranla bahsetmiş ve sayın Başvekil'in bu işlere verdiği önem üzerinde durmuştur.

Üniversite'ye bu yıl yeni üç ecnebî profesör getirilmiş, eski profesörlerin ikisi ayrılmıştır.

Rektör, bu yıl, yüzde 50 fazla çalışmayı parola olarak kabul etmiş ve 9000 gençten disiplinli olmayı istemiştir.

Rektör millî ismetin millî kudretin, millî dehanın öz örneği olan Millî Şef'e en derin saygılarla alkışlar içinde sözünü bitirmiştir.

Bundan sonra ilk dersi Halide Edip Adnan vermiştir.

Cümhuriyet bayramında

Budapeşte elçiliğimizde bir kabul töreni yapıldı

Budapeşte; 31. a.a. — Macar ajansı bildiriyor: Türk Cümhuriyeti kuruluşunun 18 inci yıldönümü münasebetiyle, 29 İlkteşrinde, Türkiye elçiliğinde bir kabul töreni yapılmıştır. Türk dostu olan birçok Macarlar ve Türk kolonisi törende hazır bulunmuştur. Birçok içtimaî teşkilât ve cemiyetleri temsil eden heyetler, Türkiye elçisi B. Ruşen Eşref Ünaydın'ı tebrik etmişlerdir. Elçi, kendilerine teşekkür ederek Macar milletine karşı olan derin duygularını izhar etmiştir.

İzmir'de turistik yolların Bornova kısmı açıldı

İzmir, 31 a.a. — İzmir turistik yollarının Bornova kısmı dün törenle işletmiye açılmıştır.

Törende vali, mülkî ve askerî erkân ile kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuştur. Turistik yollar müdürü tarafından söylenen nutuktan sonra vali turistik yollar inşaatı hakkında kısa bir tarihçe yapmış ve hayırlı olması temennisiyle kordelâyı kesmiştir.

Alman tayyarelerinin Mısır'a yaptıkları akınlar

Berlin, 31 a.a. — Alman savaş tayyareleri 29 ilkteşrinde Mısır'da ingiliz Fuka tayyare meydanına hücum etmişler ve birçok bomba atmışlardır. Hedeflerde şiddetli infilâklar görülmüştür.

Nil deltasına yapılan hava hücumlarında İskenderiye liman tesislerine birçok bombalar isabet ettirilmiştir.

Alman savaş tayyareleri 30 ilkteşrin gündüz Mısır'da Marsa - Matruh civarındaki bir ingiliz hava üssüne hücum etmişlerdir. Hedeflere bombalar düşmüştür.

Çocuk Esirgeme Kurumu çocuk davasını elinde tutan bir Cümhuriyet kuruludur.

Yurttaş sen de âza ol ve bu davaya katıl!.

Üçüncü devlet resim ve heykel sergisi açıldı

(Başı 1 inci sayfada)

arif Vekilimizin de nutkunda belirtmiş olduğu üzere, son yılların fevkalâde şartlarına rağmen kemiyet ve keyfiyet bakımından zengin ve olgun sayılır.

Maarif Vekilimizin nutku

Maarif Vekilimiz B. Hasan - Âli Yücel, serginin açılışı münasebetiyle aşağıdaki nutku söylemiştir:

"— Sayın Başvekilim, değerli misafirlerimiz,

"Devlet, Resim ve Heykel Sergisi" nin, bu yıl, üçüncüsünü hazırlamış bulunuyoruz. Sanat, hayatında verimli bir süre ve mensupları tarafından riayete değer bir anane kazandıkça kuvet buluyor. İnsan - yaratma tarihinden bile delil getirmiye ihtiyaç duymadığımız bu gün gibi aydın hakikati şunun için söylüyorum ki medeniyet değeri olan hiç bir işte başlamak; yeter olmuyor; devam etmek gerektir. Başlamak, her zaman çok güçtür; fakat devam edebilmek hiç bir zaman daha kolay olmuyor. Biraz sonra gözlerinize açılacak mütevazı renk ve şekil âlemi; bir kısım sanatkârlarımızın ellerinden fırçalarını ve demir kalemlerini bırakıp silâh tuttukları bir bilek mahsulü olduğu halde güzelliğinden, hattâ zenginliğinden kaybetmemiş görünüyor. Sanatkâr, bin türlü engel içinde ruhundaki yaratma kudretinin bu engelleri delip fışkırmasına her zaman imkân bulan bir insandır. Ressamlarımızı ve Heykeltraşlarımızı bu bakımdan başarılı görmekle büyük memnunluk duyuyoruz. Beşer emeklerinin en güç ve en ciddîlerinden biri olan güzel sanatların yolcuları, verdikleri eserlerle Türk ruhunun bu yöndeki kabiliyetlerini meydana koymakta ve Türk milletinin duygu ve düşüncelerini bize açmaktadır. İnsan ve tabiat huzurunda varlığın sırrını bulmıya çalışan yaratıcı ceht bu sebeplerdir ki medenî olmanın birinci âmillerinden sayılıyor.

Millî Şefimizin son gezilerinden birinde söyledikleri şu sözleri tekrar etmekte, onların anlatmak istediği hakikati her zaman dile getirmek lüzumunu hatırlatmak bakımından, büyük fayda görüyorum:

"Güzel sanat, güzel sevgisi deyip geçmeyiniz. Bir milletin terbiyesinde, seviyesinde, yükselmesinde, en maddî alanlarda çok kudret göstermek için güzel sanat seviyesi yüksek olmalıdır."

Son yılın sanat tezahürleri

Son asır tarihimizin büyük bir parçasında bu hakikatin tam zıddını görmüş olan Türk sanatkârı, Cümhuriyet devrinde en geniş bir nisbette eser verme imkânını kazanmış bulunuyor. Cümhuriyet Hükümeti, Halk Partisi ve Halk, başında bulunan Büyük İnsanla beraber Türk sanatkârının üstüne titremektedir. Türk sanatkârı takdir etmelidir ki lâyık olduğu şerefi bugün tam kazanmıştır. Cümhuriyet rejiminin içinde sanatkârın çalışması ve yaşaması, yarın için bize ümit ve güven verecek haldedir. Bütün bu dikkatlere sanatkârın mukabelesi, ancak vereceği eserler olacaktır. Bunun güzel emarelerini yakın ilgi ile görüyoruz. Güzel Sanatlar Akademisinin talebe tarafından yapılmış Resim ve Heykel Sergileri, memleketin her bucağında halkevlerimizde açılan sergiler, İzmir fuarında Maarif Pavyonunu süsliyen orta okul, lise, öğretmen okulu, köy enstitüleri, ilk okul ve sanat okulları talebemizin eserlerinden yapılmış olan sergi, son yılların sanat yolunda övünmiye ve tekrara değer olanlarıdır. Hiç bir bilgi ve hiç bir hüner milyonların içine yayılmadıkça, ne kadar özlü olursa olsun, köklü değildir. Bu yönden bütün yurda yaygın bir sanat havasının doğmakta olduğunu sevinerek görüyoruz. İnandığımız ve gerçekleşmesine her an emek verip gönül bağladığımız büyük Türk hümanizması hareketinin bu cephede kuvetlendiği meydandadır ve bu, bize bahtiyarlık veriyor.

Derece kazanan eserler

Sayın misafirlerimiz:

Üçüncü "Devlet Resim ve Heykel Sergisi" inde birinciliği, Güzel Sanatlar Akademisi öğretmenlerinden Cemal Tollu'nun 58 numaralı (Sonbahar), ikinciliği değerli resim öğretmenlerimizden Hâmit Görel'in 140 numaralı (Heybeli Ada'dan) tabloları, üçüncülüğü genç sanatkârımız Bayan Melâhat Ekinci'nin 190 numaralı (Portre) si kazanmıştır. Heykeltraşlarımız arasından, birinciliğe çalışkan öğretmenlerimizden Nusret Suman'ın, ikinciliğe verimli sanatkâr Kenan Yontunç'un eserleri seçilmiştir.

Kendilerini huzurunuzda tebrik etmekte büyük bir zevk bulmaktayım.

Sayin davetliler,

Serginin açılma törenine gelmek lûtfunda bulunarak Türk sanatkârlarının gönlünü aldığınız için onların ve bütün Maarif ailesinin adına sizlere en sıcak teşekkürlerimi sunarım."

Maarif Vekilimizin nutkundan sonra Başvekilimiz Dr. Refik Saydam kordelâyı bizzat kesmiş ve hep birlikte resim ve heykeller tetkik olunmuştur. Başvekilimiz sergide derece kazanan eser sahiplerini ve iştirak eden diğer sanatkârlarımızı tebrik etmiş ve çalışmalarında muvaffakiyetler dilemiş, Sergievinden ayrılırken de Maarif Vekilimize memnunluklarını ve teşekkürlerini bildirmiştir.

Cümhuriyetin 18 inci yıldönümü dolayısiyle

İnönü ile yabancı devlet reislerinin teati ettikleri telgraflar

(Başı 1 inci sayfada)

rini bildirmiş ve Millî Şef bilmukabele gönderdiği bir telgrafla teşekkürde bulunmuştur.

★

Cümhuriyetin 18 inci yıldönümü münasebetiyle Arjantin Cümhurreis vekili Ekselans R. S. Castilo ile Cümhurreisi İsmet İnönü arasında karşılıklı tebrik ve teşekkür telgrafları teati edilmiştir.

★

Lehistan Cümhurreisi Rajzkiewitz Cümhurreisi İsmet İnönü'ye gönderdiği bir telgrafla Cümhuriyetin yıldönümünü kutlamış ve Millî Şef bilmukabele teşekkürde bulunmuştur.

★

Şili Cümhurreisi Ekselans P. A. Serda ile Millî Şef İsmet İnönü arasında Cümhuriyetin yıldönümü dolayısiyle tebrik ve teşekkür telgrafları teati edilmiştir.

★

Romanya hükümet reisi Mareşal Antonesko gönderdiği bir telgrafla Reisicümhur İsmet İnönü'ye Cümhuriyetin yıldönümü münasebetiyle tebriklerini bildirmiş ve Millî Şef karşılık olarak bir teşekkür telgrafı göndermiştir.

★

Yemen İmamı İmam Yahya ile Cümhurreisi İsmet İnönü arasında karşılıklı tebrik ve teşekkür telgrafları teati olunmuştur. (a.a.)

Başvekilimizle Mareşal Antonesko arasında

Romanya hükümet reisi Mareşal Antonesko ile Başvekil Doktor Refik Saydam arasında Cümhuriyetin 18 inci yıldönümü münasebetiyle tebrik ve teşekür telgrafları teati edilmiştir. (a.a.)

★

Hariciye Vekilimizle Mihai Antonesko arasında

Cümhuriyetin 18 inci yıldönümü münasebetiyle Romanya başvekil vekili ve hariciye nazırı Mihai Antonesko ile hariciye vekili Şükrü Saracoğlu arasında tebrik ve teşekkür telgrafları teati olunmuştur. (a.a)

B. Ruzvelt bir fabrikayı muhafaza altına koydu

Vaşington, 31 a.a. — M. Ruzvelt, orduya verdiği bir emirde Air Associadet İncorperated'in Neujersey'de bulunan Berdix fabrikasını muhafaza altına alınmasını istemiştir. İşçiler tarafından çıkarılan bazı karışıklıklar 20 eylülden beri fabrikanın istihsalâtını müteessir etmektedir.

Bu tedbiri alırken M. Ruzvelt ayni zamanda şöyle demiştir:

"Memleketimiz tehlikededir,, müdafaa endüstrisinde patronlarla işçiler arasındaki anlaşmazlıklarda M. Ruzvelt üçüncü defadır bu gibi şiddetli bir tedbire başvurmuş bulunuyor.

Afganistan'dan çıkarılan mihver tebaası Hindistan'a geldi

Peşaver; 31. a.a. — Afganistan'dan hudut dışı edilen Mihver tebaasından 100 kişiden mürekkep ilk kafile, dün öğleden sonra Torkam hudut karakolundan Hindistan'a girmiş ve Britanya makamları tarafından muhafaza altına alınmıştır. Irak ve Türkiye yoluyle memleketlerine gidebilmeleri için bir anlaşma yapılıncıya kadar Mihver tebaası Peşaver'de kalacaktır.

Almanlar dönüş yolunda

Berlin, 31 a.a. — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor:

Umumiyetle iyi haber alan Berlin mahfillerinden öğrenildiğine göre, Afganistanda bulunan almanlar, Almanya'ya dönüş seyahatine başlamışlar ve Berlin'e gelen haberlere göre, Hindistan hududunu geçmişlerdir. Afgan kaynaklarından alınan bir habere göre, İngiltere, bu almanlara serbest geçit vadetmiştir.

BİR YURT GEZİSİNDEN NOTLAR

Seyhan Regülâtörü

Bu regülâtör

Sulama mevsiminde saniyede 72 küp metre su gönderecek ve 144.000 hektar genişliğinde bir alanı sulıyabilecektir

Yeni Türkiyemizde bir demir - yolu siyasetinin lüzumunu anlıyan ve onu tatbika kalkışan İsmet İnönü'dür. Yurdu seve seve ve geze geze en derin ihtiyaçlarını gördü, bunları, birçok yokluklar içinde tatmin etmenin yollarını aradı. Şarktan garbe doğru uzanan bu 778 kilometre murabbaındaki ülkenin, uzak yakın, her köşesini mümkün olduğu kadar az zamanda bi - ribirine bağlamak lâzım geldiğine inandı. Bu siyasetin neticelerini görüyoruz : Ankara'dan Sivas'a yönelen demiryolu bir yandan Samsun'a, bir yandan Diyarbakır'a, bir yandan da Erzurum'a varmış bulunuyor; Ankara'dan bir günde Zonguldak'a varmak mümkün ol - muştur; Ankara'dan, İstanbul'dan, İzmir'den Isparta ve Burdur'a trenle rahatça ve kolaylıkla gidebiliyoruz. Bu yollar, son gördüğümüz uçlarından daha ilerilere yö - neliyor; Anadolu bir demiryolu ağı ile örülüyor.

Gene İsmet İnönü bir sulama siyaseti açtı. Susuz denilen Anado - lu'nun, en çorak yerleri bile su - layacak gür ve kuvetli kaynakları bulunduğunu bugün anlamış bulunuyoruz. Demiryollarımızın büyük bir kısmı üzerinde dolaştıktan, demiryolu siyasetimizin nimetle - rinden yararlandıktan sonra, bir de su siyasetimizin ne yolda yü - rüdüğünü anlamak isteğine düştüm. inanım şudur ki kulaktan âşık olma masallarda görülür: en sağlam ve ruhu diriltici aşk, gözle görülene aşktır. Mücerret bir (vatan muhabbeti), her vakit içimi yakmıştır. Fakat vatanın birçok yerlerini karış karış gözmiye, en gizli köşelerini görmiye, cevheri - nin çok zengin olduğunu anlamıya başladıktan sonradır ki bu muhabbet, şeniyete dayanan bir ateş haline girmiştir. Bundan ötürü, yaşımın ilerlemiş olmasına bakmıya - rak, fırsat buldukça, şimale, şarka, garbe, cenuba doğru giden yollar üzerinde ufacık bavulum, el çan - tamla bana sık sık rastlamak mümkündür. Gezdikçe görüyor, gör - dükçe cehlimden birer küçük parçasının kazındığını anlıyorum.

İşte cenuba, Adana, Mersin, Silifke, Gülnar, Kilindire yoluyla Anamur'a son yaptığım seyahat de bu türlü cehil kazıyıcı seyahatlerimden biri oldu. Yol arkadaşlarım, çok kıymetli su mü - hendislerimizden birkaçı idi. Bu genç adamlar, işlerinin tam eriydiler. Beraberlerinde bulunmak, bir yandan teknik bir faydayı, öte yandan zevkli ve neşeli bir yolculuğu temin ediyordu.

Adana'ya vardığımız gün beni, (Seyhan) üzerinde yapılmakta olan regülâtörü gezmiye götürdüler. Burası, şehrin dört kilometre ka - dar şimalinde bir yerdir. Regülâ - törün, üç ayağı tamamlanmış; dördüncüsü, yarıya kadar çıkmıştı. Ben, beşinci ayağın temeli kazılırken gördüm. Size inşa halinde bulunan ve 31. 3. 942 tarihinde bite - cek olan Seyhan regülâtöründen birkaç resim veriyorum. Bunlara bakınca yapılan işin önemi hak - kında az çok basit bir fikir edinebilirsiniz; fakat gözünüzle görmüş olsanız, eminim ki, regülât'örün azameti önünde şaşırır, kalırsınız.

Seyhan ırmağının suyu fennî usullerle ölçülmüş, saniyede en yüksek 3000 ve en düşük 40 metremikâbı su verdiği anlaşılmıştır. Yıllık ortalaması, aşağı yukarı saniyede 80 metremikâbıdır.

Irmağın suları, regülâtörün iki yanındaki kanallardan ovaya doğru uzanır. Bu kanallar, ova sevi - yesinden yüksektir; sular, bu kanallardan ikinci kanallara geçecek, sonra alçala alçala, tarlalar sevi - yesindeki sulama kanallarına va - racaktır. Ana kanallar tamamiyle, ikinci kanallar da büyük mikdariyle kazılıp bitmiştir. Kanalları, şurasında burasında gezdim, gör - düm. Tarlaların seviyesine inen sulama kanalları henüz tamamlanmamıştır; regülâtörün yapılması bitinciye kadar bunların da sulamıya hazır bulunacağı tabiîdir.

Seyhan regülâtörü, sulama mevsiminde, saniyede 72 küpmetre su gönderecek, 144.000 hektar geniş - liğindeki büyük bir alanı sulıya - caktır.

Burada düşünülecek bir nokta var: su, mil denilen ve gübre mahiyetinde olan bir tortu da sevkeder; fakat bu kâfi değildir;

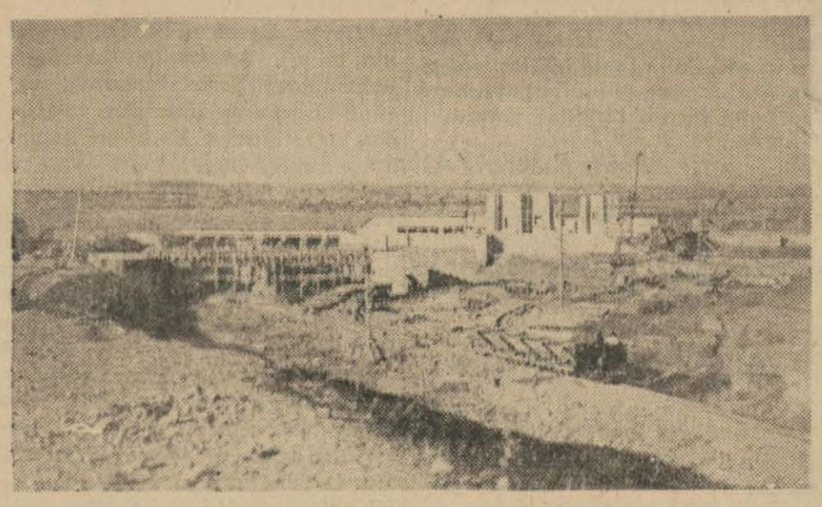

Seyhan Regülâtörü yapılırken

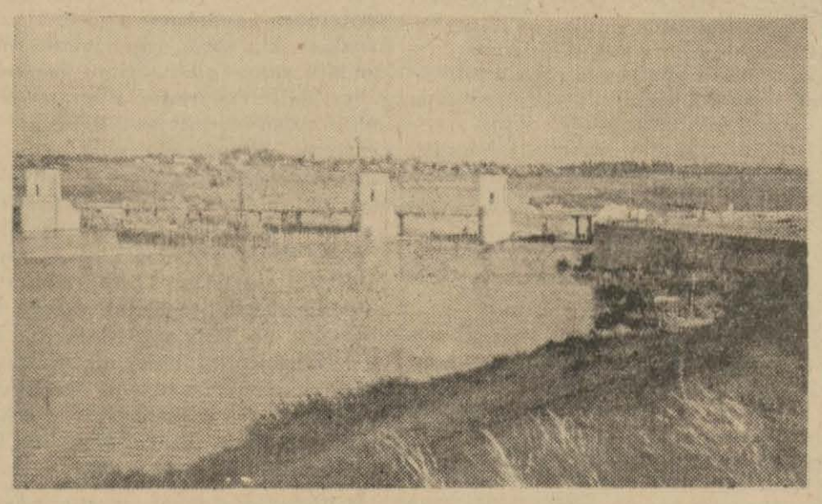

Seyhan Regülâtörü'nde son iki ayak kurulurken

gübreye de ihtiyaç vardır. Türki - ye Büyük Millet Meclisinin son toplantılarından birinde, sulama işleri için kabul edilen elli milyon liralık tahsisat kanununa göre, sulama ve gübreleme işinin fennî bir surette yapılabilmesini tekarrür ettirmek için nümune tarlaları vü - cuda getirilecektir. Bunlara nü - mune değil, tecrübe tarlaları de - mek muvafıktır. Bu tarlalarda yapılacak tecrübeler, ilkin ürüne göre, tarlaya ne mikdar suyun sevkedilmesi ve ne suretle gübrelenmesi lâzımgeleceğini, fennî bir surette gösterecektir. 144.000 hektar, şöyle böyle birbuçuk milyon dönüm demektir. Cenup vilâyetlerimizde ötedenberi millî bir zenginlik kaynağı olan (Çukurova) nın büyük bir kısmı, gelecek bir iki yıl için - de baştan başa sulanacaktır.

Bu sözler, resimler, rakamlar, sathî gören gözler ve kulaklar için belki büyük bir şey ifade etmez; fakat bugüne kadar en çok 150 bin balya pamuk veren bu ovanın, su - lanmıya başladıktan sonra en az altı yüz bin balya pamuk vereceği göz önüne getirilirse, işin büyük önemi hakkında şüpheye yer kal - maz.

Seyhan regülâtörü, değerli bir sanat eseridir de. Etrafı, daha şimdiden tatil günleri Adana halkı - nın seve seve koştuğu güzel tabiatlı bir tenezzüh yeri olduğunu da söylemeden geçemiyeceğim. Di - kilmekte olan çamlar, ökaliptüs a - ğaçları, burcu kokulariyle orala - rını şenlendirecektir.

Görülüyor ki bir Seyhan regü - lâtörü hem millî servetin artmasına, hem halkın sağlığına taalluk eden işlerin salâh bulmasına, hem da ora halkı için bir zevk ve eğlence yeri temin etmesine yarıyacaktır.

Kâzım Nami DURU

DEVLET ORMAN İŞLETMESİ

Satılık çam ve köknar tomruğu

Dvlet Orman İşletmesi Karabük Revir Amirliğinden :

1 — Büyük düz bölgesi emvalinden olup Uzun Göveç rampasında mecvut 450 adede muadil 211,194 metre mikâbı ve606 adede muadil 339,874 metre mikâp çam tomrukları açık arttırma suretiyle satılığa çıkarlınmıştır.

2 — Tomrukların kabukları soyulmuş olup hacim orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara ait şartname Ankara orman umum müdürlüğü İstanbul ve Zonguldak çevirge müdürlükleriyle Karabük devlet orman işletmesi ervir âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların, köknar beher metre mikâbı 14 lira 50 kuruş çamın beher metre mikâbı 17 liradır .

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesiyle 11-11-941 tarihine rastlayan salı günü saat 14 te Karabük devlet orman işletmesi binasında revir âmirliği riyasetinde teşekkül edecek komisyona müracaatları. (9491/8090) 18024

Satılık köknar tomruğu

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Amirliğinden :

1 — Büyük düz bölgesi emvalinden o - lup Şatak başı deposunda mevcut 1498 adet muadili 904 metre mikâp 443 desi metre mikâp köknar tomruğu açık arttırma suretiyle satılığa çıkarılmıştır.

2 — Tomrukların kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerin - den hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara ait satış şartnamesi Ankara orman umum müdürlüğü İstanbul, Zonguldak çevirge müdürlüklerinde ve devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliğinde görülür.

4 — Tomrukların beher metre mikâbının muhammen bedeli 14 lira 50 kuruştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesiyle 11-11-941 tarihine rastlayan sa - lı günü saat 14 te Karabük devlet orman işletmesi binasında revir âmirliği riyasetinde teşekkül edecek komisyona müracaatları. (9484/8091) 18025

Satılık çam ve köknar tomruğu

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Amirliğinden :

1 — Büyük düz bölgesi emvalinden olup Kasap kıran ve Tekir düzü rampalarında mevcut 577 adet muadili 265 metre mikâp 913 desimetre mikâp çam 1291 adet muadili 694 metre mikâp 414 desimetre mikâp köknar tomruğu açık arttırma suretiyle satılığa çıkarılmıştır.

2 — Tomrukların kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 —Tomruklara ait satış şartnamesi Ankara orman umum müdürlüğü İstanbul ve Zonguldak orman çevirge müdürlükleriyle Karabük devlet orman işletmesi revir âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların, köknarın muhammen bedeli 14 lira 50 kuruş ve çamın muham - men bedeli 17 liradır.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesiyle 11-11-941 tarihine rastlayan salı günü saat 14 te Karabük devlet orman işletmesi binasında revir âmirliği riyasetinde teşekkül edecek komisyona müracaatları. (9484/8092) 18026

Kayıp aranıyor

Yukarıda fotoğrafı bulunan Ankara Işıklar caddesinde ma rangoz atelyesinde çalışan oğlum 16 yaşlarında Arif Sanlı 4 gündenberi kaybol - muştur. Nerede olduğunu bilenlerin insaniyet namına en yakın polis karakoluna veya adresime malûmat vermesini dilerim.

Ankara İsmetpaşa civarı Akşemsettin mahallesi Bostancılar sokak No. 22 Azize Sanlı ve Tl: 1557. 5075

27 İlkteşrinden 3 Sonteşrine kadar muhtelif hatlara kalkacak olan vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Devlet Deniz Yolları İşletme Umum Müdürlüğünden :

Karadeniz hattına	—	Pazartesi 17 de (Ege), perşembe 17 de (Cümhuriyet) Galata rıhtımından.
Bartın hattına	—	Çarşamba 18 de (Çanakkale), cumartesi 18 de (Anafarta), Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına	—	Perşembe 8 de (Ülgen), Topane rıhtımından. (Işarı ahire kadar haftada bir posta yapılacaktır.)
Mudanya hattına	—	Pazartesi, salı 9.50 de, çarşamba, perşembe, cuma 16 da (Sus). Cumartesi 14 te (Trak), pazar 9.50 de (Sus) Galata rıhtımından.
Bandırma hattına	—	Pazartesi, çarşamba ve cuma 8 de (Trak). Galata rıhtımından. Ayrıca çarşamba ve cumartesi 20 de (Konya). Topane rıhtımından.
Karabiga hattına	—	Salı ve cuma 19 da (Seyyar). Topane rıhtımından.
İmroz hattına	—	Pazar 9 da (Saadet), Topane rıhtımından.
Ayvalık hattına	—	Çarşamba 12 de (Bartın), cumartesi 12 de (Mersin) Sirkeci rıhtımından.
İzmir birinci sürat	—	Pazar 16 da (İzmir). Galata rıhtımından.
İzmir ikinci sürat	—	Perşembe 13 te (Kadeş). Galata rıhtımından.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş acenteliği — Galata rıhtımı, limanlar U. Müdürlüğü binası altında 4390
Galata şube „ — Galata rıhtımı, mıntaka liman reisliği binası altında 4015
Sirkeci Şube „ — Sirkeci, Yolcu salonu. 2274

EMLÂK ve EYTAM BANKASINDAN:

Peşin para ve pazarlıkla 11. 11. 1941 salı günü satılacak emlâk

Esas No.	Mevkii ve nevi	Muhammen bedeli
502	Yenihaat M. 807 ada 10 parsel, 97,25 M2 arsa. (262 taj No. lu evin önünde ve polis Ahmet Gülcan'ın fuzulen işgalindedir.)	146/-
868	Şenyurt M. 674 ada 1 parsel, 33,50 M2 arsa. (Ali Kabuli ve Kardeşler sokakları köşesindedir.)	398/-
869	Şenyurt M. 674 ada 13 parsel, 139 M2 arsa. (Ali Kabuli S. 1 parsel No. lu arsanın yanındadır.)	1398/-
1015	Tabaklar M. Tabaklar çarşısı, 297 ada 3 parsel, dükkânın 19440 hissede 3969 hissesi (tamamı 66 M2)	94/-
1037	Sakarya M. demiryolu üzerinde 1685 ada 31 parsel, 70 M2 arsa. (Yüzbaşı Cemal'in 23 No. lu evi ile Binbaşı Nafiz'in arsaları arkasındadır)	210/-
1040	Necatibey M. Meçhul Asker S. 706 ada 5 parsel, 54 M2 arsa. (Dr. Ali Vahit evinin bulunduğu adanın köşesindedir.)	540/-
1135	Etlik, Yukarı İncirlik, 1788 ada 6 parsel, 3443 M2 harap bağ (yüzbaşı Ali Sırrı'nın bağının şimalindedir.)	689/-
1143	Kalaba köyü civarı, Danişment mevkii, 1884 ada 1 parsel, 30534 M2 tarla. (Merkez bankasına ait arazi ittisalindedir.)	4580/-
1144	Kalaba köyü civarı, Danişment mevkii, 1884 ada 2 parsel, 3594 M2 arsa. (Üzerinde Kalabalı Osman oğlu Ali'nin fuzulen yaptırdığı ev vardır.)	539/-
1171	Etlik, Kuyuyazısı, 1763 ada 37 parsel, 4680 M2 arazi (Etlik Palasın arkasındaki evlerin üzerindeki kayalıktır.)	468/-

Peşin para ve pazarlıkla 14. 11. 1941 cuma günü satılacak emlâk

1176	Yukarı İncirlik, 1796 ada 18 parsel, 5023 M2 tarla, (17 parselin yanındadır)	754/-
1177	Yukarı İncirlik, 1796 ada 17 parsel, 6384 M2 tarla, (Kayserili Osman ile Mümin bağlarının üstündedir.)	958/-
1182	Yenişehir, Konur S. 1099 ada 17 parsel, 830 M2 arsanın 830 hissede 140 hissesi (hissedarı Süleyman oğlu Hüseyindir.)	83/-
1184	Yenişehir Olgunlar S. 1099 ada 10 parsel, 525 M2 arsanın 525 hissede 17 hissesi (hissedarı Süleyman kızı Nazifedir.)	[illegible]
1246	Etlik, Kuyuyazısı, 1763 ada 33 parsel, 5090 M2 tarla. (Odacı Hüseyinin işgalindeki yerin yanındadır.)	[illegible]
1251	Etlik, Kuyuyazısı, 1763 ada 27 parsel, 101120 M2 arsa. (Tepenin garbe nazır cephesinde ve su deposu civarındadır.)	[illegible]
1255	Yukarı İncirlik, 1785 ada, 4 parsel, 5770 M2 tarla. (Bağcılar yolunda Şerafettin Ataman'ın bağının yanındaki 3 ve 9 parsellerin yanındadır.)	[illegible]
960	Sebze bahçeleri, 1605 ada 8 parsel, 24640 hissede 19712 hisse bostan.	[illegible]
1298	Etlik, Yukarı Kuyuyazısı, 1763 ada 38 parsel, 2597 M2 (taşlık arazi).	[illegible]
1343	Başkır M. 501 ada 5 parsel, 1082 M2 arsa. (Hüseyin Kavırkalının evi bitişiğindedir.)	[illegible]

1 — Yukarıda izahatı yazılı emlâk, peşin para ve pazarlıkla ve dellâliyesi müşteriye ait olmak üzere satılacaktır.

2 — Teminat akçesi yüzde ondur. Satış sırasında verilen pey miktarı mukaddere [illegible] meti geçtiği takdirde, teminat akçesi derhal arttırılmıyarak ihale kimin uhdesine [illegible] edilirse ona ikmal ettirilecektir.

3 — İhale, yukarıda gösterilen tarihlerde saat on dörtte bankamız satış komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin o gün yüzde on teminat akçesi, hüviyet cüzdanı ve iki vesika fotoğrafiyle emlâk servisine müracaatları. (8002) 17088

Kayıp — Ankara belediyesinden aldığım 333 sicil numaralı ehliyetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Şoför Gazi oğlu Ata Demirkıran 5078

DEVLET DEMİRYOLLARI

Çeşitli malzeme alınacak

Devlet Demiryolları Sa. Al. Ko. dan :

Muhammen bedeli (18000) lira olan muhtelif ebatta bakır çekme boru, çelik [illegible] yuvarlak bakır ve pirinç çubuk, bakır, pirinç ve çinko levhalar, külçe çinko ve alminyüm, muhtelif cins ve ebatta demir, çelik, [illegible] lik, bakır, pirinç tel galvenize kablo, [illegible] kalbur, pirinç kafes telleri ve bağdadi [illegible] kafes teli gibi madenî malzeme taahhüdünü ifa edemiyen müteahhit nam ve hesabına (8.12.1941) pazartesi günü saat (15) on beşte Haydarpaşa'da gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (1350) lira lık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (7868) 17450

Pamuk yağı alınacak

Devlet Demiryolları Sa. Al. Ko. dan :

Muhammen bedeli 24.000 (yirmi dört bin) lira olan 30 ton pamuk yağı 12. 11. 941 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1800 (bin sekiz yüz) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara malzeme dairesinden, Haydarpaşa'da tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. 17080

(7901)

OKULLAR

2 asistan alınacak

Siyasal Bilgiler Okulu Müdürlüğünden:

Müesseseye mali ve iktisadi ilimler ve sosyoloji için 35 er lira asli maaşla iki asistan alınacaktır. Talip olanların kabul şeraitini ve imtihan tarihini öğrenmek üzere müdürlüğümüze müracaat etmeleri lâzımdır. 17000

(8009)

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasının 21-10-941 vaziyeti

AKTİF

		Lira	Lira
KASA			
Altın : Safi kilogram	72.604,628	102.124.217,77	
Banknot		17.270.506,50	
Ufaklık		561.127,72	119.955.851,99
DAHİLDEKİ MUHABİRLER :			
Türk Lirası		303.321,93	303.321,93
HARİÇTEKİ MUHABİRLER :			
Altın : Safi kilogram	8.342,410	11.734.266,71	
Altına tahvili kabil serbest dövizler		—,—	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakıyeleri		47.707.564,59	59.441.831,30
HAZİNE TAHVİLLERİ :			
Deruhte Edi. evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat		21.764.266,—	136.984.297,—
SENEDAT CÜZDANI :			
Ticarî senetler		282.807.947,39	282.807.947,39
ESHAM ve TAHVİLAT CÜZDANI :			
A) Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât (itibarî kıymetle)		45.262.641,93	
B) Serbest esham ve tahvilât		8.311.443,46	53.574.085,39
AVANSLAR :			
Altın ve döviz üzerine avans		4.999,33	
Tahvilât üzerine avans		5.772.641,78	
Hazineye kısa vadeli avans		—,—	
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans		167.500.000,—	173.277.641,11
HİSSEDARLAR			4.500.000,—
MUHTELİF			11.214.525,13
		YEKÛN	842.059.501,24

PASİF

		Lira	Lira
SERMAYE			15.000.000,—
İHTİYAT AKÇESİ :			
Âdi ve fevkalâde		7.822.019,15	
Hususî		6.000.000,—	13.822.019,15
TEDAVÜLDEKİ BANKNOTLAR :			
Deruhte edilen evrakı nakdiye		158.748.563,—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat		21.764.266,—	
Deruhte Edi. evrakı nakdiye bakiyesi		136.984.297,—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen		17.000.000,—	
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vazedilen		250.000.000,—	
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabili 3902 No. lı kanun mucibince ilâveten tedavüle vazedilen		105.500.000,—	509.484.297,—
MEVDUAT :			
Türk Lirası		73.068.759,91	
Altın : Safi kilogram	877,150	1.233.782,03	74.302.541,94
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabili tevdi olunan altınlar :			
Safi Kilo	55.541,930	78.124.167,90	78.124.167,90
DÖVİZ TAAHHÜDATI :			
Altına tahvili kabil dövizler		—,—	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri		28.368.172,48	28.368.172,48
MUHTELİF			122.958.302,77
		YEKÛN	842.059.501,24

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren : İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 5

ANKARA Lv. ÂMİRLİĞİNE GELEN İLÂNLAR

Sabun alınacak

İzmir Lv. A. Sa. Al. Ko. dan :

1 — Kapalı zarf usulü ile münakasaya konulan 14400 kilo sabun satın alınacaktır. Muhammen bedeli 7200 liradır. Muvakkat teminat 540 liradır.

2 — İhalesi 10-11-941 pazartesi günü saat 14 te İzmir Lv. A. Sa. Al. Ka. da yapılacaktır. Taliplerin teklif ve teminat mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evel Ko. na vermeleri. Şartnameler her gün Ko. da görülür. (7886) 17849

Haciz kararı

Haciz kararnamesi

1 — Kıtaatından izinsiz ayrılmasından dolayı aleyhine hukuku âmme davası açılmış ve hakkında yakalama müzekkeresi çıkarılmış olan yedek hesap memuru (32661) ve Adapazarı bankası eski memurlarından Adapazarlı Ahmet oğlu 312 doğumlu Halil Mecit Piralının yapılan aramalara rağmen gösterdiği adreslerde bulunmaması ve hâlen meskeninin de bilinmemesi hasebiyle askeri muhakeme usulü kanununun 212 inci maddesi mucibince kayıp sayılmasına ve 216 cı maddesi hükmüne tevfikan da Türkiye dahilindeki mallarının haczedilmesine karar verildi. (7965)

Ad. Amir Müstantik As. Ad.
Tm. Km. HM. Osman Sevki Çiçekdağ
Tm. Gn.
Yümnü Üresin 17924

Sadeyağ alınacak

İst. Şişli Sa. Al. Ko.dan :

1 — Pazarlıkla 22 ton sadeyağ alınacaktır. Beher kilosunun muhammen bedeli 175 kuruştur. Evsaf ve hususi şartlar Ko.da görülür.

2 — İhalesi 6-11-1941 perşembe günü saat 14 te Ko.da yapılacaktır. Taliplerin katî teminatlariyle Ko.na müracaatları. (7955) 17984

Odun alınacak

Halkalı Ziraat Mektebi bahçesindeki Sa. Al. Ko.dan :

1 — Kapalı zarfla münakasaya konulan 2820 ton oduna talip çıkmadığından açık eksiltme ile alınacaktır. Tahminen beher kilosu 1 kuruş 85 santimdir. Muhammen bedeli 52170 lira muvakkat teminat 3913 liradır.

2 — İhalesi 5-11-1941 saat 14 te Halkalı Ziraat Mektebi bahçesi içindeki Sa. Al. Ko.da yapılacaktır. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte Ko.da bulunmaları. (7962) 17985

Buğday kırdırılacak

Erzurum Sa. Al. Ko.dan :

1 — Kilosu 2 kuruştan 1000 ton buğday Hasankale teslimi pazarlıkla kırdırılacaktır.

2 — Pazarlığı 5-11-941 çarşamba günü saat 15 te Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Muhammen bedeli 20.000 lira teminatı katiyesi 5000 liradır. Şartname her gün Ko. da görülür. İsteklilerin muayyen gün ve saatte Ko. na müracaatları. (8047) 18004

Pirinç alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko.dan :

1 — Kilosu 48 kuruştan 44 ton pirincin 20-10-1941 tarihinde kapalı zarfla münakasasına istekli çıkmadığından tekrar kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

2 — Münakasası 20-11-1941 perşembe günü saat 11.30 da Erzurum Sa. Al. Ko.da yapılacaktır. Muhammen bedeli 21120 lira ilk teminat 1584 liradır. Pirince ait evsaf ve şartname Ko.da görülür. İsteklilerin teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evel Ko.na vermeleri. (8050) 18007

Kuru incir alınacak

İst. Şişli Sa. Al. Ko.dan :

1 — Kapalı zarf usuliyle 200 ton kuru incir satın alınacaktır. Beher kilosunun muhammen bedeli 30 kuruştur. Evsaf ve hususi şartlar Ko.da görülür. İhalesi 18-11-1941 salı günü saat 11 de Ko.da yapılacaktır. İsteklilerin muvakkat teminat makbuzlariyle teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evel Ko.na vermeleri. (8051) 18008

Sığır eti alınacak

Çanakkale Sa. Al. Ko.dan :

1 — 75 ton sığır eti üç ay müddetle devam etmek üzere pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 5-11-1941 çarşamba günü saat 14 tür. Evsaf ve şerait Ko.da görülür. Muhammen bedeli 36.000 lira katî teminat 5400 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte Ko.na müracaatları. (8056) 18009

Sabun alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko.dan :

1 — Kilosu 66 kuruştan Hasankale teslimi 13.000 kilo sabun 25-10-941 münakasasında talip olmadığından yeniden kapalı zarf usulü ile münakasaya konmuştur.

2 — Münakasası 15-11-941 cumartesi günü saat 11 de Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Muhammen bedeli 8580 lira ilk teminat 644 liradır. Sabuna ait evsaf ve şartname Ko. da görülür. İsteklilerin teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evel Ko. na vermeleri. (8057) 18010

Bakır bakraç alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko.dan :

1 — Beheri 11 liradan 2000 adet bakır bakraç pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 4-11-941 salı günü saat 14 te Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Muhammen bedeli 22.000 lira, katî teminat 3300 liradır. Bakraçlara ait evsaf ve şartname ve nümune Ko. da görülür. İsteklilerin teminat makbuzlariyle Ko. na müracaatları. (8058) 18011

Odun alınacak

Babaeski Sa Al. Ko. dan :

1 — Komisyonda mevcut evsaf dahilinde pazarlıkla eksiltmesi 27-10-941 pazartesi günü yapılacağı ilân edilen 900 ton odunun 400 tonuna talip zuhur etmediğinden tekrar münakasaya konmuştur. Teslim yerleri Ko. dan bildirilecektir. Münakasası 12-11-941 perşembe günü saat 11 de yapılacaktır. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte teminatlariyle Lüleburgaz Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8059) 18012

Odun alınacak

Topkapı Sa. Al. Ko .dan :

1 — Pazarlıkla 2225000 kilo odun satın alınacaktır. İhalesi 10-11-941 pazartesi günü saat 9 dur. İsteklilerin % 15 teminatlariyle mezkûr gün ve saatte Topkapı Maltepe Sa. Al. Ko. na müracaatları. Evsaf ve şerait her gün Ko. da görülür. (8048) 18005

Odun alınacak

Topkapı Sa. Al. oK. da :

1 — Pazarlıkla 4.500.000 kilo odun satın alınacaktır. İhalesi 10.11.941 pazartesi günü saat 9 dır. İsteklilerin Topkapı Maltepe Sa. Al. Ko. na müracaatları. Şerait ve evsaf her gün Ko. da görülür. (8049) 18006

Sadeyağ alınacak

Bolayır Sa. Al. Ko. dan :

1 — Beher kilosuna 170 kuruş tahmin edilen 10 bin kilo sadeyağı pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 17.000 lira katî teminat 2550 liradır.

2 — İhalesi 3-11-941 pazartesi günü saat 15.30 da Bolayır civarı As. Po. 700 Sa. Al .Ko. da yapılacaktır İsteklilerin mezkûr gün ve saate kadar Ko. na müracaat etmeleri. (8060) 18013

Arpa şehriyesi alınacak

Ezine Sa. Al. Ko. dan :

Cinsi arpa şehriyesi miktarı kilo 10.000 muhammen bedeli lira 5900 katî teminat lira 393 kuruş 33. Yukarıda cins ve miktariyle muhammen bedeli ve katî teminatı yazılı arpa şehriyesi 7-11-941 cuma günü saat 15 te Ezine Sa. Al. Ko. da pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte teminatlariyle Ko. na müracaatları. (8061) 18014

Bakır kazan alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko.dan :

1 — Beheri 80 liradan 200 adet beyzi bakır kazan pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 4-11-941 salı günü saat 10 da Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 16.000 lira katî teminat 2400 liradır. kazana ait evsaf ve şartname ve nümune Ko. da görülür. İsteklilerin teminat makbuzlariyle Ko. na müracaatları. (8062) 18015

Meşe odunu alınacak

Bolayır Sa. Al. Ko. dan :

1 — Komsiyonda teslim şartları öğrenilmek üzere 1.000.000 kilo meşe odunu pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 5-11-941 çarşamba günü saat 16 da Bolayır As. Po. 700 Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Pazarlık sonunda % de 15 katî teminatları alınacaktır. İsteklilerin mezkûr gün ve saate kadar Ko. na müracaat etmeleri. (8063) 18016

Odun alınacak

Milâs Sa. Al. Ko.dan :

1 — Tahminen beher kilosu 1 kuruş 50 santimden 340 ton oduna talip çıkmadığından pazarlık suretiyle satın alınacaktır. Muhammen bedeli 500 lira muvakkat teminat 382,5 liradır. İhalesi 5-11-1941 çarşamba günü saat 15 te Milâs Sa. Al. Ko.da yapılacaktır. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte Ko.na müracaatları. (8064) 18017

Kuru ot alınacak

Babaeski Sa. Al. Ko. dan :

1 — Komisyonda mevcut evsaf dahilinde ve gösterilecek mahalle teslim şartiyle ve ayrı ayrı pazarlıkla 600 ton kuru ot satın alınacaktır. Pazarlığı 12. 11. 941 çarşamba günü saat 10 da yapılacaktır. İsteklilerin Lüleburgaz Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8067) 18018

Makarna alınacak

Ezine Sa. Al .Ko. dan :

1 — Cinsi makarna kilo miktarı 10.000 muhammen bedeli lira 5900 katî teminat 393 lira kuruş 33.

2 — Yukarıda cins ve miktariyle muhammen bedeli ve katî teminatı yazılı makarna 7-11-941 cuma günü saat 15 te Ezine Sa. Al. Ko. da pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte teminatlariyle birlikte Ko. na müracaatları. (8068) 18019

Zeytin yağ alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko.dan :

1 — Beher kilosu 105 kuruştan 7000 kilo zeytin yağı pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 21-11-941 cuma günü saat 11 de Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Muhammen bedeli 7350 lira olup teminatı katiyesi 1102 liradır. Şartnamesi Ko. da görülür. İsteklilerin teminatlariyle birlikte Ko. na müracaatları. (8069) 18020

Koyun eti alınacak

Tophane Fındıklı Sa. Al. Ko.dan :

1 — Yapılan eksiltmesine talip çıkmıyan 40 ton koyun eti 5-11-1941 çarşamba günü saat 15 te pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesi her gün Ko.da görülür. Muhammen bedeli 22000 lira olup katî teminat 3300 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklı Sa. Al. Ko.na müracaatları. (8075) 18021

Nakil işleri

Erzurum Sa. Al. Ko.dan :

1 — Erzurum'dan Tuzluca'ya kilosu 10 kuruştan 23 ton ve dönüş ayni miktar 10 kuruş Erzurum'dan Orkof'a kilosu 9 kuruştan 23 ton dönüş ayni miktar ve fiyattan olmak üzere malzeme pazarlıkla sevkedilecektir.

2 — Pazarlığı 4-11-941 salı günü saat 9,30 da Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Muhammen bedeli 18160 lira olup teminatı katiyesi 2724 liradır. Şartnamesi Ko. da görülür İsteklilerin Ko. na müracaatları. (8076) 18022

Mevsimin her nevi
Kürk Mantolarını
ve garnitür kürklerini
Abdürrahman Başardı kürk mağazasında bulacaksınız. Ankara Anafartalar caddesi yeni açılan postane karşısındaki sokak başında. 5074

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Küçük tasarruf hesapları
1942 ikramiye plânı
KEŞİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkincitesrin tarihlerinde yapılır.

1942 İKRAMİYELERİ

1	Adet	2000	Liralık =	2000.—	Lira
3	Adet	1000	Liralık =	3000.—	Lira
2	Adet	750	Liralık =	1500.—	Lira
3	Adet	500	Liralık =	1500.—	Lira
10	Adet	250	Liralık =	2500.—	Lira
40	Adet	100	Liralık =	4000.—	Lira
50	Adet	50	Liralık =	2500.—	Lira
200	Adet	25	Liralık =	5000.—	Lira
200	Adet	10	Liralık =	2000.—	Lira

MİLLİ MÜDAFAA VEKÂLETİ

Kanalizasyon ve su tesisatı

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko. dan:

Çankaya pavyonlarında 7448 lira 32 kuruş keşif bedelli kanalizasyon ve su tesisatı pazarlıkla yaptırılacaktır. Keşif ve şartnamesi 37 kuruş mukabilinde alınabilir. Taliplerin 1117 lira 25 kuruşluk katî teminatlariyle birlikte 4 ikinciteşrin 941 salı günü saat 11 de M. M. V. satın alma Ko. na müracaatları. (7929) 17906

Elektrik tamiratı

M. M. V. Sa. Al. Ko.dan :

Çankaya pavyonları pompa istasyonuna elektrik tesisatı yaptırılacaktır. Keşif bedeli 2101 lira 68 kuruştur. İlk teminatı 157 lira 63 kuruştur. Açık eksiltmesi 17-11-941 pazartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin eksiltme gün ve saatinde M.M.V. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (8004) 17970

Çamaşırlık bez alınacak

M. M. V. Sa. Al. Ko.dan :

Beher metresine tahmin edilen fiyatı (27) yirmi yedi kuruş olan (90.000) doksan bin metre (D) tipi çamaşırlık bez ve beher metresine tahmin edilen fiyatı (30) otuz kuruş olan (90.000) doksan bin metre (E) tipi çamaşırlık bez pazarlıkla münakasaya konmuştur. İhalesi 3-11-1941 pazartesi günü saat 11 dedir. Katî teminatı (7630) yedi bin altı yüz otuz liradır. Evsaf ve şartnamesi 257 kuruş mukabilinde M.M.V. satın alma komisyonundan alınabilir. İsteklilerin kanunun emrettiği belgelerle ihale gün ve saatinde komisyona gelmeleri. (7927) 17965

ANKARA BELEDİYESİ

Asfalt işleri

Ankara Belediyesinden:

1 — Samanpazarı meydanı ile Ulus matbaası ve Hacıbayram camii önleri ve Olkunlar sokağı asfalt kaplama işleri on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (8340) liradır.

3 — Teminatı (625) lira (50) kuruştur.

4 — Şartname ve keşif cetvelini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 7. 11. 941 cuma günü saat 10,30 da belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları. (7866) 17833

Odun, çıra alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Belediye ihtiyacı için alınacak olan (33,50) ton kesilmiş kuru gürgen odunu ile (445) kilo yağlı çıraya istekli çıkmadığından eksiltmesi on gün uzatılmıştır.

2 — Muhammen bedeli (954) lira (62) kuruştur.

3 — Teminatı (71) lira (60) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 4-11-941 salı günü saat 10,30 da Belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları (8040) 18000

MALİYE VEKÂLETİ

Pencere tamiri

Maliye Vekâletinden :

Yapılacak işin mahiyeti: Temyiz mahkemesi binasının pencere panjurlarının tamiri,

Keşif bedeli: 330 liradır.

Muvakkat teminat miktarı: 24 lira 75 kuruştur.

İhale tarihi ve mahalli: 10-11-941 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 te Maliye Vekâleti millî emlâk müdürlüğünde.

Keşik evrakını görmek istiyenler Maliye vekâleti millî emlâk müdürlüğüne müracaat etmek ve ihaleye iştirak içinde ticaret odası vesikasiyle ehliyet vesikasının ibrazı lâzımdır. (8011) 17991

Kalörifer tamiri

Maliye Vekâletinden :

Yapılacak işin mahiyeti: Maliye Vekâleti binası kalorifer tesisatının tamiri:

Keşif bedeli: 750 lira 50 kuruştur.

Muvakkat teminat miktarı: 56 lira 45 kuruştur.

İhale tarihi ve mahalli: 10-11-941 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te Maliye Vekâleti millî emlâk müdürlüğünde.

Keşif evrakını görmek istiyenler Maliye vekâleti millî emlâk müdürlüğüne müracaat etmeleri ve ihaleye iştirâk için de ticaret odası vesikasiyle ehliyet vesikasının ibrazı icabeder. (8012) 17992

Dahiliye Mütehassısı
Dr. Alâettin ERKMEN
Hastalarını her gün 3 ten 7 ye kadar Anafartalar Caddesi Hanef Ap. No: 10 daki muayenehanesinde kabul eder. Tel: 1511

VİLÂYETLER

Kuru ot alınacak

Urfa Gümrük Muhafaza Kıtası Satın Alma Komisyonundan:

Cinsi: kuru ot, miktarı: 334.000 kilo, tutarı 26720 lira, yüzde 7,5 teminatı: 2004 lira, ihalenin gün ve saati: 10. 11. 941 pazaretsi 10.

A) Üç yüz otuz dört bin kilo kuru ot 10. 11. 941 pazartesi günü saat 10 da Urfa gümrük muhafaza kıtası satın alma komisyonunda kapalı zarfla ihale edilecektir.

B) Şartnameyi okumak istiyenler Urfa ve Islâhiye gümrük kıtalarında her gün okuyabilirler.

C) Talipler teminat akçesi olan iki bin dört lirayı Urfa gümrük kıtası veznesine yatırıp vezne makbuziyle şartnamenin dördüncü maddesinde kendilerinden istenilen vesikalarla birlikte ihale saatından bir saat evel teklif mektuplarını komisyona vermiş bulunacaklardır. (9369-7948) 17909

Tamir işleri

İstanbul Defterdarlığından:

Vilâyet hükümet konağının (39905) lira (34) kuruş keşifli çatı tadilât ve tamirat işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 17. 11. 941 pazartesi günü saat 15 te İstanbul'da millî emlâk müdürlüğünde toplanacak olan komisyonda yapılacaktır. Muvakkat teminat (299290) liradır.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri umumî, hususî ve fennî şartnameleri proje, keşif hulâsasiyle buna müteferri diğer evrak iki lira mukabilinde İstanbul millî emlâk idaresinden alınabilir. İsteklilerin teklif mektuplarını ve en az bir taahhütte (30.000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden alınmış vesikalara müsteniden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden (tatil günleri hariç) üç gün evel alınmış ehliyet ve 941 yılına ait ticaret odası vesikası ve muvakkat teminat makbuzu 2490 numaralı kanunun tarifatı dairesinde hazırlanmış kapalı zarf derununda ihale günü saat 14 de kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde tevdi etmeleri lâzımdır. (9363-7947) 17914

Cezaevi yaptırılacak

Tokat Nafıa Müdürlüğünden:

Reşadiye kazasında yeniden inşa edilecek olan (6000) lira bedeli keşifli ceza evi inşaatı 28. 10. 941 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

İhalesi 17. 11. 941 pazartesi günü saat 15 te Tokat nafıa dairesi binasında yapılacaktır.

Taliplerin ehliyet vesikalariyle ticaret odası vesikasının ve yüzde 7.5 nisbetinde (450) liralık muvakkat teminatının mal sandığına yatırıldığına dair makbuzunu ihale komisyonuna ibraz edeceklerdir.

Bu hususa ait proje ve keşifleri görmek istiyenlerin Tokat nafıa dairesine müracaatları ilân olunur. (8029) 17993

Cezaevi yaptırılacak

Tokat Nafıa Müdürlüğünden:

Tokat merkezinde müceddeden inşa edilecek olan 100 kişilik ceza evinin bilâhare yapılan tadilât neticesinde (39999) lira (48) kuruş bedli keşif üzerinden 28. 10. 941 tarihinden itibaren 20 gün müddetle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

İhalesi 17. 11. 941 pazartesi günü saat 15 te Tokat nafıa dairesi binasında yapılacaktır.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun hükümleri dairesinde icap eden vesikalariyle birlikte teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat eveline kadar ihale komisyonuna teslim edeceklerdir.

Bu hususa ait proje ve keşifleri görmek istiyenlerin Tokat nafıa dairesine müracaatları ilân olunur. (8030) 17994

Şose inşaatı

Samsun Valiliğinden :

1 — Samsun-Bafra yolunun 38+140-39+580 kilometreleri arasında 1440 metre tulünde toprak tesviyesi şose ve sınaî imalât inşaatının kapalı zarf usulü ile yapılacağı evelce ilân edilen eksiltmesinde teklif edilen bedel muvafık görülmediğinden bu inşaatın ihalesi 20 ilkteşrin 1941 tarihinden itibaren bir ay içinde vilâyet daimî encümeninde pazarlıkla yapılacaktır.

2 — Keşif bedeli 27032 lira 75 kuruş ve muvakkat teminatı 2027 lira 46 kuruştur.

3 — Bu işe ait evrak: keşif defteri, proje, silsilesi fiyat cetveli, hususî şartname, eksiltme şartnamesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi ve mukavele projesinden ibaret olup Samsun, Ankara ve İstanbul nafıa müdürlüklerinde ve Samsun daimî encümen kaleminde bedelsiz olarak görülebilir.

4 — Eksiltmeye girmek istiyenlerin bir mukavele ve en az 5000 liralık bu işe benzer bu işi taahhüt ve başardıklarına dair işi yaptıran müesseselerden alacakları vesika ile Samsun valiliğine istida ile müracaat ederek talimatnamesine tevfikan verilecek ehliyet vesikasını carî seneye ait ticaret odası vesikasını ve muvakkat teminat makbuzunu ibraz etmeleri şarttır. (9417/8033) 17996

Yapı işleri

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden :

20-11-1941 perşembe günü saat 15 te İstanbul'da Nafıa Müdürlüğü Eksiltme Komisyonu odasında (11205,16) lira keşif bedelli İstanbul Teknik Okulu makine laboratuvarı inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hülâsasiyle buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (841) liradır.

İsteklilerin teklif mektupları ve en az bir teahhütte (10.000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden tatil günleri hariç (3) gün evel alınmış ehliyet ve 1941 yılına ait Ticaret Odası vesikalarını havi kapalı zarflarını 20-11-1941 perşembe günü saat 14 de kadar Nafıa Müdürlüğüne vermeleri. (9430-8036) 18002

SATILIK
Hakiki Buhara siyah astragan kürk manto ve ayrıca 939 modeli (11) lâmbalı (12) plâk değiştirir otomatik gramofonlu (RCA) salon radyosu yedek lâmbalariyle. Atatürk bulvarı Niğde Ap. No. 5 Orduevi karşısında. 5079

Kapalı zarf usuliyle eksiltme ilânı

Yozgat Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: 17997 lira 39 kuruş keşif tutarlı hastane bahçe tanzim ve su tesisatı işi,

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır: A — Eksiltme şartnamesi, B — Mukavele projesi, C — Nafıa işleri genel şartnamesi, D — Fennî vehususî şartname, E — Keşif cetveli proje.

İstekliler Yozgat daimî encümeninde bu evrak ve şartnameleri görebilirler.

3 — Eksiltme 15. 11. 1941 cumartesi günü saat 10 da Yozgat daimî encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1349 lira 80 kuruş muvakkat teminat vermeleri ve bundan başka aşağıdaki vesaiki haiz bulunmaları lâzımdır.

A — İhale tarihinden üç gün evel müracaatla vilâyetten eksiltmeye girebileceklerine dair vesika almaları.

5 — Teklif mektupları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar daimî encümene getirilerek encümen reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektuplar nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumu ile iyice kapatılmış olması şarttır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (9419/8034) 17997

Odun alınacak

Urfa Gümrük Muhafaza Alayı Satın Alma Komisyonundan:

Cinsi odun, miktarı 866160 kilo, tahmin tutarı 34647 lira, ilk teminatı 2600 lira, ihale günü 6. 10. 941 gününden itibaren bir ay zarfında pazarlıkla.

Yukarıda miktarı yazılı odunun ihale günü olan 6. 10. 941 gününde teklif edilen fiyat gali görüldüğünden mezkûr tarihten itibaren bir ay müddetle ihaleye (açık ihale) bırakılmıştır. İstekliler odunun teminat akçesi olan 2600 lirayı Urfa gümrük kıtası veznesine yatırıp vezne makbuziyle şartnamenin dördüncü maddesinde kendilerinden istenilen vesikalarla birlikte her gün satın alma komisyonuna müracaat edebilirler. (9418-8037) 17999

Taş hazırlama işi

Kırşehir Nafıa Müdürlüğünden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Kırşehir-Kayseri yolunun kilometre 257+000-276+000 ayni kilometreleri arasından (14448) metre mikâbı ham taş ihzaratıdır. Bu işin keşif bedeli 43921,92 liradır.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır:

a) Eksiltme şartnamesi,
b) Mukavele projesi,
c) Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
d) Şose köprüler fennî şartnamesi,
h) Hususî şartname,
f) Keşif hulasa cetveli mesaha cetveli seri döperi, vasatî mesafe:
g) Grafik,

İstiyenler şartnameleri bedelsiz olarak nafıa müdürlüğünde görebilirler. Evrakın suretini 220 kuruş bedelle alabilirler.

3 — Eksiltme 10-11-941 tarihinde pazartesi günü saat 15 te Kırşehir vilâyeti nafıa müdürlüğünde yapılacaktır .

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 3294,14 lira muvakkat teminat vermesi bundan başka 941 yılı ticaret odası vesikası ve eksiltme gününden (Tatil günleri hariç) üç gün evel Kırşehir vilâyetinden alacakları ehliyet vesikası haiz olup teklif mektuplariyle birlikte vermeleri şarttır.

5 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir eveline kadar Kırşehir daimî encümen riyasetine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilen mektuplar 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kâbul edilmez. (8032) 18001

Cezaevi yaptırılacak

Tokat Nafıa Müdürlüğünden:

Niksar kazasında yeniden inşa edilecek olan (6000) lira bedeli keşifli ceza evi inşaatı 28. 10. 941 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

İhalesi 17. 11. 941 pazartesi günü saat 15 te Tokat nafıa dairesi binasında yapılacaktır.

Taliplerin ehliyet vesikalariyle ticaret odası vesikasının ve yüzde 7.5 nisbetinde 450 liralık muvakkat teminatının malsandığına yatırıldığına dair makbuzunu ihale komisyonuna ibraz edeceklerdir.

Bu hususa ait proje ve keşifleri görmek istiyenlerin Tokat nafıa dairesine müracaatları ilân olunur. (8031) 17995

ASKERİ FABRİKALAR

8600 adet başlık ve 7420 adet ispit alınacak

As. Fab. Satın Alma Ko.dan :

Tahmin edilen bedeli (45530) lira olan 8600 adet başlık ile 7420 adet ispit Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonunca 12-11-1941 çarşamba günü saat 14 te pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname (2) lira (28) kuruştur.

Katî teminat (6829) liradır. (7828) 17989

3000 Kg. asfalt lâk alınacak

As. Fab. Satın Alma Ko.dan :

Tahmin edilen bedeli (3600) lira olan 3000 Kg. asfalt lâk Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonunca 12-11-1941 çarşamba günü saat 14.30 da pazarlıkla ihale edilecektir.

Şartname parasızdır. Katî teminat 540 liradır. (7829) 17990

Koyun ve sığıreti alınacak

Sümerbank iplik ve dokuma fabrikaları müessesesi

Kayseri bez fabrikası müdürlüğünden :

ŞARTNAME :

1 — Satın alınacak koyun eti 3 yaşından büyük olmayıp erkek ve tam semiz olması ve Keyseri mezbahasının damgasını havi bulunması, kısır inek ve sığır etinin kart olmaması, semiz bulunması ve keza Kayseri mezbahasınca kezalik bu şeraiti havi olarak damgalanmış olması veya bunun tevsiki şarttır.

2 — Koyun eti bir ayda asgarî 4.000 ve azamî 5.000 kilo olarak mübayaa edilecektir. Bu miktardan 4.000 kilosunun alınması mecburî olup 5.000 kiloya nazaran aradaki farkın alınması ihtiyarîdir. Yevmî alınacak koyun eti asgarî 100 ve azamî 250 kilo olacak ve bir ayda alınacak miktar 5.000 kiloyu tecavüz etmiyecektir.

3 — Sığır eti ayda askarî 1500 ve azamî 2.000 kilo alınacaktır. Lüzumu halinde yevmî alınacak sığır eti miktarı asgarî 100 ve azamî 300 kilo olacaktır. Alınacak et miktarı bir gün evelinden müteahhide bildirilecektir.

4 — Hafta tatili ve sair eyyamı resmiyede et vermek müteahhit için mecburî ve fabrika için de ihtiyarîdir. Yani eyyamı resmiyede alınmıyan etler mecmu aylık asgarî et miktarından düşülecektir.

5 — Etler, ciğer, İşkembe, dalak, baş, ayak ve sair bilcümle sakattan ari olarak günlük ihtiyacın müteahhit tarafından Bez Fabrikası mutbağına makbuz mukabili teslim edilmesi şarttır. Lüzumu halinde ciğer, baş ve ayak müteahhitten alınacaktır. Bunlar ayrıca pazarlığa tâbidir.

6 — Fabrika idaresi tarafından talep edilecek asgarî ve azamî miktar koyun ve sığır etleri müteahhit tarafından vaktinde teslim edilmediği takdirde günlük ve aylık ihtiyacı için hariçten mübayaa edilecek et bedelinin farkı belediyenin narhı dairesinde müteahhitten alınacağı gibi taahhüdün yerine getirilmemesinden mütevellit zarar ve ziyanı karşılamak üzere müteahhit tarafından fabrika veznesine vereceği bir senelik etlerin tutarı üzerinden yüzde 15 teminat akçesi üzerinden kesilerek yapılacaktır. Tminat akçesi veya Banka mektubu mukavele müddetinin hitamında taahhütname yapıldığı takdirde aynı müteahhide iade olunacaktır. Alınan et miktarı her ay sonunda hesap edilecek ve bedeli ödenecektir.

7 — Mukavele müddeti bir senelik olacaktır.

8 — Fabrika müdürlüğü ihalede serbesttir.

9 — İhale 10. 11. 1941 pazartesi saat 10 da Kayseri Bez fabrikasında yapılacaktır. 5034

Muhtelif malzeme alınacak

P. T. T. Umumî Müdürlüğünden :

Cinsi	Miktarı	Vahidi	Muhammen bedeli	Muvakkat teminatı	Eksiltme gün ve saati
Çift nâkilli lâstili bronz tel	500	kilometre	200.000 L.	11.250 L.	11-11-941 Salı 11 de
Bimetal tel	500	kilometre			
Çift nâkilli lâstikli bronz tel	500	kilometre	80.000 L.	5.250 L.	11-11-941 Salı 15 de
Kurşunlu kablo	38	kalem	63.749 L.	4.438 L.	11-11-941 Salı 16 da
Font boru	12	kalem	53.960 L.	4.047 L.	12-11-941 Çarşamba 11 de
2 No. lu porselen izolatör	100.000	adet	50.000 L	3.750 L.	12-11-941 Çarşamba 15 de
Bronz tel	25	ton	25.000 L.	1.875 L.	12-11-941 Çarşamba 16 da
Deveboynu demiri	40.000	adet	10.000 L.	750 L.	13-11-941 Perşembe 11 de
Alümünyum manşon	100.000	adet	10.000 L.	750 L.	13-11-941 Perşembe 15 de
Bakır manşon	57.000	adet	5.700 L.	428 L.	13-11-94- Perşembe 16 da

1 — İdare ihtiyacı olarak yukarıda miktar, cins, muhammen bedel ve muvakkat teminatları ile münakasa gün ve saatleri yazılı malzeme ayrı ayrı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — İsteklilerin, muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubu ile kanunî vesikalarını muhtevi kapalı zarflarını belli günlerde eksiltme saatinden bir saat eveline kadar Evkaf apartmanındaki Levazım müdürlüğünde müteşekkil satın alma komisyonuna vereceklerdir.

3 — Şartnameler, Ankara'da P. T. T. Levazım müdürlüğünden, İstanbul'da yeni Valide hanındaki P. T. T. levazım deposu ayniyat muhasipliğinden parasız verilir. (6889) 17073

Antika meraklılarına

Hakiki epok, al canfese kaplı beyaz tilki ve samur nâdide bir boy kürk satılıktır. Bankalar caddesinde "Ergi" mağazasına müracaat. 5029

Kayıp — Ankara belediyesinden aldığım 2942 numaralı bisiklet plâkamı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Vasfi Gürsu. 5077

Hayvan pancarı almacak

Etlik'te Veteriner Bakteriyoloji ve Seroloji Müessesesi Direktörlüğünden:

1 — Müessesemizde mevcut tecrübe hayvanları için 20000 kilo hayvan pancarı açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 1400 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 105 lira olup banka mektubu veya vezne makbuzu ve hazine tahvili ve bonc teminat olarak alınır.

4 — İhale 7. 11. 1941 cuma günü saat 15 tedir. Şartnamesi müessese direktörlüğünden bedelsiz olarak verilir. 2490 sayılı kanunda yazılı şartları haiz olan isteklilerin muayyen olan gün ve saatte Ziraat Vekâleti muhasebe müdürlüğünde toplanacak olan satın alma komisyonuna müracaatları. (7932) 17871

DAKTİLO KURSU

88. inci devresini de % 50 tenzilâtla açtı.

Bir ayda diploma verilir. Tahsil aranmaz. Memurlar Kooperatifi karşısı No. 3 Tel: 3714 5038

ULUS İSTANBUL'DA

Satış merkezi Türkiye Yayinevidir

İstanbul, Ankara caddesi 36

ULUS'un eski sayılarını da burada bulabilirsiniz. ULUS'un günlük sayıları aşağıdaki mevkilerde daimî satıcılarda bulunur :

Köprünün Kadıköy, Boğaziçi ve Adalar iskelelerinde — Eminönü ve Galata meydanlarında — Kadıköyünde vapur iskelesinde — Haydarpaşa'da gar ve iskelede — Beyazıt, Taksim ve Galatasarayda gazete satan dükkânlarda.

MAHKEMELER

Ankara Üçüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Ankaranın Leblebici mahallesinde Pala sokak 57-61 numaralı evde ikamet etmekte iken 20. 10. 941 tarihinde vefat eden kaymakam İlhaminin emvaline mahkemece vâziyet edilmiş ve kanunu medninin 532 inci maddesi mucibince defter tutma muamelesi ikmal olunmuş olduğundan kefaleti hasebiyle alacaklı olanlar da dahil olduğu halde bilcümle alacaklı ve borçluların kanunu mezkûrun 561 inci maddesi mucibince bir ay zarfında vesaiki resmiyeleriyle birlikte Ankara üçüncü sulh hukuk mahkemesine müracaatları ve alacaklarını vaktiyle kaydettirmiyenlerin mirasçıya ne şahsen ve ne de terekeye izafeten takip edemiyecekleri ve mirasçılarının dahi kanunu mezkûrun 534 üncü maddesi mucibince üç ay zarfında müracaatları lüzumu ilân olunur. 5049

Ankara Asliye Ticaret Mahkemesi Reisliğinden:

Müddeialeyh Ankarada Yenişehirde Tuna caddesinde 3 No. lu Atıfın evinde mukim Ziya oğlu Rifat,

Müddei Sümerbank umum müdürlüğü tarafından aleyhinize ikame olunan alacak davasının gıyaben cari muhakeme sonunda aleyhinize sadır olan 12. 1. 940 tarihli hüküm nakzen iade edilerek mahkemenin 941/447 No. suna kaydedilmiş ve duruşma için 7.7.941 günü saat 9.30 da yapılması tensip edilerek müddeialeyh Rifat namına davetiye çıkarılmışsa da gösterilen adreste bu namda bir kimse olmadığı ve tanıyan da bulunmadığı beyanıyle bilâtebliğ iade edilmiş ve müddei vekili müddeialeyh hakkında evelce de yapıldığı gibi ilânen tebligat icrasını talep etmiş olduğundan muvafık görülen talep veçhile müddeialeyh Rifat hakkında ilânen tebligat icrasına ve duruşmanın 1. 12. 941 pazartesi günü saat 9.30 da icrasına karar verilmiş olduğundan muayyen gün ve saatte mahkemede bulunmanız aksi takdirde usulün 398 inci maddesi mucibince hakkınızda gıyaben muamele yapılacağı tebliğ olunur. 5052

Satılık kereste

Zonguldak Efes Bank Müdürlüğünden :

Ebadı: 3 ilâ 15 x 25 ilâ 32 santim, boy: 8, adet 400.

Ebadı: 3 ilâ 15 x 25 ilâ 32 santim, boy: 7, adet: 450.

Yukarda miktar ve ebadı yazılı çam keresteleri Eskipazar istasyonunda teslim satılıktır. Almak istiyenlerin kereste leri mahallinde görmeleri. Pazarlık için Zonguldak'ta Efes Bank'a müracaatları. 5053

FAKÜLTELER

Vitrin yaptırılacak

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden :

1 — Fakülte tarih enstitüsü için resim ve şartnamesine göre bir adet teşhir vitrini yaptırılacaktır.

2 — Muhammen bedel 780 liradır .

3 — İlk teminat 65 lira 20 kuruştur.

4 — Taliplerin resim ve şartnameleri görmek üzere fakülteye ve ihale için de 3-11-1941 pazartesi günü saat 16 da mektepler muhasebeciliğine müracaatları.

(7772) 17759

Dahilî hastalıklar mütehassısı

Dr. Şakir Çobanlı

Evi eski yerinde kalmak üzere muayenehanesini Ankara Anafartalar caddesinde E M E K apartmanına nakletmiştir.

Muayenehane Tel: 2243
Ev Tel: 5395

Mobilyeli ev

Bahçeli evlerde beş odalı bir ev mobilyeli olarak kiralıktır. Tl: 3485/20 ye saat 8-9 ve 13-14 arası müracaat. 5020

KİRALIK

Telefonu ve mefruşatiyle beraber 3 oda kiraya verilecektir. Odalar ayrı ayrı olarak da verilir. Müracaat yeri Tl: 1297 5018

Ulus - 23 üncü yıl. - No. 7270

İmtiyaz Sahibi
İskender Artun
Umumî Neşriyatı İdare Eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik Fenik
Müessese Müdürü Naşit Uluğ
ULUS Basımevi ANKARA

—(DİKKAT)—

Gazetemize gönderilen her nevi yazılar, neşredilsin edilmesin geri verilmez ve kayboluşundan dolayı hiç bir mesuliyet kabul olunmaz.

JANDARMA

Sadeyağ alınacak

Erciş Jandarma Okulu Satın Alma Komisyonundan:

7200 kilo sadeyağ kapalı zarf usuliyle yeniden eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli kilosu yüz yirmi kuruştur. 15 ikincitesrin 941 de saat 13 te ihalesi yapılacaktır. Taliplerin zamanında teminat makbuzlariyle komisyonumuza müracaatları ilân olunur. 18029

Çeşitli yiyecek alınacak

Erciş Jandarma Okul Satın Alma Ko. dan:

27. 10. 941 de ihalesi mukarrer iken talip çıkmadığından on gün daha temdidine karar verilen aşağıdaki cins ve miktarı yazılı on bir kalem erzakın açık eksiltmenin eksiltme suretiyle 7 ikincitesrin 941 de saat 13 te ihalesi yapılacağından taliplerin vaktinde teminat makbuzlariyle komisyonumuza müracaatları ilân olunur.

Muhammen bedelleri kilosu 25 kuruştan 13500 kilo bulgur, kilosu 20 kuruştan 4000 kilo mercimek, kilosu 30 kuruştan 4000 kilo nohut, kilosu 70 kuruştan 1500 kilo şeker, kilosu 8 kuruştan 6600 kilo kuru soğan, kilosu 8 kuruştan 6000 kilo patates, kilosu 50 kuruştan 5400 kilo pirinç, kilosu kırk kuruştan 2500 kilo kuru üzüm, kilosu yüz yirmi kuruştan 1200 kilo zeytinyağı, kilosu altmış kuruştan 1800 kilo şehriye, kilosu 60 kuruştan 1200 kilo gaz. 18030

KAZALAR

Yapı işleri

Aşkale Malmüdürlüğünden:

Yeniden inşa ettirilmiş olan Aşkale kazası hükümet konağının (17852) lira 24 kuruş bedeli keşifli inşaatı kapalı zarf usuliyle yeniden eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — Eksiltme 17. 11. 941 paazrtesi günü saat 14 te Aşkale maliye dairesinde toplanacak olan komisyon tarafından yapılacaktır.

2 — Bu işe ait keşif evrakı, silsilei fiyat cetveli, ve şartnameler Erzurum nafıa müdürlüğünden ve Aşkale malmüdürlüğünden bedelsiz alınabilir.

3 — Muvakkat teminat (1338) lira 93 kuruştur.

4 — Taliplerin 7. 5. 937 tarih ve 3297 sayılı Resmî Gazete ile neşredilen talimatnameye göre vesikalarını hazırlayıp ibraz etmeleri ve tayin edilen müddet zarfında teklif makbuzlarını komisyon riyasetine vermeleri lâzımdır. 18028

ANKARA BİRA FABRİKASI

Hayvan yemi

İnhisarlarAnkara Bira Fabrikasından:

Arpaların filizlendirilmesinden elde edilen filizler fırında iyice kurutulmuş ve uzun müddet muhafazaya elverişli bir halde satılmaktadır.

Bu filizlerin hayvan yemi olarak kullanılmasına ilgilileri alıştırmak ve bu yemin kıymetini tanıtmak üzere şimdilik bunların ucuz olarak kilosu otuz paradan satılması kararlaştırılmıştır.

İstekliler her gün Gazi Orman Çiftliğinde inhisarlar bira fabrikasına müracaat ederek bedeli mukabilinde derhal kurutulmuş filizleri alabilirler.

(7952) 17913

Çeşitli yiyecek alınacak

Malatya Bez ve İplik Fabrikaları T.A.Ş. Memur ve İşçileri İstihlâk Kooperatifi Şirketinden :

Kooperatifimizin bir senelik ihtiyacı olan aşağıda cins ve mikdarları yazılı erzak açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır.

1 — Eksiltme 17. 11. 941 pazartesi günü saat 15 te Şirketimizin Malatya'daki merkezinde yapılacaktır.

2 — Taliplerin ticaret odalarından alacakları vesikaları ve teminat akçelerini tayin edilen saatten bir saat eveline kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

3 — Bu işe ait şartname şirketin Malatya'daki merkezinde parasız olarak verilir.

4 — Eksiltmeye konulan erzak münferit surette de verilebilir.

5 — Şirketimiz ihaleyi yapmakta serbesttir.

İhtiyaç: Sığır eti 67.500 Kgr., fasulya 15.000 Kgr., mercimek 15.000 Kgr., nohut 15.000 Kgr., bulgur 35.000 Kgr., pirinç 10.000 Kgr., sadeyağ 7.500 Kgr., soğan 14.000 Kgr., salça 2.500 Kgr., soda (çamaşır için) 2.000 Kgr., patates 10.000 Kgr., zeytinyağı 1.500 Kgr., tahin 2.500 Kgr., pekmez 4.000 Kgr., tahin helvası 2.000 Kgr., kuru üzüm 2.000 5051

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

KURULUŞ TARİHİ : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve Ajan adedi : 265

Ziraî ve Ticarî her nevi Banka muameleleri

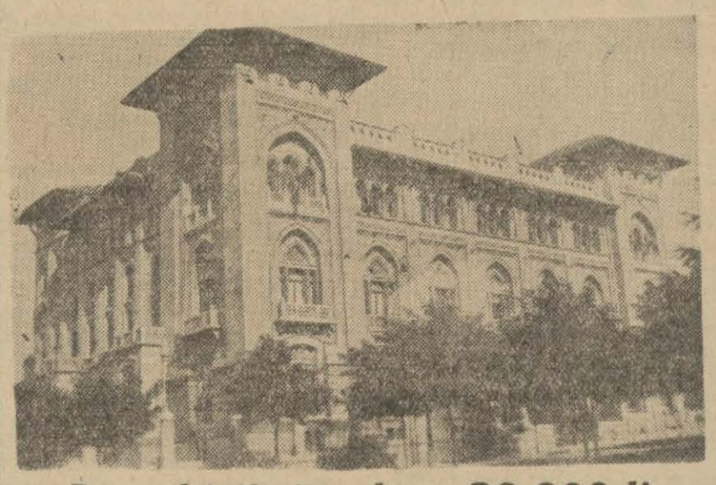

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1000	Liralık	4000	Lira
4	„	500	„	2000	„
4	„	250	„	1000	„
40	„	100	„	4000	„
100	„	50	„	5000	„
120	„	40	„	4800	„
160	„	20	„	3200	„

Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, ve 11 Birincikânun tarihinde çekilecektir.

DİKKAT : Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde %20 fazlasiyle verilecektir.

Çeşitli yiyecek alınacak

Sümerbank iplik ve dokuma fabrikaları müessesesi

Kayseri bez fabrikası müdürlüğünden :

ŞARTNAME :

Sümerbank Kayseri Bez Fabrikası Müdürlüğünden muhtelif fabrikalarımızın ihtiyaçları için dört kalem erzak aşağıdaki şerait dahilinde mübayaa edilecektir.

1 — Erzak nevine göre taliplerine ayrı ayrı ihale edilebilir.

2 — Taliplerin iştirak ettikleri malların teklifleri kıymetinin % 10 unu muvakkat teminat akçesi olarak ihale tarihine kadar Kayseri Bez fabrikası veznesine veya İstanbul Sümerbank veya Ankara Yenişehir İsmetpaşa caddesi No. 15 te İplik ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi veznesine yatırmış bulunmaları ve Kayseri Bez Fabrikası Müdürlüğüne parayı yatırdığı müessese vasıtasiyle telgrafla bildirmeleri lâzımdır.

3 — Verecekleri kapalı zarfın üzerine Sümerbank Kayseri Bez fabrikası erzak eksiltmesi ibaresi yazılacaktır.

4 — Kapalı zarflar 12. 11. 941 çarşamba günü saat 10 kadar erzak nümuneleriyle birlikte Kayseri Sümerbank Bez Fabrikası müdürlüğüne tevdi edilmiş bulunacaktır.

5 — İhalede fabrika müdürlüğü serbesttir.

6 — Alınacak hububat miktarları ve teslim mahalleri aşağıda gösterilmiştir.

	Cinsi	Kilo
Nazilli Basma Fabrikası		
	Çalı veya horoz fasulye	9000
	Barbunya	9000
	Nohut iri	4500
	Yeşil mercimek	9000
Bakırköy Bez Fabrikası		
	Çalı veya horoz fasulye	4000
	Nohut iri	4000
	Bulgur Karaman	4000
	Yeşil mercimek	4000
Ereğli Bez Fabrikası		
	Kuru fasulye çalı veya horoz	4500
	Nohut iri	5500
	Mercimek yeşil	5500
	Bulgur Karaman	5500
Kayseri Bez Fabrikası		
	Fasulye barbunya	2000
	Çalı veya horoz	10800
	Nohut iri	10500
	Mercimek yeşil	10500
	Bulgur Karaman	10500

5035

YENİ Sinemada

Bugün bu gece

Göz kamaştıran yıldız Brenda Joyce Valter Brennan ile beraber yarattıkları

SON YARIŞ

Tamamen renkli

Seanslar: 10 - 12 - 14.30 - 16.30 - 18.30 gece 21 de

Tel: 3540

SUS Sinemasında

Bugün 14 ten itibaren 2 film

I. BEYAZ PERİ

Baş rolde: Joan Cravford

II. ROSALİE

Baş rolde:
Nelson Eddy - Eleanor Povell

Seanslar: 14 - 16 - 18 gece 20.30 da 10 ve 12 seanslarında

Hapisane Kaçakları, Kanun Kuveti

SÜMER Sinemasında

Bugün bu gece iki film birden

I. Posta Soyguncuları

Baş rollerde:
Ricardo Cortez - Bela Lugosi

II. Ölüm Saati

Baş rolde: Robert Paige

Seanslar: 10 - 12.15 - 14.30 - 16.30 18.30 gece 21 de

Sayın Ankara halkına :

Yeni açılmış olan

Bursa Mobilya Pazarı

nda ehven fiyatla her çeşit mobilyalarınızı tedarik edebilirsiniz. Salonumuzu bir defa gezmek menfaatmız icabıdır. İkinci Anafartalar caddesi No. 198 (eski müzayede salonu)

4965